

Parlamentul Republicii Moldova

S T E N O G R A M A
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 29 noiembrie 2018
S U M A R

1.	Aprobarea ordinii de zi.	6 – 29
2.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 178 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003. Nr. 392 din 12.11.2018	29 – 30 82 – 83
3.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări (<i>art. 1, 2, 8, 24 ș.a.</i>). Nr. 153 din 16.05.2018	30 – 31 83
4.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la comerțul interior – art. 20¹; Codul contravențional – art. 273, 400, 408</i>). Nr. 208 din 15.06.2018	31 – 32 83 – 84
5.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor (<i>Legea privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor – art. I¹, art. II, art. VIII, Anexa</i>). Nr. 218 din 26.06.2018	32 – 33 84
6.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege cu privire la condominiu. Nr. 385 din 09.11.2018	33 84 – 85

7.	Dezbaterea în lectura a doua a proiectului Legii vânătorii și fondului cinegetic. Procedura de vot se transferă pentru o ședință ulterioară. Nr. 57 din 28.02.2018	33 – 38 98 – 105
8.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind substanțele chimice. Nr. 365 din 13.09.2016	38 – 39 85
9.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind modificarea și abrogarea unor acte legislative (<i>Legea taxei de stat – art. 2, 3; Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova – pe tot parcursul textului, art. 3, 6, 18, 19 ș.a.; ș.a.</i>). Nr. 314 din 24.09.2018	39 – 42 86
10.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale (<i>art. 2, 4, 4¹, 5, 8, 12, 13 ș.a.</i>). Nr. 299 din 04.09.2018	42 86
11.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea Fondului de susținere a populației – art. 5, 5¹, 6¹; Legea cu privire la veterani – art. 15; Legea cu privire la ajutorul social – art. 15¹, 17; ș.a.</i>). Nr. 402 din 15.11.2018	43 86 – 87
12.	Dezbaterea proiectului de Lege pentru completarea Legii nr. 330-XIV din 25 martie 1999 cu privire la cultura fizică și sport (<i>art. 34¹</i>). Procedura de vot se transferă pentru o ședință ulterioară. Nr. 367 din 30.10.2018	43 – 44 87 – 90
13.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli nr. 276 din 16 decembrie 2016 (<i>în titlul legii, art. 1, 3 ș.a.</i>). Nr. 242 din 10.07.2018	45 90 – 91
14.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru completarea Codului audiovizualului nr. 260	45 – 48 91 – 92

	din 27 iulie 2007. Nr. 113 din 06.04.2018	
15.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind manipularea în competițiile sportive. Nr. 375 din 05.11.2018	48 – 50 94
16.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 264/2017 pentru aderarea Republicii Moldova la Protocolul privind aspecte specifice ale echipamentelor aeronautice la Convenția privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile. Nr. 380 din 09.11.2018	50 – 52 94 – 95
17.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Addendumului nr.3 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul național de acțiuni 2012. Nr. 390 din 12.11.2018	52 – 54 95 – 96
18.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Protocolului, semnat la Chișinău la 17 octombrie 2018, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia de modificare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă de vize. Nr. 391 din 12.11.2018	54 – 56 96
19.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind instituirea Crucii comemorative „Participant la acțiunile de luptă din Afganistan (1979–1989)”. Nr. 403 din 15.11.2018	57 – 59 96 – 97
20.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege privind modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei	59 – 61 97

	unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului. Nr. 418 din 22.11.2018	
21.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu privire la acordarea suportului unic unor beneficiari de pensii. Nr. 432 din 27.11.2018	61 – 63 97
22.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei – în cuprinsul legii, art. 5, 7, 10, 18, 36 ș.a.; Legea instituțiilor financiare – titlul legii, capitolul I; ș.a.</i>). Nr. 417 din 21.11.2018	63 – 66 92
23.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 97 din Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007. Nr. 404 din 15.11.2018	66 – 69 93
24.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (<i>art. 2, 4, 5, 6, 7, 8 ș.a.</i>). Nr. 409 din 19.11.2018	70 – 72 97 – 98
25.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea articolului 66 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. Nr. 413 din 20.11.2018	73 – 76 93 – 94
26.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la activitatea farmaceutică – art. 1, 3, 18, ș.a.; Legea cu privire la medicamente – art. 6, 9, 21, 23; ș.a.</i>). Nr. 424 din 22.11.2018	76 – 79 98
27.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru modificarea	79 – 81

	unor acte legislative (<i>Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală – art. 23, Anexa nr. 2; Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 – art. 4¹, Anexa nr. 3</i>). Nr. 364 din 26.10.2018	105
28.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru ratificarea Amendamentului la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova”, semnat la 27 noiembrie 2018. Nr. 445 din 29.11.2018	110 – 114
29.	Dezbaterea, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie. Nr. 446 din 29.11.2018	114 – 119
30.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova (<i>Alexandru ESAULENCO</i>). Nr. 448 din 29.11.2018	119 – 122
31.	Dezbaterea proiectului de Hotărîre cu privire la confirmarea Colegiului Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova. Remiterea proiectului spre definitivare comisiei permanente sesizate în fond. Nr. 449 din 29.11.2018	122 – 125
32.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (<i>Victoria MUNTEAN</i>). Nr. 447 din 29.11.2018	125 – 127
33.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la numirea Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei (<i>Octavian ARMAȘU</i>). Nr. 444 din 29.11.2018	127 – 141

34.	<p>ORA INTERPELĂRILOR</p> <p>Prezentarea răspunsurilor la întrebări:</p> <p>- Prezentarea răspunsului la întrebarea domnului deputat Iurie Țap, de către domnul Anatol Usatîi, secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii în domeniul construcțiilor și infrastructurii, referitor la identificarea de către Guvern a entităților care trebuie să fie implicate în implementarea Legii nr. 1402/2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală.</p>	141 –143
-----	---	----------

Ședința începe la ora 10.13.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc și domnul Valeriu Ghilețchi, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Vă rog frumos să vă luați locul.

Rugăm frumos Secretariatul ...

Vă rugăm frumos, domnule Ganaciuc, să ne dați informație cu privire la prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – *șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 97 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Golovatiuc Vladimir – concediu medical, Lebedinschi Adrian – cerere, Sîrbu Oleg – cerere, Casian Ion – cerere.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult, domnule Ganaciuc.

Dragi colegi,

Să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Dragi colegi,

Ieri, la ședința Biroului permanent, a fost aprobat proiectul ordinii de zi. În schimb sînt foarte multe demersuri, pe care trebuie să le onorăm, potrivit Regulamentului Parlamentului, le voi da citire foarte scurt, cu

rugămintea, fiindcă sînt extrem de multe astăzi, ca acei care prezintă argumentele s-o facă în timpul acordat de Regulamentul Parlamentului, să se încadreze într-un minut.

Și, astfel, prima propunere vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor care propun introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 251 din 12 iulie 2018, modificări la Legea privind partidele politice.

Doamnă Postoico,

Vă rog frumos, un minut la dispoziție aveți.

Doamna Maria Postoico:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova solicită includerea în ordinea de zi pentru ședințele în plen ale Parlamentului din 29–30 noiembrie proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind partidele politice.

Succint am să mă refer la acea monitorizare civică care are loc referitor la finanțele partidelor politice. S-a constatat de mai multe ori că acele prevederi legale sînt imperfecte și necesită unele modificări sau mai bine-zis îmbunătățirea lor, ce se referă mai ales la activitatea de promovare politică, schimb de delegații, deplasări în afară țării. Este necesar ca această prevedere ...

Domnul Andrian Candu:

Încă 10 secunde, vă rog frumos.

Dar încadrați-vă într-un minut.

Doamna Maria Postoico:

... s-o aducem în concordanță cu acele necesități care trebuie să fie aplicată această lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim frumos.

În continuare, cine este pentru a introduce acest subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumim foarte mult.

O altă propunere, la fel, din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor ține de introducerea pe ordinea de zi de astăzi sau de mâine a proiectului de

Lege cu privire la statutul de neutralitate permanentă a Republicii Moldova, proiectul nr. 4 din 21 ianuarie 2015.

Doamnă Șupac,

Un minut la dispoziție.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Dumneavoastră țineți minte foarte bine că fracțiunea noastră pe parcursul acestei legislaturi a venit de mai multe ori deja cu propunerea de a include în ordinea de zi a Parlamentului acest proiect de Lege cu privire la statutul de neutralitate permanentă a Republicii Moldova. A fost chiar și creat un grup de lucru special, ca rezultat al discuțiilor anterioare avute loc în anul 2015. Noi ținem minte și rezultatul propunerilor noastre anterioare, majoritatea nu susținea această propunere.

Dar, având în vedere că recent partidul de guvernare, Partidul Democrat, spune, că, iată, merge pe a patra cale – pro-Moldova, poate este cazul ca dumneavoastră, într-adevăr, gândindu-vă la Moldova, dacă, într-adevăr, asta este real, să susțineți această propunere, mai ales că ...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Încheiați. 10 secunde.

Doamna Inna Șupac:

... având în vedere că recent reprezentanții Partidului Democrat chiar au fost printre organizatorii unei Conferințe internaționale „Cu privire la statutul de neutralitate permanentă”.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Cine este pentru a introduce acest subiect pe ordinea de zi, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim mult.

Următoarea propunere ține de introducerea pe ordinea de zi, la fel din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, a unui proiect de Lege cu nr. 66 din 1 martie 2018, modificări la Codul fiscal al Republicii Moldova.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog frumos.

Doamna Elena Bodnarencu:

Prezentul proiect de lege are drept scop crearea condițiilor pentru asigurarea sustenabilității și susținerii dezvoltării farmaciilor în mediul rural prin acordarea unor facilități sub formă de scutire de unele taxe locale pentru activitate. În condițiile în care statul nu are posibilități pentru dezvoltarea farmaciilor comunitare, ar fi binevenit susținerea inițiativei private în acest domeniu prin acordarea anumitor facilități pentru deschiderea farmaciilor în mediul rural.

Reamintim că la moment în Republica Moldova activează circa 200 de farmacii având 898 de primării.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim mult.

Următoarea propunere, la fel din partea colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor, ține de introducerea pe ordinea de zi de astăzi sau de mâine a proiectului nr. 67 din 1 martie 2018, modificări la articolul 141 din Codul educației.

Doamnă Bodnarencu,

Vă rog frumos.

Doamna Elena Bodnarencu:

Implementarea reformei privind optimizarea instituțiilor de învățământ din Republica Moldova a condus la reorganizarea și lichidarea mai multor licee, gimnazii, școli primare și centre extrașcolare. Ca rezultat în scopul asigurării accesului egal pentru toți copiii la educația de calitate, autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și ale UTA Găgăuzia, în limitele competențelor stabilite de legislație, asigură transportarea gratuită a elevilor și cadrelor didactice la/și de la instituțiile de învățământ de circumscripție în localitățile rurale pe distanța ce depășește 2 kilometri.

Considerăm că pentru asigurarea securității vieții și sănătății fizice a elevilor, care zilnic se deplasează la/și de la instituțiile de învățământ prin intermediul transportului școlar, trebuie oferită și alimentarea gratuită, despre aceasta vorbește proiectul nostru.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunerea

Vă mulțumim mult.

Următoarea propunere, la fel din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 70 din 1 martie acest an, modificarea la câteva acte legislative.

Doamnă Bodnarenco,

Despre ce este vorba?

Vă rog.

Doamna Elena Bodnarenco:

Stimați colegi,

Vînatul ilegal în Republica Moldova a luat amploare în ultima perioadă de timp, aceasta se datorează lipsei unor sancțiuni mai dure și insuficiența măsurilor de combatere a cazurilor de braconaj.

Avînd în vedere și creșterea cazurilor de contrabandă, precum și nimicirea cu cruzime a diferitor specii de animale înregistrate în ultima perioadă pe teritoriul țării, unele specii chiar fiind introduse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și Europei, considerăm că propunerile de a înăspri amenziile pentru vînatul ilegal sînt binevenite.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Trecem la următoarea, la fel din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, ține de introducerea pe ordinea de zi pentru aceste două zile a proiectului nr. 159 din 23 aprilie 2015, la fel ce ține de modificarea unor acte legislative.

Doamnă Bodnarenco,

Un minut la dispoziție.

Doamna Elena Bodnarenco:

În Republica Moldova se constată o întîrziere accentuată în domeniul salubrității atît în domeniul organizatoric, tehnic al calității și continuității, cît și combaterea deșeurilor menajere neautorizate care duc la poluarea mediului ambiant. Totodată, nu este stabilită pîrghia ce ar oferi dreptul de sancționare a persoanelor fizice și juridice pentru depozitarea deșeurilor menajere în locurile neautorizate.

Inițiativa legislativă a Partidului Comuniștilor este elaborată ca urmare a solicitării din partea primarilor, avînd drept scop extinderea împuternicirilor primarului privind luarea de măsuri pentru înlăturarea încălcărilor legislației în vigoare, comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumim foarte mult.

Următoarea propunere, la fel, din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, care astăzi este foarte dornic cu noi, ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 244 din 20 iulie 2017, la fel, în privința unor... modificarea unor acte legislative.

Nr. 244 din 20 iulie 2017.

Un minut la dispoziție.

Vă rog, poftiți.

Doamna Elena Bodnarenco:

Spre deosebire de alte forme de asociații prevăzute în articolul 185 din Codul civil care beneficiază de reglementările speciale, uniunea de persoane juridice numită „societatea intercomunitară” este totalmente nereglementată în legislația Republicii Moldova.

La fel și legislația din domeniul organizării și funcționării administrației publice locale nu prevede detalii privind funcționarea acestor asociații și posibilitatea administrației publice locale de a delega anumite atribuții acestor asociații.

Inițiativa Partidului Comuniștilor propune completarea cadrului legal cu reglementări specifice menite să îmbunătățească cadrul instituțional al cooperării intermunicipale.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumim mult.

În continuare, la fel, colegii din Frațiunea Partidului Comuniștilor propun introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 274 din 19 iulie 2018 ce ține de fondarea Centrului Istoric „Cetatea Soroca”.

Vă rog frumos, doamnă Bodnarenco.

Doamna Elena Bodnarenco:

Stimați colegi,

Frațiunea Partidului Comuniștilor propune crearea Centrului Istoric „Cetatea Soroca” în scopul protecției conservării și salvării pentru generațiile prezente și viitoare a peisajului cultural „Cetatea Soroca”, ansamblul de monumente istorico-culturale și natural-peisagistice din defileul râului Nistru, microzona municipiului Soroca, cu valoare excepțională pentru civilizația națională și internațională, precum și din punct de vedere istoric și științific.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumim.

La fel, propunerea din partea colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor, introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 372 din 1 noiembrie 2018 cu privire la modificarea Legii veteranilor.

Doamnă Mironic,

Vă rugăm frumos.

Porniți microfonul doamnei Mironic, vă rog frumos.

Doamna Alla Mironic:

Mulțumesc.

В мае 2003 года Партия коммунистов Республики Молдова и Парламент приняли Закон о ветеранах, который значительно улучшил жизнь особенно ветеранов Великой Отечественной войны и внес конкретные поправки по ветеранам труда, но за 15 лет в жизни многое изменилось.

Поэтому фракция Партии коммунистов Республики Молдова предлагает дополнить еще этот закон пунктом «Дети войны», и это ту категорию граждан Республики Молдова, которые к концу Второй мировой войны 2 сентября 1945 года не достигли 18 лет.

Этот закон и эти меры социальной защиты детей войны предполагает...

Domnul Andrian Candu:

10 secunde, vă rog frumos.

Doamna Alla Mironic:

...предполагает, чтобы «дети войны» получили государственные пособия на 100 лей и кроме того, ряд тех условий улучшения их жизни, которые были сняты после 2010 года.

Мы просим депутатов Парламента поддержать эту инициативу. Она очень актуальна.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamna Alla Mironic:

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Ea nu a fost susținută.

Vă mulțumim foarte mult.

Următoarea propunere, la fel, din partea colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor, privind introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 250 din 12 iulie 2018 cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

Doamnă Bodnarencu,

Vă rog frumos.

Doamna Elena Bodnarencu:

Elaborarea prezentului proiect de lege este condiționată de necesitatea perfecționării cadrului juridic aferent plății indemnizației pentru creșterea copilului, care este una dintre prestațiile sociale de care beneficiază persoanele asigurate.

La etapa actuală de dezvoltare a pieței muncii e necesar de a încuraja revenirea mai devreme din concediul de maternitate. Unul din posibilele stimulente ar fi dublarea cuantumului indemnizației în primele 12 luni ale concediului pentru persoanele care intenționează să revină la serviciu din concediu după 2 ani, concomitent cu majorarea indemnizației de bază.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută.

Vă mulțumim mult.

Și ultima propunere din partea colegilor din Frațiunea Partidului...

Cer scuze, nu e ultima, mai sînt.

Da, astăzi sînt deosebit de multe, dar ca ultima zi mai muncim un picuț mai mult.

Se propune introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 62... cer scuze, nr. 62 din 1 martie 2018 ce ține de modificări la Codul fiscal.

Doamnă Bodnarencu,

Vă rog.

Doamna Elena Bodnarencu:

Stimați colegi,

Dacă n-a ajuns 4 ani să discutați inițiativele noastre, ascultați astăzi.

Frațiunea Partidului Comuniștilor propune completarea Codului fiscal cu o propoziție nouă cu următorul cuprins: „Impozitul pe venitul persoanelor fizice se virează în conformitate cu domiciliul sau reședința acestora.” O astfel de măsură va reprezenta, după părerea noastră, o creștere semnificativă a veniturilor bugetelor locale și un impuls de dezvoltare, în special pentru comunitățile rurale, locuitorii cărora într-un număr mare desfășoară activități în centre urbane mari, acolo rămîn și impozitele pe venitul persoanelor fizice.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută.

Vă mulțumim mult.

Următoarea propunere, la fel, din partea colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor, ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 64 din 1 martie 2018 ce ține de modificarea Codului muncii.

Vă rugăm frumos, doamnă Bodnarencu.

Doamna Elena Bodnarencu:

Stimați colegi,

Frațiunea Partidului Comuniștilor propune crearea unor condiții favorabile de muncă și conciliere vieții de familie cu cea profesională care este foarte importantă pentru angajații cu copii, indiferent de numărul lor.

Astfel, se propune ca și familiile cu un singur copil cu vârsta de pînă la 16 ani să primească drepturi suplimentare garantate de alegere a concediului în perioada de vară, precum și dreptul oricărui dintre părinți, fie și cu un singur copil, la un concediu suplimentar neplătit de 14 zile pentru a putea, la necesitate, dedica timp suplimentar copilului, cu păstrarea locului de muncă.

Se propune modificarea condițiilor de acordare a unui concediu de odihnă anual plătit de angajator părinților cu 2 și mai mulți copii, propunîndu-se un nou conținut: „cei cu un singur copil – 2 zile suplimentare, cei cu 2 și mai mulți copii – 4 zile suplimentare”.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Este clară propunerea.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim mult.

O altă propunere din partea colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 1 din 21 ianuarie 2015 ce ține de modificarea Legii cu privire la organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rugăm frumos – un minut la dispoziție.

Doamna Elena Bodnarenco:

Stimați colegi,

Pentru dezvoltarea mai armonioasă a identității bulgare, asigurarea condițiilor pentru păstrarea și dezvoltarea raionului Taraclia, se propune proiectul de Lege privind modificarea Legii privind organizarea administrativ-teritorială și acordarea raionului Taraclia statutului de raion național-cultural.

Reamintim că legea dată a fost aprobată de Parlament în prima lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumim mult.

Dragi colegi din Frațiunea Partidului Comuniștilor,

Ați mai făcut o propunere privind introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 65 din 1 martie 2018.

Cu regret, însă, acest lucru... acest proiect nu poate fi supus votului ca propunere, deoarece a fost făcută săptămîna trecută și, potrivit Regulamentului, în 30 de zile, propunerea nu poate fi reiterată.

Următoarea propunere – din partea Frațiunii Partidului Liberal. Se propune introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 401 din 15 noiembrie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prezintă argumentele domnului președinte Mihai Ghimpu.

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Mihai Ghimpu:

Stimați...

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Frațiunea Partidului Liberal propune includerea în ordinea de zi și examinarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. La concret este vorba de modificarea Codului electoral care prevede posedarea limbii române de către deputați și modificarea Regulamentului care prevede că proiectele de legi și hotărîri în Parlament se prezintă doar în limba română.

Și următorul punct – luările de cuvînt de la tribună sau de la microfoanele speciale instalate se fac tot în limba română.

Avem 27 de ani de independență. Îmi amintesc că în Legea cu privire la funcționarea limbilor... s-a oferit timp, îmi pare că, 7 ani ca minoritățile... să studieze și să cunoască limba oficială. Iată că acești ani de... care au trecut, arată că tocmai din cauză că nu funcționează doar limba română ca limbă oficială, avem și limba rusă, avem situația care... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

10 secunde, vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

... ai noștri care nu posedă limba rusă. Și atunci cum reprezentați dumneavoastră interesele cetățenilor, dacă nu vorbiți în limba lor, am în vedere a băștinașilor.

Și nu în ultimul rînd, că avem cheltuieli doar în translarea și traducerea documentelor doar în Parlament – milioane de lei, nemaivorbind de Guvern și celelalte instituții.

Rog susținerea acestui proiect.

Mulțumesc frumos.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Cine este pentru această propunere, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot. (*Rumoare în sală.*)

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim.

Următoarea propunere care vine din partea colegilor din Frațiunea Partidului Liberal ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Lege nr. 323 din 19 octombrie 2017, modificări la Legea cu privire la revenirea limbii moldovenești la grafia latină.

Domnule președinte Ghimpu,

Vă rog frumos, un minut la dispoziție.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mersi.

Sper că măcar acest proiect îl veți susține, fiindcă este foarte simplu, este vorba de scrierea literei „î” din „ă”, și nu din „i”, în conformitate cu decizia Academiei de Științe. De aceea rog să susțineți acest proiect. Plus este vorba de aplicarea uniformă a normei ortografice actuale în limba română. Și avem hotărârea Curții Constituționale în privința aceasta, articolul 13 din Constituție. Așa că, avem toată baza juridică... științifică pentru a vota acest proiect.

Mulțumesc frumos.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Cine este pentru introducerea acestui proiect de lege pe ordinea de zi, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, dragi colegi, Comisia economie, buget și finanțe propune introducerea pe ordinea de zi a două proiecte conexe, într-un fel, legate între ele, este vorba despre proiectul nr. 430 din 26 noiembrie 2018 ce ține de achizițiile publice. Am greșit, nu sînt legate între ele, îs două proiecte.

Inițial, domnule Creangă,

Vă rugăm frumos să ne spuneți despre ce este vorba cînd vă referiți la proiectul nr. 430 din 26 noiembrie 2018, modificări la Legea privind achizițiile publice.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia propune introducerea în ordinea de zi pentru ziua de mâine a proiectului nr. 430 pentru modificarea Legii nr. 131 privind achizițiile publice, care prevede o reglementare, ceea ce înseamnă clarificări pentru depunerea de oferte și stabilirea termenelor de prezentare a clarificărilor pentru agenții economici, în cazul în care există întrebări asupra Caietului de sarcini și, totodată, modificarea pragurilor privind aplicarea legii.

Totodată, onorat Plen, solicit includerea în ordinea de zi a proiectului nr. 431 privind modificarea Legii privind Zona Economică Liberă „Ungheni-Business” prin extinderea acestei subzone cu un teritoriu destul de mic.

Aceste necesități de a include în ordinea de zi... de ce nu le-am inclus în ordinea de zi de bază... au ca temei că la examinarea proiectelor nu era poziția Guvernului, însă, în ședința de ieri, în cadrul Guvernului...

Domnul Andrian Candu:

Continuați, 10 secunde.

Domnul Ștefan Creangă:

... Guvernul a susținut aceste două proiecte. Și, respectiv, vă rog respectuos să le includem, să le examinăm.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și cel de-al doilea, la fel, pentru ziua de mâine?

Domnul Ștefan Creangă:

Da, ambele.

Domnul Andrian Candu:

Deci ambele proiecte nr. 430 și nr. 431 din 26 noiembrie și, respectiv, din 27 noiembrie, pentru ziua de mâine, 30 noiembrie 2018.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea... completarea ordinii de zi de mâine cu aceste două proiecte.

Vă rugăm frumos, după ce votăm ordinea de zi, Secretariatul să facă completările respective pentru a avea și un supliment. (*Rumoare în sală.*)

Haideți să încheiem această etapă și, după aia, trecem la proceduri, că mai sînt încă, probabil, multe. Păi, dar noi mâine încheiem, nu astăzi.

Aveți răbdare. Numai puțin.

Să le luăm pe cele făcute, în mod regulamentar, în formă scrisă.

Comisia, de fapt, un grup de deputați din... probabil, din aceeași comisie – Comisia agricultură și industriei alimentare, propune retragerea de pe ordinea de zi a proiectului nr. 394 din 13 noiembrie 2018 ce ține de serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Domnule Mudreac,

Vă rugăm frumos.

Domnul Radu Mudreac:

Da, domnule Președinte.

Nu-i nici comisia... grupul din Comisia agricultură... dar este un grup de deputați din Frațiunea Partidului Socialiștilor care propune retragerea din ordinea de zi a proiectului nr. 394, ceea ce ține de modificări la proiectul Legii nr. 303, ceea ce ține de serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. E o lege foarte proastă, ca să nu zic un cuvânt mai urât în această situație, care vine să distorsioneze tot sistemul de alimentație cu apă care vine ca urmare a aprobării acestui proiect de lege la acea etapă când a mai rămas o „sutcă” de activitate a acestui Parlament ca să... ca urmările pot să fie ridicarea tarifului la apă cu 30%.

Cetățenii cu totul au așteptat altceva de la acest Parlament, însă în ultimele clipe vine cu modificările la această lege.

Și doi. Prin această lege, dispar categoric contractele individuale de... între operatori și consumatorii de apă. Cetățenii Republicii Moldova așteaptă cu totul altceva. Noi avem acele pături în societate care cu mare greu achită acum această...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Domnul Radu Mudreac:

... diferență de tarif. De aceea...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Vă mulțumim foarte mult, dragi colegi.

Cer scuze. Într-adevăr, din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor este propunerea.

Însă, cu siguranță, cum ați spus dumneavoastră, în ultima „sutcă”, deși nu-i ultima „sutcă”, dar vor mai fi „sutci”.

Acest Parlament abia își încheie mâine mandatul deplin, dar asta nu înseamnă că nu vom mai avea ședințe plenare. Dar, bineînțeles, acest Parlament nu va aproba această lege și nu va aduce modificări în

respectivul serviciu ca cetățenii Republicii Moldova să nu fie afectați de noi tarife.

Vă mulțumesc foarte mult.

Colegii vor susține, cu siguranță, acest lucru.

Și eu o să-l pun la vot atunci când punem ordinea de zi, acest proiect de lege fiind exclus din ordinea de zi.

Deci revenim la acest subiect când votăm ordinea de zi.

O clipă, mai sînt și alte propuneri.

La fel, colegii din Frațiunea Partidului Socialiștilor propun introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 441 din 28 noiembrie 2018, proiectul de Lege privind moratoriul asupra vînzării, privatizării sau concesiunii proprietăților publice.

Domnule Batrîncea,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Pe parcursul ultimelor luni, am încercat de mai multe ori să inițiem procedura de audiere a Guvernului, a Agenției Proprietății Publice în vederea aflării situației economico-financiare a întreprinderilor de stat care urmează sau au fost supuse procedurii de privatizare. Am vrut să vedem situația la fiecare întreprindere. Considerăm că aceste întreprinderi urmează să rămîină în proprietatea statului și pot aduce și trebuie să aducă statului venituri.

Reieșind că este... deja sîntem la finalul actualei legislaturi, propunem introducerea moratoriului privind privatizarea, privind vînzarea activelor statului în perioada pînă la venirea noului Parlament și numirea unui nou Guvern cu scopul de a... să fim asigurați că în perioada pînă la investirea noului Parlament și Guvern, statul Republica Moldova nu va rămîine fără întreprinderi importante în stat și va păstra...

Domnul Andrian Candu:

Ați coordonat și cu Președintele Dodon lucrul acesta? Noi ne aducem aminte cînd era ministrul economiei cum vroia să privatizeze foarte multe, inclusiv „Moldtelecomul”. Nu ați vorbit cu el? Asta așa un picuț de „haz de necaz”.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule președinte Diacov,

Cer scuze, domnule președinte Voronin, eu personal am participat într-o ședință cu domnul ministru al economiei pe atunci, domnul Dodon, când se negocia cu „Deutsche Telekom” pentru vânzarea „Moldtelecom”. (*Voce din sală.*) Și asta, probabil, era la indicația dumneavoastră, evident, luând în considerare structura ierarhică din partid.

Dar să revenim la proceduri. Dreptul la replică.

Domnule președinte Voronin,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Replica constă în aceea că 4 ani de activitate a Parlamentului, de fapt, pentru istoria Republicii Moldova au fost ani pierduți. Uitați-vă, unele din aceste proiecte, 14 care noi astăzi le-am propus sînt datate cu anul 2015 și ele au stat la dumneavoastră undeva 4 ani de zile. Dar toate aceste proiecte propuse de noi și nu știu ce o să propună și colegii din Frațiunea Partidului Socialiștilor țin în majoritatea cazurilor de asistența păturilor celor mai social-vulnerabile.

Voi faceți diferite aiureli acum înainte de alegeri cu 600 de lei, cu diferite, diferite chestii, nici nu vreau să le enumer, că aceasta nu este serios defel. De aceea noi o să ascultăm atent ce o să propună și colegii socialiști și ne rezervăm posibilitatea de a vă lăsa pe voi înșivă, singuri aici și faceți mai departe ce vreți: furați, distrugeți, coruperi ș.a.m.d., dar nu v-o mai rămas mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, la fel, colegii din Frațiunea Partidului Socialiștilor propun introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 442 din 28 noiembrie 2018, ce ține de modificare... cer scuze, ce ține de instituirea unui moratoriu asupra reformei administrativ-teritoriale a Republicii Moldova.

Domnule Lipskii,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Oleg Lipskii:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Prezentul proiect de lege are drept scop instituirea moratoriului asupra oricărei acțiuni exercitate de către organele statului asupra reformei administrativ-teritoriale.

Administrația publică locală a fost subiectul care a suferit cele mai frecvente reorganizări din 1991 pînă în prezent. În perioada celor peste

două decenii de independență s-au întreprins mai multe acțiuni privind reorganizarea mecanismelor administrative la nivel local, dar acestea s-au dovedit a fi ineficiente sau insuficiente.

La general, reforma și restructurarea administrației publice locale au fost realizate în funcție de schimbările de ordin politic și nu în baza unui plan curent și consecvent de lungă durată. Astfel, considerăm că schimbările în structura administrativ-teritorială trebuie ajustate la priorități, necesități și resurse disponibile, iar la moment în formă actuală această reformă nu este optimă și duce la diminuarea încrederii populației în administrația publică locală.

În acest context, precum și al constrângerilor...

Domnul Andrian Candu:

10 secunde, continuați, vă rog frumos, domnule Lipskii.

Domnul Oleg Lipskii:

... bugetare severe cu care se confruntă Republica Moldova, considerăm necesar instituirea moratoriului asupra reformei sus-menționate.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumim foarte mult.

Și ultima propunere venită din partea colegilor din Frațiunea Partidului Socialiștilor ține de introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 439 din 28 noiembrie 2018, ce ține de modificarea câtorva legi, inclusiv cu privire la obligațiunile de stat sau emisia obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiunilor de plată derivate din garanțiile de stat.

Domnule Țurcan,

Vă rugăm frumos, poftiți, aveți un minut la dispoziție.

Domnul Vladimir Țurcan:

Vă mulțumesc.

De fapt, este vorba despre abrogarea Legii nr. 235 care a legiferat trecerea în datoria de stat a fraudei bancare și, ca rezultat, țara, din bugetul de stat, trebuie să recupereze acest furt pe parcursul celor 25 de ani plus rata dobânzii, în total 25 de miliarde de lei, în loc de a rezolva problemele social-economice ale populației și ale țării în întregime.

Una din primele inițiative legislative ale Președintelui nou-ales Igor Dodon în decembrie 2016 a fost anume abrogarea acestei legi, inițiativă care nu a fost susținută de majoritatea parlamentară.

Totodată, săptămîna trecută, ministrul Armașu a prezentat informația că pentru deservirea acestei datorii de stat, așa-numitei, va fi necesar pentru anul 2018 de achitat mai mult de 700 milioane de lei...

Domnul Andrian Candu:

Continuați, 10 secunde, vă rog frumos.

Domnul Vladimir Țurcan:

... dar pentru anul 2019 – 830 de milioane de lei. Pentru a stopa acest jaf al țării, se propune inițiativa legislativă pentru abrogarea Legii nr. 235.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Cine este pentru această propunere, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută propunerea.

Vă mulțumim foarte mult.

Acestea au fost propunerile făcute în mod regulamentar, mai sînt cîteva din partea comisiilor ce țin de rearanjarea proiectelor pe diferite zile.

Rog frumos, doamnă președinte Buliga, să ne menționați care sînt ele și pe ce zi.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Am o rugăminte să acceptați transferul de pe ziua de astăzi pentru ziua de mîine al proiectului de Lege privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant, nr. 14 din ordinea de zi, proiectul nr. 243, pentru ziua de mîine.

Pentru ziua de astăzi să transferăm proiectul nr. 409, nr. 11 din agenda zilei de mîine să-l transferăm pentru astăzi. Nr. 409, proiectul de Lege cu privire la modificarea Legii nr. 289 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă. Și, la fel, pentru ziua de astăzi, vă rog să acceptați transferul proiectului nr. 424, nr. 16 din agenda zilei de mîine pentru astăzi.

Și, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Și rog să acceptați introducerea unui nou proiect de Lege nr. 364 din 26.10.2018 pentru ziua de astăzi, nr. 364 din 26.10.2018. Este vorba despre

încadrarea în asigurări medicale a celor care desfășoară activitate independentă de comerț fără a constitui o formă organizatorică și, la fel, cum vor achita prima de asigurare socială zilierii.

Vă amintiți că noi am aprobat lege și trebuie să clarificăm în bugetul asigurărilor sociale și de sănătate.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 364 din 26 octombrie 2018 pentru astăzi 29 noiembrie 2018, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut introducerea acestui proiect de lege. Rearanjamentele luăm act de ele și vom supune votului la aprobarea ordinii de zi.

La ordinea de zi ceva din punctul de vedere al comisiei, vă rog frumos, domnule Carpov, poftiți.

Domnul Eugen Carpov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Eu vreau să rog susținerea pentru introducerea în ordinea de zi pentru ziua de mâine a proiectului cu numărul 411 din 20 noiembrie 2018. Este o inițiativă din partea unui grup de deputați care vine să modifice sau să adapteze puțin mecanismul de înmatriculare a unităților de transport din regiunea transnistreană cu numere de înmatriculare neutre. E vorba de necesitatea corectării unor parametri tehnici în legea respectivă.

Ieri a fost aprobat avizul Guvernului și astăzi în pauză o să avem ședința comisiei pentru a aproba raportul.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Pentru ziua de mâine, proiectul nr. 411 din 20 noiembrie 2018, cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea introducerii pe ordinea de zi de mâine a acestui proiect de lege.

Domnule Mudreac,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Mulțumim.

Din partea comisiei, se propune includerea pentru ziua de mîine a proiectului nr. 425 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului.

Domnul Andrian Candu:

Numărul 425. Data?

Domnul Radu Mudreac:

22.11.2018.

Domnul Andrian Candu:

Da, într-adevăr, subiectul acesta a fost discutat și puțin la Biroul permanent. Luînd în considerare că se reține Codul nou al urbanismului, e o urgență din partea Ministerului Agriculturii.

Dragi colegi,

Cine este ... Pentru ziua de mîine.

Cine este pentru a introduce pe ziua de mîine, 30 noiembrie 2018, proiectul nr. 425 din 22 noiembrie 2018, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Mulțumesc foarte mult.

Și acest proiect de lege se introduce pentru ziua de mîine.

Domnule Boțan,

Vă rog frumos.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

De procedură. În contextul în care sîntem vecinii unui stat care se află în dificultate, este vorba de Ucraina, Partidul Liberal și-a exprimat îngrijorarea și a condamnat cu vehemență acțiunile Federației Ruse privind atacul și capturarea a trei nave ucrainene în strîmtoarea Kerchi, care face legătură dintre Marea Neagră și Marea Azov, și a condamnat încălcarea dreptului internațional.

Facem un apel către dumneavoastră, domnule Președinte, uzînd de dreptul pe care îl aveți, dar principal pentru a asigura și votul majorității din care faceți parte, a unui proiect de hotărîre pentru a condamna aceste acțiuni printr-o declarație a Parlamentului, așa cum este firesc în cazul ... în acest fapt. Luînd în considerare faptul că facem parte și dintr-o Adunare Interparlamentară și avem relații foarte bune cu Ucraina.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Da. Mulțumesc foarte mult.

Voi discuta și cu colegii nemijlocit din comisia de specialitate, poate, într-adevăr, ar fi cazul să fie elaborată o astfel de declarație.

Dragi colegi,

Luînd în considerare că nu mai sînt și alte subiecte ...

De procedură, eventual, domnule Batrîncea, vă rog frumos.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da. Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Fracțiunea Partidului Socialiștilor regretă faptul că nu au fost susținute proiectele noastre privind introducerea moratoriului la privatizări, la lichidarea primăriilor, raioanelor, proiecte care aduc liniște și stabilitate în societate în perioada electorală. Noi regretăm că mai multe proiecte și idei ale noastre nu trec și nu obțin susținerea majorității parlamentare, de aceea fracțiunea noastră nu are ce discuta la ședința de astăzi și de mâine și declarăm părăsirea Sălii de ședințe a Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Doar ca precizare: și mâine?

Vă mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Luînd în considerare că mâine sîntem la sfîrșit de mandat, dați-mi voie să felicităm colegii, să le mulțumim pentru participare în acești patru ani de zile, să le dorim succese electorale și să ne mai revedem la ședințele plenului. (*Aplauze.*)

Vă mulțumim foarte mult.

Un minut–două, vă rog frumos, pauză tehnică, să plece colegii din Fracțiunea Partidului Socialiștilor.

PAUZĂ TEHNICĂ

(Deputații din Fracțiunea PSRM – în semn de protest, părăsesc Sala de ședințe.)

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Șupac,

Și dumneavoastră tot vreți să faceți un astfel de anunț?

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Inna Șupac:

Domnule Andrian Candu,

Eu vreau să vă reamintesc că dumneavoastră, fiind Președintele Parlamentului, de mai multe ori la ședința Biroului permanent al

Parlamentului ați promis fracțiunilor parlamentare, inclusiv fracțiunii noastre, că, da, dumneavoastră veți da indicații comisiilor permanente să facă rapoarte pe proiectele noastre, ale Frațiunii Partidului Comuniștilor. Eu v-am dat și o listă din partea fracțiunii, 29 la număr, dintre care, din păcate, numai 3 au avut rapoarte.

Eu nu știu, sau președinții de comisii nu vă ascultă sau în ce fel de Parlament noi sîntem? Și ne pare rău că astăzi niciuna din cele 14 propuneri, într-adevăr, nu a fost susținută, măcar să fie pusă în dezbatere.

Așa că, în semn de protest, Frațiunea Partidului Comuniștilor părăsește Sala de ședințe și, poftim, discutați proiectele și de referendum, și de altă natură și, apropo, mai multe dintre care au fost inițiate ...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

(Doamna Șupac vorbește din sală.)

Vă mulțumim foarte mult.

Vreau să vă readuc aminte, doamnă Șupac, aveți experiență parlamentară deja cel puțin de patru ani și știți foarte bine și Regulamentul Parlamentului, că Președintele Parlamentului nu are dreptul să intervină în activitățile comisiilor. Și, într-adevăr, poate să sugereze, să solicite, dar nicidecum să dea indicații și ordine președinților de comisii.

Ați fost martoră de fiecare dată la ședințele Biroului permanent și ar fi trebuit să apreciați, și să fiți sinceră, că, într-adevăr, am solicitat de nenumărate ori președinților de comisii să pregătească rapoartele.

Însă, ca și în orice alt Parlament din această lume, există majoritate parlamentară și există opoziție, și există majoritate parlamentară care decide cum este guvernată țara.

Mulțumim foarte mult.

Asta este Legea democrației.

Vă mulțumim foarte mult.

Vreau, dragi colegi, să mă adresez cu rugămintea, la fel, să aplaudăm și să mulțumim colegilor din Frațiunea Partidului Comuniștilor.
(Aplauze.)

Sperăm foarte mult să aveți succese în electorală și ne mai revedem.

Vă mulțumim mult.

(Deputații din Frațiunea PCRM – în semn de protest, părăsesc Sala de ședințe.)

Domnule Deliu,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Am să-mi permit să nu fiu întru totul de acord cu dumneavoastră, deoarece Regulamentul Parlamentului expres prevede, că președinții de comisii sînt obligați să includă în ordinea de zi proiecte de lege care sînt înregistrate în Secretariatul Parlamentului, fie cu indicația sau fără indicația dumneavoastră. Și aici constat faptul că și Frațiunea Partidului Liberal Democrat în această sesiune a înregistrat mai multe proiecte de lege care pînă astăzi nu au raportul comisiei de fond, lucru pe care l-am menționat și la ședințele comisiei, și la ședințele Parlamentului, și la ședințele Biroului permanent, respectiv înaintîndu-vă și o listă a acestor proiecte.

Și de aceea constat că, totuși, unii președinți de comisii nu se ghidează de prevederile Regulamentului, dar de ... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Da, dragi colegi,

Reiterez. Într-adevăr, domnul președinte Voronin a menționat că vor mai participa la ședințele plenare.

Rugăm frumos, domnule Deliu, continuați.

Domnul Tudor Deliu:

Zic că ajungem la concluzia că unii președinți ai comisiilor nu se ghidează de prevederile Regulamentului, ci de indicațiile pe care le dau cineva, nu-i exclus, din conducerea Parlamentului.

De aceea noi constatăm că, totuși, Regulamentul a fost încălcat, în sesiunea trecută și sesiunea aceasta n-a fost organizată nici o zi a opoziției, așa cum prevede Regulamentul. Dar noi nu vom părăsi ședința, vom asista ... Da, spre bucuria sau nebucuria dumneavoastră, vom încerca să fim activi și astăzi, și mâine la ședința de plen.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Dragi colegi ...

Doamnă președinte Buliga,

Ce s-a întîmplat?

Vă rog frumos.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte,

Nu s-a întâmplat nimic, dar vreau să îndemn colegii să vă zicem „La mulți ani”, pentru că dumneavoastră de fiecare dată ne-ați onorat cu felicitările și meritați și dumneavoastră „La mulți ani” să vă zicem. (Aplauze.)

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Și luând în considerare acele sugestii care au fost făcute pe ordinea de zi, pentru a începe lucrul pe fiecare act propus, **rog frumos, dragi colegi, să susțineți aprobarea ordinii de zi pentru ședințele de plen de astăzi și de mâine, 29 și, respectiv, 30 noiembrie 2018.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au aprobat ordinea de zi, au susținut.

Dar luând în considerare că sînt două fracțiuni parlamentare care au părăsit Sala plenului, rog numărătorii, care astăzi îi rugăm să fie domnul Dudnic pentru sectorul nr. 1, domnul Răducan, dacă permiteți, pentru sectorul nr.2, fiindcă domnul Sîrbu este spitalizat. Și bineînțeles, George Mocanu, dumneavoastră să continuați meseria bună de a număra pentru sectorul nr. 3.

Vă rugăm frumos să ne dați prezența pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4 persoane, domnule Președinte.

Sectorul nr. 2 – 6... – 36.

– 24.

Domnul Andrian Candu:

64 de deputați în sală. Avem cvorum. Putem continua.

Dragi colegi,

Să trecem la examinarea subiectelor de pe ordinea de zi.

Vă atrag atenția că ordinea de zi a fost votată, cu excluderea proiectului nr. 394 din 13 noiembrie 2018 și cu suplimentele care au fost propuse de domnul Carpov și de doamna Buliga.

Vă rugăm frumos, Secretariatul să pregătească suplimentele.

Și primul subiect pe care vi-l propun de pe ordinea de zi, pentru a fi examinat și dezbătut în lectura a doua, este subiectul nr. 1 de pe ordinea de

zi, și anume **proiectul nr. 392 din 12 noiembrie 2018, proiectul de modificare a articolului 178 din Codul de procedură penală a Republicii Moldova.**

Dragi colegi,

Este 11.03. Dacă sînteți de acord să avem o oră a votului, ca să ne mobilizăm mai bine. Și ora votului este propusă pentru 13.00.

Vă mulțumim frumos.

Să începem atunci.

Doamna Raisa Apolschii:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege nr. 392.

Prezentul proiect a fost elaborat în vederea executării Hotărîrii Curții Constituționale.

Vreau să vă aduc aminte că acest proiect de lege a fost în prima lectură aprobat în ședința plenară din 22 noiembrie.

Pentru lectura a doua au fost examinate amendamentele deputaților, propunerile comisiilor permanente, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ.

Decizia comisiei aferent propunerilor și amendamentelor respective este reflectată în sinteză, care este parte componentă a prezentului raport.

Și drept urmare, comisia, cu votul majorității, propune proiectul de Lege nr. 392 din 12 noiembrie 2018 spre examinare și adoptare în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul nr. 392 din 12 noiembrie 2018.

Revenim la procedura de vot la ora 13.00.

Și în continuare, dragi colegi, vă propunem următorul subiect de pe ordinea de zi, și anume **proiectul nr. 153 din 16 mai 2018, aflat, la fel, pentru lectura a doua, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la asigurări.**

Vă rugăm frumos, domnule Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe.

Vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative nr. 153, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sînt părți integrante ale raportului comisiei.

În contextul modificărilor acceptate, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de lege redactat în a doua lectură și în lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Creangă,

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vom încheia dezbaterile la acest proiect de lege și revenim la procedura de vot, precum am menționat, la ora 13.00.

Și în continuare, domnule Creangă, dacă ați putea să ne prezentați și raportul comisiei pentru **proiectul nr. 208 din 15 iunie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, la fel, pentru lectura a doua.**

Vă rugăm.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în lectura a doua și comunică următoarele.

La examinarea proiectului de lege pentru lectura a doua comisia a susținut propunerea de a exclude articolul II din proiect în contextul amendamentului înaintat ce prevede excluderea din proiect a... modificare la Codul contravențional.

De asemenea, a redactat... amendamente asupra proiectului de lege nu au parvenit.

Comisia a redactat proiectul de leg, care este anexa prezentului raport.

În contextul propunerilor acceptate, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului adoptarea proiectului de Lege nr. 208 în lectura a doua, ca fiind lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte.

Nu sînt întrebări la adresa comisiei la proiectul nr. 208 din 15 iunie 2018.

Astfel, încheiem dezbaterile la acesta.

Revenim la procedura de vot ulterior.

Vă rugăm, domnule Creangă, să continuați să ne delectați cu prezentarea rapoartelor comisiei.

Și următorul proiect este **proiectul nr. 218 din 26 iunie 2018**, subiectul nr. 4 de pe ordinea de zi.

Vă rugăm să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, aprobat în Parlament în primă lectură și, fiind inițiativa Guvernului Republicii Moldova, comisia comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop racordarea Nomenclurii combinate a mărfurilor la versiunea nouă a codificării și descrierii mărfurilor, iar folosirea noii versiuni va contribui la eficientizarea operațiunilor de import și export efectuate de către agenții economici autohtoni, fapt ce va facilita comerțul exterior al Republicii Moldova.

La momentul actual, majoritatea partenerilor comerciali ai Republicii Moldova, precum țările Uniunii Europene și CSI, deja aplică versiunea din 2017 a Sistemului armonizat de descriere și codificare a mărfurilor, aprobat de Organizația Mondială a Vămirilor.

Propunerile introduse vizează modificarea unor poziții tarifare, precum și a descrierii mărfurilor în vederea ajustării textului în conformitate cu versiunea din 2017, iar componenta de taxă vamală nu a fost modificată.

Pornind de la cele expuse, comisia propune plenului proiectul de lege spre examinare și adoptare în lectura a doua, ca fiind lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Creangă.

Încheiem dezbaterile la acest proiect de lege.

Și vom reveni la procedura de vot.

Următorul subiect la care vă rugăm, la fel, să ne prezentați raportul comisiei pentru lectura a doua ține de **proiectul nr. 385 din 9 noiembrie 2018**, subiectul nr. 5 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege cu privire la condominiu. La fel, pentru lectura a doua.**

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege cu privire la condominiu și comunică următoarele.

În procesul de pregătire a proiectului de lege pentru lectura a doua, Comisia economie, buget și finanțe a sistematizat și a examinat propunerile și obiecțiile expuse în amendamentele înaintate la proiect și în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Rezultatul examinării lor este reflectat în tabela de sinteză care este parte integrantă a prezentului raport.

Obiecțiile și propunerile acceptate sînt inserate în textul proiectului de lege anexat la prezentul raport.

În contextul propunerilor acceptate, Comisia economie, buget și finanțe propune adoptarea proiectului de Lege nr. 385 în lectura a doua, ca fiind lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Creangă.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 385 din 9 noiembrie 2018.

Revenim la procedura de vot ulterior.

Următorul subiect de pe ordinea de zi e subiectul nr. 6, **proiectul Legii vînătorii și fondului cinegetic, proiectul nr. 57 din 28 februarie 2018 aflat în lectura a doua** pe ordinea de zi, la fel, este Comisia mediu și schimbări climatice.

Și vă rugăm frumos, domnule Grișciuc, dumneavoastră să ne prezentați raportul comisiei.

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Am onoarea să vă prezint raportul la proiectul Legii vânătorii și fondului cinegetic nr. 57 din 28.02.2018 pentru lectura a doua.

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat proiectul Legii vânătorii și fondului cinegetic, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul Anatolie Gorilă.

Promovarea proiectului va elimina contradicțiile și lacunele legislative în această sferă, va asigura creșterea eficienței administrării gospodăriei cinegetice, va contribui la dezvoltarea turismului cinegetic.

Proiectul dat de lege a fost adoptat în prima lectură în ședința plenară din 25 octombrie 2018.

În lectura a doua, Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat amendamentele parvenite din partea deputaților, obiecțiile și propunerile expuse în avizele comisiilor permanente, obiecțiile Guvernului, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și raportul de expertiză anticorupție.

Decizia comisiei referitor la propunerile și amendamentele parvenite este reflectată în sinteză, care este parte componentă a prezentului raport.

În contextul celor expuse, Comisia mediu și dezvoltare regională, cu votul unanim al membrilor, propune proiectul Legii nr. 57 din 28.02.2018 spre examinare și adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plene a Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Autor, probabil, al amendamentelor este și domnul Balan... care, probabil, va solicita examinarea unor amendamente.

Vă rugăm frumos, domnule Balan, poftiți.

Domnul Ion Balan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu am două amendamente înaintate, dar nu văd răspuns la amendamente: nici acceptate, nici neacceptate.

Dacă puteți, domnule Grișciuc, să-mi răspundeți.

Domnul Simion Grişciuc:

Spuneţi, vă rog, în sinteză numărul la amendament să vedem, pentru că...

Domnul Ion Balan:

Nu-i scris nici număr, nici nimic.

Domnul Simion Grişciuc:

Imposibil. Trebuie să fie amendamentul dumneavoastră în sinteză, eu chiar acum caut.

Domnul Ion Balan:

Este în sinteză, dar pe partea dreaptă, unde trebuie să fie un răspuns al comisiei, nu este nimic scris, absolut nimic. Şi așa la ambele amendamente. Şi nu este clar dacă sînt acceptate sau nu.

Domnul Andrian Candu:

Spuneţi pagina sau vreun număr de ordine, ca domnul Grişciuc să găsească mai repede.

Numărul 14, domnule Grişciuc.

Domnul Simion Grişciuc:

Da. Am găsit.

Domnule Balan,

Din păcate, văd că nu există...

Vreau să spun întregului plen că amendamentele dumneavoastră nu au fost acceptate.

Dacă dumneavoastră vreţi să le daţi citire, eu pot să comentez decizia... poziţia comisiei.

Domnul Ion Balan:

Eu nu văd aici nici o poziţie a comisiei.

Domnul Simion Grişciuc:

O reflect eu.

Domnul Ion Balan:

Eu insist ca amendamentul să fie discutat şi supus votului, dacă el nu a fost acceptat de comisie. Dar nu văd argumentarea comisiei de ce.

Domnul Simion Grişciuc:

Posibil, colegii din Secretariat n-au reuşit sau din varii motive nu se regăseşte obiecţia comisiei aici. Însă, amendamentul dumneavoastră viza despăgubirea agricultorilor în cazul vînării pe teritorii private.

După o lungă expertiză a cadrului legal al mai multor țări vecine, al mai multor țări cu experiență în vânătoare, s-a ajuns la concluzia de a crea un fond de vânătoare care va fi gestionat de către Societatea Vânătorilor și Pescarilor la doleanța sau în situația în care va interveni o cerere sau o petiție de la vreun agricultor care cumva a fost... i s-au adus daune sau prejudicii în cadrul unei vânători, el va fi despăgubit din fondul respectiv.

A fost, pe bună dreptate, o obiecție de-a dumneavoastră în cadrul amendamentului în care se spunea că vânătorul trebuie să despăgubească.

Noi, după o analiză amplă, am văzut că, într-adevăr, este foarte dificil ca să cauți un vânător după 2–3 luni, când agricultorul ar putea să identifice problema și de aceea și-a asumat ca, îndată cum s-a identificat problema, anume Societatea, pretențiile vor fi înaintate Societății Vânătorilor și Pescarilor care gestionează lotul respectiv sau terenurile fondului de vânătoare respectiv.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Balan,

Poftiți.

Domnul Ion Balan:

În sinteză, domnule Simion, nu este scris nimic.

Și eu, de fapt, am vrut să încep cu alt amendament în care eu am propus completarea la articolul 4 cu un alineat nou, după cum urmează: „Pe terenurile arabile însămânțate și cele cu plantații multianuale proprietate privată se permite exercitarea vânătorii doar cu acordul scris al proprietarului/deținătorului terenului respectiv. În caz contrar, vânătoarea este interzisă”. Și nu este răspuns la acest amendament.

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule Balan,

Aparent, ați avea dreptate, însă vrem să vă zicem că acordul scris al proprietarului de teren este o chestie de lux în Republica Moldova, ținând cont că multă lume sau proprietari de terenuri, fie au dat terenurile în locațiune... în arendă funciară, fie nu se regăsesc în țară și noi nu am putea să „umblăm” undeva după ei să căutăm acordul scris al deținătorilor de teren. Însă, cum am menționat mai sus, în cazul identificării unor prejudicii, dar noi vorbim în situația culturilor multianuale. La culturile anuale, la culturile perene, la care dumneavoastră faceți referință, eu nu văd cum ar putea să fie prejudiciu. Ba din contra, unii agricultori vin și roagă societățile de vânători existente în localitate ca să regleze numărul mistreților, numărul animalelor care provoacă daune.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Balan,

Bineînțeles, dacă o să insistați, o să supunem votului.

Mai aveți și alte comentarii?

Vă rugăm frumos.

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,

Eu insist ca acest amendament să fie supus votului, pentru că, nefiind dat un răspuns de către comisie la acest amendament, asta ar însemna că societățile de vânători își pot permite vânătoarea în oricare teren privat cu plantații și anuale, și multianuale, fără ca să întrebe pe nimeni, aducând pagube materiale proprietarilor de plantații, de terenuri ș.a.m.d.

De aceea noi în comisie în prima lectură am discutat și cu autorul. Autorul a zis că este de acord cu propunerea noastră și el va susține în a doua lectură ca acest amendament să fie votat. Dar comisia nu a dat nici un răspuns la amendament.

Nu este clar cum a examinat comisia amendamentele.

De aceea eu insist ca el să fie supus votului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Va fi supus votului la ora votului.

Vă mulțumim frumos.

Dacă nu sînt altele...

Da, cer scuze.

Domnule Bejan,

Ați avut și dumneavoastră amendamente?

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să mai spun, dacă se poate, pe marginea amendamentului domnului Balan, pentru că eu, în ședința plenului, cînd s-a discutat în prima lectură, exact am vorbit la tematica respectivă. Deci cum își închipuie ca niște terenuri cu multianuale care-s îngrădite ca vânătorii să poată accede pe dînsese, conform legislației proiectului propus? Deci ei sar gardul, pentru că legea le permite și intră pe teritoriu.

Deci trebuie acordul proprietarului.

Domnul Simion Grişciuc:

Stimate domnule deputat,

Sigur, din nou, aparent, s-ar părea că aveți dreptate. Însă, vreau să vă zic: Fondul de vânătoare este un bun al statului, așa cum este Fondul apelor, așa cum este subsolul – este proprietatea exclusivă a statului. Și dacă statul, prin instituția care gestionează Fondul de vânătoare, a alocat Fondul de vânătoare cuiva în gestiune, păi, atunci omul, gestionarul, el poate accede pe terenul dumneavoastră. Și exact la problema care dumneavoastră v-ați referit. În situația în care vor fi pricinuite pagube, atunci gestionarul Fondului de vânătoare va veni cu recompensă, care o va stabili comisia mixtă care va fi creată din reprezentanții... deținătorului de teren, din reprezentanții administrației publice locale, din reprezentanții gestionarului Fondului de vânătoare și vor fi despăgubiți.

Adică noi, în principiu, am ținut cont de ce-ați spus dumneavoastră în lectura întâi și am venit cu răspuns care se regăsește în lege în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Bejan,

V-am făcut o excepție ca să vă referiți la ceea ce deja ați menționat o dată.

Dar, ca procedură, doar autorul amendamentului are dreptul să intre în aceste dezbateri cu raportorul.

Revenim la procedura de vot, precum a fost menționat, la ora 13.00.

Domnule Grişciuc,

Vă mulțumim foarte mult pentru prezentarea raportului comisiei.

Astfel, se încheie dezbaterile la proiectul nr. 57 din 28 februarie 2018.

Și vom reveni la procedura de vot ulterior.

Vă rugăm frumos, dacă ați putea, la fel să ne prezentați și raportul comisiei la următorul subiect nr. 7 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege privind substanțele chimice, proiectul nr. 365 din 13 septembrie 2016**. La fel proiect de lege pentru lectura a doua.

Vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei.

Domnul Simion Grişciuc:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Dați-mi voie să vă mai răpesc atenția pentru prezentarea raportului la proiectul de Lege privind substanțele chimice nr. 365 din 13 septembrie 2016.

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat, pentru lectura a doua, proiectul de Lege privind substanțele chimice, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele. (*Gălăgie în sală.*)

Prin prezentul proiect de lege, se urmărește crearea și punerea în aplicare a unui sistem integrat și eficient de gestionare a substanțelor chimice, precum și implementarea prevederilor tratatelor internaționale de mediu și ale abordării strategice în domeniul managementului internațional al substanțelor chimice.

Proiectul de lege nominalizat a fost examinat și aprobat pentru prima lectură în ședința plenară a Parlamentului din 1 martie 2018.

În procesul de pregătire a dezbaterilor în lectura a doua au fost examinate toate propunerile și obiecțiile prezentate la proiectul de lege vizat.

Amendamentele parvenite din partea deputaților, comisiilor permanente, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului sînt reflectate în sinteză, care este parte integrantă la raport.

Reieșind din cele menționate și ținînd cont de amendamentele acceptate, Comisia mediu și dezvoltare regională, cu votul unanim al membrilor prezenți (9 voturi „pentru”) propune proiectul de Lege privind substanțele chimice nr. 365 din 13.09.2016 pentru examinare și adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult.

Încheiem, astfel, dezbaterile la subiectul nr. 7, proiectul nr. 365 din 13 septembrie 2016, proiectul de Lege privind substanțele chimice.

Dragi colegi,

Următorul subiect de pe ordinea de zi este subiectul nr. 8, **proiectul nr. 314 din 24 septembrie 2018.**

Îl rugăm frumos pe domnul Carpov, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect, proiect pentru lectura a doua.

Domnul Eugen Carpov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Vă prezint raportul asupra proiectului de Lege pentru modificarea și abrogarea unor acte legislative, cu numărul 314 din 24.09.2018, pentru lectura a doua.

În temeiul articolului 65 din Regulamentul Parlamentului, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, sesizată în fond, prezintă Parlamentului spre dezbateri și adoptare proiectul de Lege pentru modificarea și abrogarea unor acte legislative.

În conformitate cu votul plenului Parlamentului din 12 octombrie a anului curent, prezentul proiect de lege a fost comasat cu prevederile proiectului nr. 326 din 02.10.2018, pe motiv că acesta la fel modifică un articol din Legea privind regimul străinilor din Republica Moldova.

În cadrul examinării pentru lectura a doua, membrii comisiei au dezbătut obiecțiile și propunerile înaintate de către deputați, comisiile parlamentare permanente și Direcția generală juridică, iar decizia argumentată a comisiei asupra acestora se conține în sinteza amendamentelor, care este parte integrantă a prezentului raport.

Astfel, cele mai importante modificări care se propun a fi operate în textul proiectului, pe care comisia le-a susținut cu votul majorității membrilor săi în cadrul ședinței din 28 noiembrie, sînt următoarele:

1. La propunerea Comisiei juridice, numiri și imunități și a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, din considerente ce rezultă din normele de tehnică legislativă, propunem modificarea titlului prezentului proiect de lege. Astfel, denumirea va fi expusă în următoarea formulă: „Lege privind modificarea unor acte legislative”.

2. În cadrul examinării în primă lectură, un șir de deputați în plenul Parlamentului și-au exprimat îngrijorarea privind aplicarea normei de la punctul 1 al articolului II care prevede extinderea facilităților pe care le acordă Republica Moldova cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, similar și cetățenilor care provin din statele-membre ale Organizației Mondiale a Comerțului.

Reieșind din faptul că în prezent OMC întrunește un număr mare de state care se confruntă cu un nivel migrațional sporit, iar efectele juridice ale acceptării unor astfel de facilități ar putea genera riscuri majore atît pentru securitatea Republicii Moldova, cît și a statelor-membre ale Uniunii Europene și care vor depăși perspectivele economice de cooperare cu aceste state, comisia consideră oportun de a exclude din proiect mențiunile referitoare la „statele membre ale Organizației Mondiale a Comerțului”.

Totodată, pe tot parcursul legii, cuvintele „cetățeni ai Uniunii Europene”, „din statele membre ale Uniunii Europene” și „dintr-un stat membru al Uniunii Europene” vor fi substituite respectiv cu cuvintele „cetățeni ai Uniunii Europene sau din alte state lista cărora este aprobată de Guvern” și corespunzător în alte formule gramaticale.

3. Comisia a acceptat propunerea deputatului Eugeniu Nichiforciuc de a modifica articolul 23 din Legea privind regimul străinilor, astfel încît

„solicitarea și acordarea vizelor să fie efectuată în condițiile stabilite de Guvern”.

4. La propunerea deputatului Valentina Buliga, se acceptă abrogarea inclusiv a capitolelor I, IV și V ale Legii nr. 180/2008 cu privire la migrația de muncă, pe motiv că prezentul proiect de Lege nr. 314 vine cu modificare prin abrogare a capitolului II al legii în cauză.

Mai mult decît atît, prin Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, a fost abrogat capitolul III din Legea nr. 180/2008. În acest context, Legea nr. 180/2008 riscă să rămîna doar cu Capitolul I „Dispoziții generale” și capitolele IV și V care conțin prevederi ce nu pot fi aplicate în condițiile abrogării capitolelor II și III.

Astfel, comisia propune ca articolul III, punctul 4 din prezentul proiect de lege să aibă următorul conținut: „Legea nr. 180/2008 cu privire la migrația de muncă se abrogă”.

5. În scopul sporirii atractivității investiționale a Republicii Moldova, precum și a sporirii numărului de turiști, comisia a susținut propunerea deputatei Violeta Ivanov, care prevede excluderea necesității deținerii unei vize de scurt sejur pentru Republica Moldova pentru un șir de state, în cazul în care cetățenii acestora sînt titulari ai unui permis sau ai unei vize valabile (cu excepția vizei de tranzit), eliberate de unul din statele-membre ale Uniunii Europene sau din statele părți ale Acordului Schengen.

În acest sens, autorul amendamentului a propus operarea unor modificări corespunzătoare în anexa nr. 1 a Legii nr. 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sînt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, prin marcarea acestor state cu un asterisc. Actualmente, de facilitatea respectivă beneficiază resortisanții din Republica Populară Chineză, Statul Kuweit și Statul Qatar.

De asemenea, a fost acceptată suplinirea listei străinilor care sînt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la intrarea, ieșirea și tranzitarea teritoriului Republicii Moldova cu cetățenii Republicii Cuba, întrucît în conformitate cu datele deținute de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în perioada anului 2017, în favoarea resortisanților Republicii Cuba au fost eliberate doar 5 vize: 4 fiind în scop de vizită și o viză în scop turistic.

O altă modificare importantă acceptată de comisie vizează anexele nr. 1 și 2 ale Legii nr. 242/2010 cu privire la taxele consulare, prin care se propune optimizarea prin micșorare a tarifului pentru perfectarea vizei electronice pentru străini, în vederea sporirii atractivității investiționale a țării noastre, precum și cu scopul creșterii fluxului de turiști care vor dori să viziteze Republica Moldova.

Reieșind din cele sus-menționate, cu majoritatea voturilor membrilor săi, comisia propune plenului Parlamentului adoptarea prezentului proiect de lege în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Mulțumim foarte mult.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul nr. 314 din 24 septembrie 2018 și revenim la procedura de vot, precum a fost agreat.

Următorul subiect este subiectul nr. 9 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea Legii cu privire la dispozitivele medicale, proiectul nr. 299 din 4 septembrie 2019, la fel, aflat în lectura a doua.**

O invităm la tribuna centrală pe doamna Buliga, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie să ne prezinte raportul comisiei.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege nr. 299 pentru modificarea Legii nr. 102 cu privire la dispozitivele medicale.

Proiectul de lege a fost examinat și aprobat în primă lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului din 18 octombrie curent.

Amendamente la proiectul de lege nu au fost înaintate.

La etapa de pregătire a proiectului pentru dezbateri în lectura a doua, au fost examinate obiecțiile și propunerile Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului. Rezultatul examinării acestora este reflectat în tabela de sinteză, parte componentă a prezentului raport.

În contextul celor menționate, comisia sesizată în fond, cu votul majorității membrilor, propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de lege în lectura a doua, fiind și cea finală.

Proiectul de lege redactat se anexează la raport.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, doamnă președinte Buliga.

Vă mulțumim și vă rugăm foarte mult... încheiem aici dezbaterile la proiectul nr. 299 din 4 septembrie 2018 și vă rugăm să ne prezentați și

următorul proiect, mai bine-zis **raportul comisiei asupra proiectului nr. 402 din 15 noiembrie 2018**, subiectul nr. 10 de pe ordinea de zi.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova, aprobat în primă lectură în ședința plenară din 22 noiembrie 2018, și comunică următoarele.

Amendamentele parvenite pe marginea proiectului de lege, precum și propunerile Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, ce țin de tehnica legislativă și cele de ordin redacțional au fost examinate în cadrul ședinței comisiei, iar rezultatele examinării sînt expuse în sinteza propunerilor și obiecțiilor la acest proiect, care este parte integrantă a raportului.

Totodată, în urma examinării proiectului de lege pentru lectura a doua, comisia a susținut propunerea de reorganizare prin fuziune a componentei de evaluare și acreditare în sănătate din cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, a Consiliului național de acreditare a prestatorilor de servicii sociale și a Inspecției sociale în cadrul unei noi structuri – Agenția națională pentru acreditare în domeniul sănătății și asistenței sociale.

În contextul celor menționate, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu majoritatea voturilor, propune proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative nr. 402 spre adoptare în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă președinte Buliga.

Aici încheiem dezbaterile la proiectul nr. 402 din 15 noiembrie 2018, vom reveni la procedura de vot foarte curînd.

Următorul subiect pe ordinea de zi este subiectul nr. 11, **proiectul nr. 367 din 30 octombrie 2018, modificări la Legea cu privire la cultura fizică și sport**, la fel proiect de lege aflat în lectura a doua.

Și-l rugăm pe domnul Hotineanu, președintele Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate domnule Președinte

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de Lege nr. 367 pentru lectura a doua. Deci acest proiect de lege prevede instituirea indemnizației pentru antrenori care au pregătit sportivi de înaltă performanță. Proiectul de lege a fost votat în prima lectură.

Și pe marginea proiectului de Lege nr. 367 s-au expus comisiile permanente, Direcția generală juridică, precum și Guvernul. Avizele sînt în totalitate pozitive, cu propuneri de redactare, inclusiv de tehnică legislativă.

La proiect a parvenit amendamentul deputatului Corneliu Dudnic, care propune ca prevederile actului legislativ să se extindă asupra sportivilor paralimpici de performanță, cît și a antrenorilor acestora.

Comisia a recepționat amendamentul parvenit și a intervenit către Guvern pentru avizarea propunerii, deoarece amendamentul, în caz de acceptare, va genera cheltuieli financiare suplimentare. În răspunsul recepționat de comisie, din partea Ministerului Finanțelor se comunică că amendamentul nu poate fi susținut, deoarece necesită cheltuieli financiare suplimentare, care nu au fost evaluate în proiectul bugetului pentru anul 2019.

Urmare a celor relatate și reieșind din considerentul că respectivul amendament nu se înscrie totalmente în conceptul proiectului de lege, comisia nu a susținut amendamentul.

Comisia acceptă propunerile Direcției generale juridice... cu privire la actele normative, precum și propunerea de expunere a unităților de măsură a plății indemnizației viagere în procente, similar cu prevederile articolului 34 din legea de bază.

Urmare a dezbaterilor, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor (9 „pro” și 1 „împotriva”), a susținut proiectul de Lege nr. 367 și propune adoptarea în lectura a doua.

Mulțumesc mult.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Hotineanu.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr.367 din 30 octombrie 2018, vom reveni la procedura de vot, precum a fost agreat, la ora 13.00.

Și în continuare, următorul subiect de pe ordinea de zi, subiectul nr. 12, **proiectul nr. 242 din 10 iulie 2018, la fel aflat în lectura a doua, este proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli.**

Ne prezintă raportul comisiei domnul Balan, președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Subiectul nr. 12, proiectul nr. 242 din 10 iulie 2018.

Domnul Ion Balan:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat obiecțiile și propunerile de îmbunătățire pentru lectura a doua la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat de plenul Parlamentului în prima lectură la ședința din 22 noiembrie 2018 și deciziile asupra lor sînt expuse în sinteză.

Totodată, comisia comunică că a luat în considerare condiția expusă în prima lectură de a exclude din proiectul de lege noțiunea „Grupul de Acțiune Locală” și tot ce ține de această formă de activitate, și cu inserarea propunerilor și obiecțiilor acceptate prezintă proiectul de lege definitivat, care, împreună cu sinteza, sînt părți integrante ale raportului.

Reieșind din cele expuse, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu votul majorității membrilor săi, propune plenului Parlamentului proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli nr. 242 din 10.07.2018 spre adoptare în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Aici încheiem dezbaterile la proiectul nr. 242 din 10 iulie 2018, revenim la procedura de vot, precum a fost agreat.

Următorul subiect pe ordinea de zi este subiectul nr. 13, **proiectul nr. 113 din 6 aprilie 2018, modificări sau completări la Codul audiovizualului.**

Este un proiect de lege aflat în lectura a doua, respectiv îl invităm la tribuna principală pe domnul Hotineanu, președintele comisiei de specialitate, pentru a prezenta raportul comisiei.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în temeiul articolului 47 din Regulamentul Parlamentului, a examinat proiectul de lege nominalizat.

Proiectul a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați și prevede completarea articolului 11 al Codului audiovizualului cu alineatul (11), a cărui normă prevede ca radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, în cadrul serviciilor de programe difuzate, să utilizeze denumirile satelor, comunelor, orașelor și raioanelor în altă limbă decât cea de stat, conform normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii corespunzătoare.

Proiectul de lege a fost examinat în primă lectură în data de 15 noiembrie 2018.

Conform prevederilor Codului audiovizualului, radiodifuzorii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova vor utiliza în cadrul serviciilor de programe difuzate denumirile oficiale și corecte ale satelor, comunelor, orașelor și raioanelor.

Totodată, în conformitate cu prevederile articolului 24 din Legea nr. 3465/1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova, localitățile și alte obiective geografice de pe teritoriul Republicii Moldova au o singură denumire oficială sub formă română sau, respectiv, găgăuză originară fără traducere sau adaptare, ținându-se cont de tradițiile istorice din localitatea respectivă.

Comisiile permanente în avizele sale preponderent optează pentru respingerea proiectului.

Deputatul în Parlament Tudor Deliu în amendamentul prezentat comisiei invocă inoportunitatea promovării prevederilor din proiectul de lege și propune retragerea acestuia. În cazul examinării proiectului de lege, domnul Deliu propune completarea cu cuvântul „municipiilor” după cuvântul „orașelor”, iar expresia „cea de stat” se substituie cu „română”.

În contextul celor expuse și urmare a dezbaterilor, Comisia cultură educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a votat raportul pentru lectura a doua („pro” – 6, „împotriva” – 4) și propune legea discuției în plenul Parlamentului.

Vreau să dau citire avizul Guvernului, în care chiar în preambulul acestui aviz Guvernul se expune că proiectul de lege înaintat ca inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament nu-l susține din considerentele expuse mai jos. Și nu vreau să dau citire avizului, fiindcă domnii deputați au acest aviz.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Dacă am înțeles corect, domnule președinte, deci amendamentul înaintat de mine nu a obținut numărul necesar de voturi în comisie?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Așa este, cu regret.

Domnul Tudor Deliu:

De aceea, domnule Președinte Candu, eu o să rog, atunci când va fi supus votului acest proiect de lege, să punem la vot amendamentele care au fost înaintate de mine.

Consider că totuși amendarea unui act legislativ care mai are de viețuit doar o singură lună nu este oportun, deoarece de la 1 ianuarie intră în vigoare noul Cod al serviciilor media autohtone și eu nu știu care va fi durata acțiunii juridice a acestui amendament pe o perioadă de 10 sau 15 zile.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte Deliu,

Vreau să vă anunț că pe moment, Codul audiovizual sau al serviciilor audiovizuale încă nu a fost promulgat și tot depinde de Președintele în exercițiu sau de Președintele interimar, dacă va fi cumva suspendat actualul Președinte.

De aia fiind totul relativ în această viață și în această procedură legislativă, dar revenim, precum ați menționat, la amendamente și le voi supune votului.

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Da, eu am vrut să reamintesc că acest proiect a fost revotat la 8 noiembrie curent și Președintele nu mai are dreptul să-l reîntoarcă în Parlament.

De aceea sînt sigur că se va găsi un alt Președinte care să-l promulge.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Înceiem aici dezbaterile la proiectul nr. 113 din 6 aprilie 2018.

Și revenim la procedura de vot ulterior, inclusiv cu votul pe fiecare amendament în parte.

Următorul subiect pe care, dragi colegi, vi-l propun pentru examinare și dezbateră este **proiectul de Lege nr. 375 din 5 noiembrie 2018, subiectul nr. 18, proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind manipularea în competițiile sportive.**

Ați putea dumneavoastră, domnul... dacă domnul Rebeja nu este din partea ministerului...

Este.

Domnule Rebeja,

Vă rugăm frumos.

Vă invităm la tribuna principală, domnule Rebeja, secretar de stat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

Vă rugăm să ne prezentați proiectul de Lege cu numărul de înregistrare nr. 375 din 5 noiembrie 2018, Convenția Consiliului Europei.

Domnul Radu Rebeja – *secretar de stat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării în domeniul tineretului și sportului:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind manipularea în competițiile sportive.

Se ratifică Convenția Consiliului Europei privind manipularea în competițiile sportive, întocmită la 18 septembrie 2014.

Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Convenției menționate.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Consiliului Europei ratificarea Convenției menționate.

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Rebeja.

Vă dorim succese în activitate.

Și o invităm la tribuna principală pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politice externe și integrare europeană să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană, în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale și în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat prezentul proiect de lege și comunică următoarele.

Convenția Consiliului Europei privind manipularea în competițiile sportive, conform prevederilor articolului 11 alineatul (1) din Legea privind tratatele internaționale, se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Convenția a fost semnată de către reprezentantul permanent al Republicii Moldova pe lângă Consiliul Europei la 29 aprilie 2016, Strasbourg... Paris.

Prezenta Convenție are drept scop combaterea manipulărilor competițiilor sportive pentru a apăra integritatea sportivului și etica sportivă în concordanță cu principiul autonomiei sportului.

Principalele obiective ale Convenției sînt prevenirea, depistarea și sancționarea manipulărilor naționale sau transnaționale a competițiilor sportive.

Prin Convenție fiecare parte se angajează să coordoneze politicile și acțiunile tuturor autorităților publice implicate în combaterea manipulării competițiilor sportive și, cînd este cazul, în colaborare cu organizațiile sportive, operatorii de pariuri sportive, organizatorii de competiții și alte organizații relevante, să identifice, să analizeze și să evalueze riscurile asociate cu manipulările competițiilor sportive.

Totodată, fiecare parte va încuraja organizațiile sportive, operatorii de pariuri sportive, organizatorii de competiții și orice alte organizații relevante să stabilească procedurile și regulile interne pentru combaterea manipulării competițiilor sportive și va adopta, cînd este cazul, măsuri legislative pentru normele privind realizarea scopului propus.

De asemenea, fiecare parte va fi încurajată să respecte aceste prevederi.

În scopul monitorizării și asigurării implementării prevederilor Convenției, a fost instituit Comitetul de Monitorizare al Convenției, format din delegați, inclusiv reprezentanți ai autorităților publice responsabile de sport din statele membre.

În cadrul Comitetului respectiv, după ratificarea prezentei Convenții, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va delega reprezentantul său la lucrările acestuia.

Prevederile Convenției nu contravin politicii externe promovate de Republica Moldova și nu afectează drepturile și obligațiunile asumate în conformitate cu alte instrumente internaționale la care statul nostru este parte.

Comisiile permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat în adresa Comisiei politice externe și integrare europeană avize pozitive, pronunțându-se pentru ratificarea Convenției.

În contextul celor expuse, avînd în vedere importanța tematicii prezentate pentru dezvoltarea sportului moldovenesc, pentru promovarea eticii sportive și a încrederii publicului în integritatea sportului, cît și pentru combaterea ilegalităților care au legătură cu manipularea competițiilor sportive, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta proiectul de Lege pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei pentru manipularea în competițiile sportive în prima și a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr. 375 din 5 noiembrie 2018.

Și vom reveni la procedura de vot la o oră ulterioară.

Dragi colegi,

Vă propun, onorat Plen, să examinăm subiectul nr. 19 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 264 pentru aderarea Republicii Moldova la Protocolul privind aspecte specifice ale echipamentelor aeronautice la Convenția privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile, proiectul nr. 380 din 9 noiembrie 2018.**

Prezintă proiectul de lege domnul Tarlev, secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Vitalie Tarlev – *secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor:*

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați domni deputați,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul care a fost elaborat pentru a modifica, a ajusta Legea nr. 264/2017 pentru aderarea Republicii Moldova la Protocolul privind aspecte specifice ale echipamentelor aeronautice la Convenția privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile.

Vasăzică, la 7 decembrie 2017, prin Legea nr. 264, Republica Moldova a aderat la Protocolul privind aspecte specifice ale echipamentelor aeronautice, iar ca urmare a procedurilor lansate pentru depunerea instrumentelor de aderare, s-a constatat necesitatea completării, ajustării cadrului legal intern prin completarea articolului... prin transpunerea articolului 54 alineatul (2) al Convenției privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile, semnată la Cape Town la 16 noiembrie 2001, și anume prevederile ce țin de ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea la Protocol, prin care statul contractant declară că dacă o cale de atac disponibilă creditorului în temeiul oricărei dispoziții a prezentei Convenții nu este formulat în acest sens pentru a solicita sesizarea instanței aceasta poate fi executată numai cu acordul instanței. Este o completare principială care este acceptată de partea moldavă și, respectiv, ajustările propuse vin să completeze cadrul legal intern.

Solicităm susținerea dumneavoastră pentru această ajustare.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Tarlev.

Vă dorim succese și realizări frumoase în activitate.

Și o invităm la tribuna principală pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politice externe și integrarea europeană, să ne prezinte raportul comisiei.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii pentru aderarea Republicii Moldova la Protocolul privind aspectele specifice ale echipamentelor aeronautice la Convenția privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile și constată următoarele.

Proiectul a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Președintele Republicii Moldova, fiind elaborat de Ministerul Economiei și Infrastructurii.

Scopul proiectului constă în completarea articolului 1 din legea respectivă cu o declarație formulată în temeiul alineatului (2) al

articolului 54 din Convenția privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile. Având în vedere prevederile alineatului respectiv, Republica Moldova declară că măsurile aflate la dispoziția creditorului, în conformitate cu Convenția în cauză, a căror punere în aplicare nu este condiționată în mod expres prin prezenta Convenție, de introducere a unei cereri în fața instanței, pot fi expediate doar cu permisiunea acesteia.

Comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțându-se pentru examinarea și adoptarea proiectului de lege în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

În contextul celor expuse și în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 264/2017 pentru aderarea Republicii Moldova la Protocolul privind aspectele specifice ale echipamentelor aeronautice la Convenția privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile în prima și a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, doamnă președinte Ivanov.

Vom reveni la ora votului puțin mai târziu.

Încheiem aici dezbaterile la acest proiect de lege.

Și trecem la următorul subiect, subiectul nr. 20 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 390 din 12 noiembrie 2018, proiectul de Lege pentru ratificarea Addendumului nr. 3 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană și ce țin de Planul național de acțiuni pe 2012.**

Prezintă proiectul de lege domnul Cazan, secretar general adjunct al Guvernului.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Roman Cazan – *secretar general adjunct al Guvernului:*

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru ratificarea Addendumului nr. 3 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, și e vorba de PNA 2012, care a fost semnat la Bruxelles în 2013.

Prin Addendumul respectiv se extinde termenul de implementare operațională a Acordului de bază pe 18 luni, perioada care este necesară pentru finalizarea în termen a Proiectului „Controlul corupției prin aplicarea legii și prevenire”, așa-numitul CLEP, beneficiari ai acestui proiect sînt... CNA-ul, ANI-ul, Ministerul Justiției și Procuratura Generală.

Deci proiectul lansat vine să susțină lupta cu corupția și criminalitatea, cu accent pe crearea Agenției de Recuperare a Bunurilor Infractionale și consolidarea acestei instituții și pe îmbunătățirea cooperării interinstituționale și internaționale. Totodată, una din priorități este fortificarea segmentului societății civile și a jurnalismului de investigație. Cu o durată de 3 ani și cu un buget de 225 de milioane de euro – acesta este bugetul pentru acest program. Odată cu finalizarea acestuia, practic, se va închide întreg Acordul, să spunem.

Mulțumesc.

Vă rog să susțineți promovarea acestui proiect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, domnule Cazan.

Nu sînt întrebări în adresa dumneavoastră.

Vă mulțumim foarte mult.

Vă dorim succese și realizări frumoase.

Și o invităm pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politică externă și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei și la acest subiect.

Doamna Violeta Ivanov:

Comisia politică externă și integrare europeană, în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale și în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat prezentul proiect de lege și comunică următoarele.

Addendumul nr. 3 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul național de acțiuni 2012, conform prevederilor alineatului (1) al articolului 11 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se regăsește în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Prezentul document, semnat la 13 iunie 2018, de partea Comisiei Europene și, la 24 septembrie 2018, de partea Guvernului Republicii Moldova, este parte componentă a Acordului de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană. (*Gălăgie în sală.*)

Acordul, împreună cu Addendumurile nr. 1 și nr. 2, prevede acordarea asistenței tehnice în valoare de 32,54 milioane de euro de către Uniunea Europeană, în scopul susținerii Republicii Moldova în pregătirea, negocierea, încheierea și implementarea noilor relații contractuale cu Uniunea Europeană, în baza Acordului de Asociere, inclusiv Zona de Liber Schimb, Aprofundat și Cuprinzător.

Scopul de bază al Addendumului nr. 3 la Acordul de finanțare menționat mai sus reprezintă extinderea perioadei de implementare a Acordului de la 87 la 102 luni pe durata de implementare operațională a acestuia – de la 63 la 78 de luni, pentru finalizarea implementării Proiectului „Controlul corupției prin aplicarea legii și prevenire” din cadrul Acordului.

Prevederile Addendumului nu contravin politicii externe promovate de Republica Moldova și nu afectează drepturile și obligațiunile asumate, în conformitate cu alte instrumente internaționale la care statul nostru este parte.

Iar comisiile permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțându-se pentru ratificarea acestuia.

În contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului adoptarea prezentului proiect în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult, doamnă președinte Ivanov.

Noi nu avem întrebări.

Plenul nu are întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă președinte.

Și încheiem dezbaterile la acest proiect.

Următorul proiect de lege este subiectul nr. 21 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 391 din 12 noiembrie 2018, proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului, semnat la Chișinău, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia de modificare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor.**

Prezintă proiectul de lege domnul Căpățînă, secretar general de stat în Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Domnul Mihail Căpățînă – *secretar general de stat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene:*

Mulțumesc mult, domnule Președinte.

Stimate domnule Președinte,
Stimați deputați, (*gălăgie în sală*)

Se propune spre examinare proiectul Legii privind ratificarea Protocolului, semnat la Chișinău la 17 octombrie 2018, de modificare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor, semnat la Ankara la 1 noiembrie 2012.

Astfel, Protocolul modifică Acordul din 2012, instituind dreptul cetățenilor ambelor state de a călători reciproc, în baza buletinelor de identitate. Condiția de bază pentru realizarea acestui drept este ca buletinul de identitate să fie mecanolizibil și să corespundă standardelor documentelor ICAO.

Totodată, prin acest Protocol, se introduc modificări în Acordul privind abolirea reciprocă a vizelor, care vor concretiza condițiile de ședere a cetățenilor unui stat pe teritoriul celuilalt stat fără viză. În cazul dat se referă la modalitatea de calculare a celor 90 de zile în termen de... în perioada de 180 de zile.

În contextul celor menționate, solicit susținerea adoptării prezentului proiect de lege.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult, domnule Căpățînă.

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor, a ministerului.

Și, respectiv, trecem la următoarea etapă – prezentarea raportului comisiei.

O invităm la tribuna principală pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politică externă și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Protocolul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia de modificare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor, potrivit alineatului (1) al articolului 11 din Legea privind tratatele internaționale, se

încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Protocolul, semnat la 17 octombrie 2018 la Chișinău, are drept scop facilitarea călătoriilor reciproce pe termen scurt ale cetățenilor Republicii Moldova și Republicii Turcia.

Potrivit Protocolului, cetățenii statelor-părți vor avea posibilitate de a intra, ieși, tranzita și rămîne temporar pe teritoriul celeilalte părți în baza actelor de identitate.

Călătoriile reciproce în baza buletinelor de identitate nu acordă cetățenilor dreptul de a se angaja în câmpul muncii. Persoanele care doresc să intre pe teritoriul celeilalte părți contractante în scop de muncă sau de studii, precum și cele care doresc să se afle pe teritoriul celeilalte părți contractante pentru o perioadă ce depășește 90 de zile, sînt obligați să obțină viza înainte de a călători.

Protocolul constituie parte integrantă a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor, încheiat la Ankara la 1 noiembrie 2012 și va intra în vigoare în a 30-ea zi de la data recepționării ultimei notificări privind îndeplinirea de către părți a procedurilor interne necesare intrării Protocolului în vigoare.

Comisiile permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică au prezentat avizele pozitive, pronunțîndu-se pentru ratificarea Protocolului.

În contextul celor expuse și în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană propune aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Protocolului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia de modificare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor în primă și a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult, doamnă președinte, pentru prezentarea raportului și revenim la procedura de vot puțin mai tîrziu, la ora 13.00, precum a fost menționat.

Dragi colegi,

Subiectul nr. 22 de pe ordinea de zi, proiectul nr. 406 din 16 noiembrie 2018, am fost rugați de autori, Ministerul Culturii, ca să fie prezentat și dezbătut mîine și, dacă nu aveți nici o problemă, să-l transferăm pentru ziua de mîine, luînd în considerare că, oricum, noi am aprobat ordinea de zi pentru ambele zile.

E o chestiune tehnică, dacă nu sînteți împotriva, atunci rugăm și pentru stenogramă și Secretariatul să ia în considerare că subiectul nr. 22, proiectul nr. 406 din 16 noiembrie 2018 va fi examinat mâine, 30 noiembrie 2018.

Următorul subiect pe ordinea de zi, subiectul nr. 23, **proiectul de Lege privind instituirea Crucii comemorative „Participant la acțiunile de luptă din Afganistan”, proiectul nr. 403 din 15 noiembrie 2018.**

Este prezentat de domnul Vladimir Iliev, secretar de stat al Ministerului Apărării. Vă invităm la tribuna principală pentru a prezenta acest proiect de lege.

Domnul Vladimir Iliev – *secretar de stat al Ministerului Apărării în domeniul politicilor de dezvoltare a resurselor umane, învățămînt militar și planificare a resurselor:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Proiectul de Lege privind instituirea Crucii comemorative „Participant la acțiunile de luptă din Afganistan” a fost aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr. 1116 din 14 noiembrie curent.

Proiectul de lege menționat a fost elaborat în temeiul dispoziției Guvernului nr. 126-d din 24 octombrie 2018, în contextul organizării în anul 2019 la data de 15 februarie a manifestărilor consacrate Zilei comemorării celor căzuți în războiul din Afganistan și în legătură cu împlinirea a 30 de ani de la retragerea contingentului limitat a trupelor militare sovietice din Afganistan, precum și în scopul stimulării veteranilor de război – participanți la acțiunile de luptă din Afganistan.

Este de menționat faptul că Crucea comemorativă „Participant la acțiunile de luptă din Afganistan” urmează a fi o distincție de stat comemorativă și se va conferi cetățenilor Republicii Moldova care au participat la acțiunile de luptă din Afganistan în cadrul contingentului limitat al trupelor militare sovietice în Afganistan și dețin statutul de veteran de război în conformitate cu prevederile Legii nr. 190 cu privire la veterani.

Punerea în aplicare a proiectului de lege necesită cheltuieli financiare în sumă de circa 2 milioane 500 mii de lei, care sînt necesare pentru confecționarea a 8500 de asemenea distincții. Mijloacele financiare necesare în acest sens urmează a fi alocate din contul bugetului de stat pentru anul 2019.

Reieșind din cele expuse, rog susținerea proiectului în cauză.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări în adresa autorului.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Iliev.

Vă dorim succese în activitate.

Și îl invităm la tribuna principală pe domnul Carpov, președintele Comisiei pentru securitate națională, apărare și ordine publică, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Vă atrag atenția, dragi colegi, că este vorba de o lege ordinară care se votează într-o singură lectură. Probabil, o să mai vină și cu detalii președintele comisiei.

Domnul Eugen Carpov:

Domnule Președinte,

Este o lege ordinară, dar noi am propus să fie votată în două lecturi, așa cum mergem după procedura clasică.

Raport la proiectul de Lege privind instituirea Crucii comemorative „Participant la acțiunile de luptă din Afganistan (1979-1989)”, nr. 403 din 15 noiembrie 2018.

În conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a fost sesizată spre dezbatere în fond cu proiectul de Lege privind instituirea Crucii comemorative „Participant la acțiunile de luptă din Afganistan (1979-1989)”.

Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului.

Prin acest proiect se promovează interesele cetățenilor Republicii Moldova, care au participat la acțiunile de luptă din Afganistan în perioada 24 decembrie 1979 – 15 februarie 1989 în cadrul contingentului limitat al trupelor militare sovietice în Afganistan și dețin statut de veteran de război. Astfel, se propune conferirea pentru această categorie de cetățeni a distincției de stat – Crucea comemorativă „Participant la acțiunile de luptă din Afganistan (1979-1989)”.

Proiectul dat conține 2 anexe în care se reglementează Statutul Crucii comemorative și modelul acesteia.

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție care stipulează că proiectul expertizat nu conține factori și riscuri de corupție.

Pe marginea proiectului respectiv, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, precum și Comisia protecție socială, sănătate și familie s-au pronunțat pentru dezbaterile în cadrul ședințelor plenare. De asemenea, este prezentat avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului în care se menționează că procedura legislativă de înaintare a proiectului dat de lege a fost respectată.

Proiectul a fost redactat și este anexat la prezentul raport.

În concluzie, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, în rezultatul examinării proiectului în ședința sa din 28 noiembrie 2018, a propus, cu votul majorității membrilor comisiei, adoptarea proiectului de către Parlament în primă și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

În conformitate cu Regulamentul, Parlamentul poate decide votarea acestui gen de lege într-o singură lectură, dar, oricum, este nevoie de decizia Parlamentului care se votează. Deci noi am mers pe calea clasică să fie votat în două lecturi, dar în aceeași zi.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Dar înțeleg că nu se schimbă caracterul legii, rămâne lege ordinară?

Vă mulțumim foarte mult.

Vom face precizările la vot.

Dragi colegi,

Următorul subiect... încheiem, astfel, dezbaterile la proiectul nr. 403 din 15 noiembrie 2018 și revenim foarte curînd la procedura de vot.

Următorul subiect pe ordinea de zi, subiectul nr. 24, proiectul nr. 400... cer scuze, **nr. 418 din 22 noiembrie 2018, proiect de Lege privind modificarea anexei la Legea nr. 668 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului.**

Prezintă proiectul de lege domnul Tarlev, secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Vitalie Tarlev:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați domnilor deputați,

Se prezintă atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind modificarea anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

Această completare vine în scopul facilitării procesului de construcție a conductei de transport gaze naturale direcția Ungheni–Chișinău. Proiectul are ca scop consolidarea, desigur, a securității energetice a statului, respectiv este un interes național. Și prin această modificare va fi asigurată... în strictă conformitate cu documentația de proiect, facilitățile necesare pentru construcția Stației de reglare și măsurare a gazelor naturale Ghidighici și a Complexului administrativ al operatorului sistemului de transport gaze naturale „Vestmoldtransgaz.”

Vasăzică, în acest sens, se prevede sau sînt vizate 4,28 hectare din extravilanul satului Ghidighici, municipiul Chișinău. Avizele sînt pozitive, inclusiv al proprietarului.

Și în acest sens, se solicită susținerea ajustării propuse.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Vă mulțumim, stimate domnule secretar de stat.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Și să trecem la prezentarea raportului comisiei.

Îl invităm la tribuna principală pe domnul Balan, președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară, să ne prezinte raportul la acest proiect de lege.

Domnul Ion Balan:

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege privind modificarea anexei la Legea nr. 668 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului și comunică următoarele.

Prin proiectul în cauză se propune excluderea a 4,2884 hectare de teren agricol de la poziția „satul Ghidighici, municipiul Chișinău” din anexa Legii nr. 668 și transmiterea acestora în administrarea Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru construcția Stației de reglare și măsurare Ghidighici și a Complexului administrativ al operatorului conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău.

Totodată, proiectul de lege prevede scutiri de compensarea pierderilor cauzate de excluderea acestor terenuri din categoria de terenuri cu destinație agricolă.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului sînt determinate de prioritățile actuale ale statului îndreptate spre consolidarea și sporirea securității energetice a țării.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a propus în avizul său unele obiecții de conținut, care au fost acceptate de comisie și se regăsesc în proiectul de lege redactat, parte integrantă a prezentului raport.

Reieșind din cele relatate, Comisia agricultură și industrie alimentară propune proiectul de Lege nr. 418 din 22.11.2018 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămîn în proprietatea statului spre adoptare în prima și a doua lectură, dacă nu vor fi obiecții.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte al comisiei, domnule Balan.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr. 418, revenim la ora votului foarte curînd.

Următorul subiect pe ordinea de zi este subiectul nr. 25 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 432 din 27 noiembrie 2018, proiect de Lege cu privire la acordarea suportului unic unor beneficiari de pensii.**

Prezintă proiectul de lege în numele autorilor doamna Valentina Buliga.

Vă invităm la tribuna principală.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Se propune atenției dumneavoastră proiectul de Lege care constă în acordarea unui suport unic în valoare de 600 de lei tuturor beneficiarilor de pensii care și-au stabilit pensiile în sistemul public de asigurări sociale pînă la 1 decembrie 2018, celor la care cuantumul pensiei stabilite nu depășește 2000 de lei.

Astfel, vor beneficia de acest suport unic beneficiarii de pensii pentru limită de vîrstă, pensii pentru dizabilitate, beneficiarii pensiilor de urmași, pentru vechime în muncă, la fel pensii pentru unele categorii de angajați din aviația civilă, funcționari publici care au încă așa valoarea pensiei, pensii pentru unele categorii de angajați din domeniul culturii, militarii în termen și familiile lor, la fel și cei care au participat la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl și unii pensionari din rîndurile structurilor de forță, după cum am menționat, a căror pensie nu depășește valoarea de 2000 de lei.

De acest suport unic, conform proiectului de lege, vor beneficia circa 553 de mii de persoane. Bani pentru acest proiect sînt prevăzuți în buget. Este vorba de 335 de milioane de lei, care vor fi alocați din bugetul de stat.

Rog, stimați colegi, susținerea acestui proiect.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și întrebări în adresa autorului.

Prima intervenție – din partea domnului Bejan.

Vă rugăm.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Chiar dacă acest proiect de lege este un cadou electoral, noi vom susține, orice bani care vin în buzunarul omului este binevenit. Dar cum vă uitați dacă la articolul 1, unde este scris: „Li se acordă un suport unic în sumă de 600 de lei” după cuvîntul „suport unic” să adăugăm cuvîntul „anual”? Ca acest suport unic să fie în fiecare an.

Mulțumesc.

Doamna Valentina Buliga:

Este o propunere judicioasă care merită examinată, dar la această etapă nu putem, pentru că necesită avizul Guvernului și noi nu vrem ca să întîrziem, vrem ca acest suport să fie primit pînă la sfîrșitul acestui an.

De aceea pentru anul viitor venim cu această propunere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Mulțumim foarte mult, doamnă președinte Buliga.

Dar vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte,

În cadrul comisiei a fost discutat acest proiect de lege. La fel, în comisie au parvenit avizele comisiilor parlamentare, Direcției generale juridice, care s-au expus pentru aprobarea proiectului de lege. La fel, a parvenit în cadrul comisiei și avizul Guvernului, vom examina astăzi pentru lectura a doua, dar acum propunem proiectul de lege în prima lectură.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Deci doar vot pentru prima lectură pe moment.

Vă mulțumim foarte mult.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul nr. 432 din 27 noiembrie 2018 și revenim la procedura de vot ulterior.

Domnule Creangă,

Ajutați-ne, vă rugăm frumos, nr. 208 noi l-am examinat? Da.

Vă mulțumim frumos.

Onorat Plen,

Vă propun pentru examinare și dezbatere subiectul nr. 15 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.**

Prezintă proiectul din numele autorilor domnul Sîrbu.

Subiectul nr. 15 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 417.**

Cer scuze, domnul Dudnic.

Vă rugăm frumos.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Corneliu Dudnic:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Уважаемые коллеги!

Данный проект закона носит больше технический характер. Значит, после вступления в силу с 1-го января Закона о деятельности банков изменился целый ряд терминов, которые используются в нашем законодательстве. И также были изменены много понятий, скорректированы или уточнены, в том числе речь идет о Законе под номером 550 о финансовых институтах. Значит, поправки, внесенные в проект закона, касаются следующих нормативных актов: Закон о Нацбанке, Закон № 550 о финансовых институтах, Закон № 1134 об акционерных обществах, Закон о государственной регистрации юридических лиц; о валютном фонде; о рынке капитала, Закон № 183 об окончании расчетов и платежных системах.

Таким образом, в нашем проекте закона изменяются следующие понятия: понятие «финансовые институты» изменяется на понятие «банки», «администраторы» изменяется на понятие «члены руководящего органа», «существенная доля» будет называться как «квалифицированное вложение», и «филиалы банков» предлагаем называть как «подразделения».

Также проект предусматривает и разграничение Закона № 160 об урегулировании предпринимательской деятельности. Значит, нормы указанные в данных законодательных актах, не могут использоваться для банковской системы.

Значит, речь идет и о высокой степени зависимости Национального банка, который регламентируется международными организациями, такими как МВФ и ЕС также Базельский комитет в отношении вывода банков из ряда обычных участников экономической системы и размещения их в специальном юридическом статусе, связанном с банковской деятельностью.

Также были ограничены положения Закона № 220 о регистрации юридических лиц, в котором речь идет о регистрации банковских филиалов, и так далее.

Прошу поддержки проекта.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Întrebări în adresa autorilor.

Și prima intervenție – domnul Bejan.

Vă rugăm.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate autor,

Spuneți, vă rog, care este urgența implementării prezentului proiect de lege, că iarăși vine pe ultima sută de metri, chiar așa zice nu pe ultima sută de metri, dar chiar la finiș de mandat, ca să intervenim în activitatea băncilor pentru nu știu care probleme care ar putea să fie ascunse acolo și un buton roșu pe care vrem să-l dezactivăm anume înainte de a finaliza mandatul?

N-ar fi mai bine să lăsăm noi aceste legi în pace, așa, pentru următorul Parlament ca în regim, așa, lejer să studieze fiecare punct cu punct pentru a vedea necesitatea și calitatea acestui proiect de lege?

Mulțumesc.

Domnul Corneliu Dudnic:

Stimate domnule deputat,

Vă asigur că nu este ascuns nici un interes în proiectul acesta de lege.

Значит, банковская сфера и финансовая деятельность в нашем государстве затрагивают абсолютно стратегический интерес нашего государства.

Поэтому мы ее приводим в соответствие с некоторыми, в том числе и международными директивами.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Dudnic.

Vă mulțumim foarte mult.

Și-l invităm la tribuna principală pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, și raportează următoarele.

Proiectul de lege are drept scop ajustarea unor legi care au tangență cu activitatea băncilor din Republica Moldova la prevederile Legii nr. 202 privind activitatea băncilor, îmbunătățirea cadrului legal aferent activității băncii și atribuțiilor Băncii Naționale a Moldovei.

Reglementările noi propuse de proiectul de lege se axează pe ajustarea de ordin tehnic a unor noțiuni cum ar fi: „instituții financiare” cu „bănci”, „administrator” cu „membru al organului de conducere”, „cota substanțială” cu „deținere calificată”, „filială” cu o „sucursală” și referințe la Legea instituțiilor financiare nr. 550 cu referire la Legea nr. 202 privind activitatea băncilor.

Concomitent, proiectul de lege prevede exceptarea domeniilor licențiate, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei de la legile-cadru aplicabile activității de întreprinzător, adică Legea nr. 235 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Legea nr. 160 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Legea nr. 161 privind implementarea ghișeului unic în desfășurarea activității de întreprinzător și Legea nr. 131 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Proiectul de lege conține și norme care reglementează:

a) cerințele aferente independenței membrilor organelor de conducere a băncilor, adică numărul membrilor independenți, criteriile determinării independenței, precum și consolidării prevederilor aferente funcționării comitetelor specializate (precizarea cerințelor privind reunirea comitetelor);

b) modul de calcul a cvorumului, de adoptare a hotărîrilor adunărilor generale, în cazul acțiunilor la care dreptul de vot este suspendat.

O altă reglementare este: c) modul de sancționare a băncilor, prestatorilor de servicii de plată nebancari și unităților de schimb valutar pînă la intrarea în vigoare a Legii cu privire la procedura de constatare a încălcărilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a amenzii, în conformitate cu actele normative care reglementează activitatea acestor entități și a Băncii Naționale a Moldovei.

Propunerile și obiecțiile parvenite din partea comisiilor parlamentare și Guvernului, precum și cele expuse de deputați în amendamente în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului, vor fi examinate și raportate în cadrul examinării proiectului de lege în lectura a doua.

Reieșind din cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Creangă.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult.

Și aici încheiem dezbaterile la proiectul de Lege nr. 417 din 21 noiembrie 2018.

Și vom reveni la procedura de vot ulterior.

Următorul subiect pe ordinea de zi, subiectul nr. 16, **proiectul nr. 404 din 15 noiembrie 2018.**

Prezintă proiectul de lege autorul – domnul Chiseliov.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Serghei Chiseliov:

Добрый день, уважаемые коллеги.

Добрый день, господин Председатель.

Проект закона, который я хочу предложить вашему рассмотрению, это изменения в статью 97 об электронных коммуникациях.

Основной целью этого закона является создание правовых норм, которые позволили бы Правительству и центральным органам государственной власти реализацию соответствующих мероприятий в целях предоставления поставщику сетей или услуг мобильных наземных сотовых электронных коммуникаций возможности легализации эксплуатации соответствующих сетей путем прямого применения национальной законодательной базы, что позволит

восстановить прямое телефонное соединение между двумя берегами Днестра.

Что предусматривает данный проект? Введение права НАРЭКИТ в отступление от положений статьи 25 части 18 Закона № 241 от 2007 года с согласия обладателей лицензий ограничить территорию, на которой действует лицензия на использование радиоканалов или радиочастот путем исключения административно-территориальных единицах левобережья Днестра и муниципия Бендеры.

Второе. Введение права НАРЭКИТ выдавать в отступление от положения статьи 26 части 31 Закона № 241 путем прямого предоставления лицензии на использование радиоканалов или радиочастот, действительных только в административно-территориальных единиц левобережья Днестра и муниципия Бендеры.

Введение права НАРЭКИТ продлевать срок действия лицензий на использование радиоканалов или радиочастот, установленных в статье 26 часть 27 пункт а), на дополнительный период, который не превышает 5 лет в случае, когда соответствующее продление является компенсацией за согласие обладателя лицензии на ограничение территории, на которой действительна принадлежащая ему лицензия.

Также введением права Правительством устанавливает на основании соглашения с обладателями лицензии на использование радиоканалов или радиочастот, которые бесплатно продлеваются в качестве компенсаций за согласие обладателя лицензии на ограничение территории, на которой действительна принадлежащая ему лицензия.

Лицензия на использование радиоканалов или радиочастот действительны только в административно-территориальных единицах левобережья Днестра и муниципия Бендеры, будучи синхронизированы с этим сроком.

Принятие закона будет способствовать обеспечению устранения барьеров, касающихся взаимоподключения сетей и взаимодействия услуг электронных коммуникаций на обоих берегах Днестра и, соответственно, создав правовую базу для авторизации лицензирования поставщика сетей и услуг мобильной связи на территории левобережья Днестра и Бендеры в соответствии с положениями действующего национального законодательства.

При внедрении данного проекта не потребуются создания новых структур, привлечения дополнительного персонала, соответственно, нет необходимости трат денег из государственного бюджета.

Прошу поддержки Парламента и желательно срочно и быстро, потому что проект достаточно простой и в то же время очень важный.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Și înțelegem că și pentru lectura a doua.

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa autorului.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Chiseliov.

Îl invităm la tribuna principală pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Creangă.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea articolului 97 din Legea comunicațiilor electronice și comunică următoarele.

Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către domnul deputat Serghei Chiseliov.

Prin relațiile sociale reglementate proiectul de lege face parte din categoria legilor organice.

Necesitatea și oportunitatea proiectului sînt dictate, potrivit notei informative la proiect, de scopul creării normelor legale care ar permite realizarea de către Guvern și autoritățile publice corespunzătoare a acțiunilor în vederea oferirii furnizorului de rețele și/sau servicii de comunicații mobile celulare terestre din localitățile din stînga Nistrului și municipiul Bender a posibilității legalizării exploatării rețelelor respective prin aplicarea cadrului legal național, ceea ce va permite restabilirea conexiunii telefonice dintre ambele maluri ale Nistrului.

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media s-a pronunțat pentru respingerea proiectului.

Avizul Guvernului, aprobat prin Hotărîrea nr. 1155 din 21 noiembrie 2018, este în susținerea proiectului respectiv.

La solicitarea comisiei, Consiliul Concurenței, prin avizul din 26 noiembrie 2018, a concluzionat că proiectul nu cade sub incidența Legii concurenței nr. 183, dat fiind interesul public major al măsurilor propuse, în special suplinirea cadrului legal cu privire la rețelele de comunicații electronice cu prevederi ce ar contribui la reîntregirea Republicii Moldova.

Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice nu a expus obiecții și propuneri în partea ce ține de conținutul proiectului.

La invitația comisiei, în ședință au participat reprezentanții companiilor „Orange”, „Moldtelecom”, „Moldcell”, care nu au expus obiecții asupra proiectului.

Reieșind din faptul că preambulul la proiectul de lege conține o constatare, care se regăsește în nota informativă la proiect, precum și că expunerea lui nu corespunde întocmai prevederilor articolului 43 din Legea cu privire la actele normative, dar și că preambulul în sine nu conține norme juridice și reguli de interpretare, comisia a propus excluderea acestuia din proiect.

Astfel, propunerea Direcției generale juridice de a revedea denumirea Deciziei protocolare, la care se face referință în preambul, și-a pierdut actualitatea.

Totodată, comisia nu a acceptat propunerea direcției menționate de a expune obiectul de reglementare într-un proiect de lege separat, din motiv că normele propuse sînt indispensabile de Legea nr. 241/2007.

În procesul redactării proiectului, s-a ținut cont și de alte observații tehnico-legislative făcute de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului. Textul redactat este parte componentă a prezentului raport.

În urma dezbaterilor, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, propune adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea articolului 97 din Legea comunicațiilor electronice în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult, domnule președinte de comisie.

Domnule Creangă,

Vă mulțumim mult.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul nr. 404 din 15 noiembrie 2018, deoarece întrebări nu erau.

Următorul subiect pe ordinea de zi... următorul proiect pe ordinea de zi, proiectul nr. 413 din 20 noiembrie 2018.

O să vă întrebăm, domnule Eșanu, dacă dumneavoastră ați putea să-l prezentați? Văd că domnul Ciocan nu este. Subiectul nr. 17 de pe ordinea de zi, proiectul nr. 413 din 20 noiembrie 2018. Sau să revenim puțin mai târziu, pînă vă clarificați? (*Voce nedeslușită din sală.*)

Eu vă cred, domnule Creangă, că sînteți gata.

Dar măcar procedural să avem autorul din partea Guvernului.

Ce ziceți, mai așteptăm puțin?

Atunci vedeți dacă sînteți,... dacă veți avea succes să-l identificați pe domnul Ciocan.

Revenim la acest subiect.

Continuăm, dragi colegi, cu ordinea de zi, și anume, dacă vă aduceți aminte, s-a solicitat ca subiecte pe astăzi care să fie discutate, să fie și subiectul... **proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, proiectul nr. 409 din 19 noiembrie 2018.**

Prezintă proiectul – doamna Nelea Rusu, secretar de stat în Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Vă invităm la tribuna principală pentru a prezenta acest proiect de lege.

Doamna Nelea Rusu – *secretar de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în domeniul asigurărilor sociale și medicale:*

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Onorat Plen,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, care a fost elaborat în vederea executării acțiunilor din Planul de acțiuni al Guvernului și presupune reorganizarea procesului de stabilire, calculare și plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă.

Cele mai importante prevederi ale proiectului stipulează: deci se reglementează expres obligația Casei Naționale de Asigurări Sociale de a achita direct beneficiarilor toate tipurile de prestații de asigurări sociale, cu excepția indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, achitate din mijloacele angajatorului; se reglementează acordarea dreptului la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă care este cauzată de tuberculoză, de SIDA sau de maladie oncologică, indiferent de stagiul de cotizare al persoanei asigurate. *(Gălăgie în sală.)*

O altă prevedere constă în acordarea dreptului asiguratului care se află în concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani de a opta pentru acordarea indemnizației pînă la împlinirea vîrstei de 3 ani – în cuantum de 30% din baza de calcul pentru toată perioada sau acordarea indemnizației pînă la vîrsta de 2 ani, în primul an fiind 60% din baza de calcul pînă la împlinirea vîrstei de 1 an și 30% din baza de calcul pentru al doilea an.

Totodată, se reglementează expres dreptul părinților, adică tata sau mama copilului care este beneficiar al indemnizației lunare pentru creșterea copilului de a se angaja, de a-și relua activitatea de muncă sau a se

elibera înainte de expirarea concediului pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 3 ani, fără ca indemnizația respectivă să fie suspendată.

Reieșind din cele menționate, onorat Plen, rog susținerea în adoptarea proiectului menționat.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Doamnă Stratan,

Aveți întrebări în adresa autorilor?

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Valentina Stratan:

Domnule Președinte,

Mulțumesc.

Nu am întrebări, dar permiteți-mi să folosesc această posibilitate, că nu pot trece peste importanța mare pe care o are acest proiect așteptat, discutat în ultimii ani, așteptat de părinți, pentru că este unul revoluționar și oferirea posibilității de a avea această indemnizație într-un program... plata indemnizației plătită și acest program flexibil este unul foarte binevenit pentru părinții care doresc să se întoarcă în câmpul muncii și este unul complementar la proiectul pe care l-am votat săptămîna trecută, domnule Președinte, cu oferirea posibilității de a se încadra în procesul educativ timpuriu copiilor de la vîrsta de 2 ani. Deci este unul care facilitează venirea în câmpul muncii, dar un om care muncește este protejat, dacă plătește contribuțiile sociale, și poate miza și pe plata pensiilor, și pe plata indemnizațiilor sociale. (*Gălăgie în sală.*)

Și eu vreau să vă felicit cu venirea în Parlament a acestui proiect de lege, pentru că mai avem aici și certificatul electronic de boală, avem multe alte prevederi pe care le vom realiza pe parcursul anilor.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult.

Și doamnă Valentina Stratan,

Vă rugăm frumos să ne prezentați raportul comisiei la acest subiect.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Proiectul de lege prevede reorganizarea procesului de stabilire, calculare și plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă prin preluarea responsabilităților angajatorului de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în contextul dezvoltării conceptului cu privire la certificatele electronice de concediu medical.

Concomitent, în scopul promovării măsurilor de conciliere a vieții de familie cu cea profesională și de încurajare a revenirii părinților în câmpul muncii, autorul proiectului propune introducerea unei opțiuni suplimentare de achitare a indemnizației pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani, cu achitarea indemnizației pînă la 3 ani – în cuantum de 30% din baza de calcul stabilită pentru fiecare an sau, opțional, pînă la 2 ani – în cuantum de 60% pentru primul an și 30% pentru anul al doilea.

Totodată, se propune ca indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă cauzate de tuberculoză, SIDA, maladiile oncologice să fie stabilite indiferent de durata stagiului de cotizare.

Pentru lectura a doua, comisia va examina toate amendamentele deputaților, propunerile comisiilor permanente, precum și obiecțiile de ordin tehnico-legislative a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia protecție socială, sănătate și familie, cu majoritatea voturilor membrilor comisiei, propune proiectul de Lege nr. 409 din 19 noiembrie 2018 spre examinare și aprobare în primă lectură în cadrul ședinței plenului Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Stratan.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul nr. 409 din 19 noiembrie 2018, proiect de Lege pentru modificarea Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și vom reveni la ora votului foarte curînd.

Domnule Eșanu,

L-ați găsit pe domnul Ciocan? Nu. Vă asumați dumneavoastră atunci o astfel de misiune.

Vă invit la tribuna principală pentru a prezenta **proiectul de Lege nr. 413 din 20 noiembrie 2018**, subiectul nr. 17 de pe ordinea de zi, **proiect de Lege pentru modificarea articolului 66 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale**.

Știm că nu sînteți specialist neapărat în domeniul financiar și bugetar, dar ca reprezentant al Guvernului, vă invităm la tribuna principală să prezentați raportul.

Domnul Nicolae Eșanu – *secretar de stat al Ministerului Justiției*:

Mulțumim.

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră vine să asigure perfecționarea mecanismului de asigurare a alimentației elevilor și studenților, drept care este prevăzut în articolul 136 al Codului educației.

Avînd în vedere că în conformitate cu legislația în vigoare, termenul contractelor de achiziții publice este de un an și doar de trei ani pentru obiectivele de investiție capitală, fapt care creează probleme în organizarea procesului de alimentare... de organizare a alimentației copiilor și studenților, noi propunem modificarea articolului 66 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, astfel încît să permitem încheierea contractelor pe un termen de maximum 5 ani, cu obligarea operatorilor să facă investiții în infrastructura instituțiilor de învățămînt aferente funcționării cantinelor acestora.

Vreau să menționez că acest proiect de lege este propus în cadrul eforturilor de reformare a sistemului de alimentație publică care, în opinia noastră, la momentul actual nu mai corespunde cerințelor moderne, în special se examinează oportunitatea instituirii sistemului de alimentare prin așa-numita livrare „Catering”.

Rugăm susținerea proiectului respectiv.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Eșanu.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor, în adresa Guvernului.

Vă mulțumim foarte mult.

Și îl invităm la tribuna principală pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Vă rugăm frumos, domnule Creangă.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea articolului 66 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Potrivit autorului, proiectul de lege are ca scop introducerea mecanismului de achiziții de servicii sociale privind alimentația în sistemul de educație. Aceasta ar asigura supravegherea adecvată a calității produselor alimentare, în special a materiei prime și a procesului tehnologic de producere.

Totodată, mecanismul dat duce la economisirea mijloacelor financiare utilizate la moment pentru întreținerea blocurilor alimentare și remunerarea personalului. Astfel, resursele acumulate ar putea, eventual, fi utilizate pentru compensarea altor cheltuieli.

Prin urmare, pentru a evita derularea anuală a achizițiilor publice de servicii sociale privind alimentația din sistemul de educație, precum și de a asigura o predictibilitate eventualelor contracte perfectate, comisia consideră rațională completarea articolului 66 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale cu norme ce ar permite asumarea angajamentelor multianuale pe o perioadă de până la cinci ani, în cazul achizițiilor de servicii sociale de alimentație în sistemul de educație, cu stipularea în cadrul contractului a obligației operatorului economic de a dota cantinele instituțiilor de învățământ cu utilaj și echipament necesar bunei funcționări, precum și de a asigura reparația spațiilor destinate cantinelor instituțiilor de învățământ.

Proiectul a fost avizat de către Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, care a prezentat unele obiecții de ordin tehnico-legislative, ce au fost examinate în procesul de redactare.

Rezultatul examinării propunerilor parvenite aferent proiectului de lege dat este reflectat în proiectul redactat, care este parte componentă a prezentului raport.

În urma dezbaterii proiectului de lege nominalizat, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Lege nr. 413 în primă și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În adresa comisiei se pare că sînt întrebări.

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, dacă aveți întrebări.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc mult.

În materialele care ne-au fost repartizate nu există expertiza anticorupție. Spuneți-mi, vă rog, dacă a ajuns această expertiză, dacă este în comisie și ce prevede această expertiză?

Domnul Ștefan Creangă:

Un moment, să mă uit la pachetul de bază.

Domnul Tudor Deliu:

Eu de ce am întrebat? Fiindcă și în avizul Direcției generale juridice se menționează că nu există constatările expertizei anticorupție. Dar eu cred că la acest proiect ar trebui să fie, dar este și obligație.

Domnul Ștefan Creangă:

Bine. Într-adevăr, expertiza nu există, însă esența proiectului de lege este unul foarte simplu. Aici arată așa ca și complexitate proiectul, responsabilitatea bugetar-fiscală. Esența este de externalizarea serviciilor de alimentație a copiilor din instituțiile de învățămînt, pentru că sînt oportunități de a investi, investitorii privați, în domeniul de alimentație a copiilor și organizarea serviciilor de „Catering”. Noi avem instituții școlare cu un număr destul de mic de elevi în școli, respectiv întreținerea cantinelor propriu-zise cu salariați, cu bucătari, cu medici este una dezavantajoasă. Însă, în momentul în care pe raionul X, Y se găsește un investitor care poate să ia asupra sa investițiile propriu-zise, să organizeze în școlile mari cantine propriu-zise, iar în școlile mici să efectueze servicii de „Catering” – asta înseamnă că școlile noastre vor fi alimentate mult mai calitativ, mult mai curat, mult mai eficient și pe masa copiilor vor fi bucate tot timpul de cea mai înaltă calitate.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Deliu,

Înainte de a vă oferi posibilitatea să dați, eventual, replică.

Dragi colegi,

Dați-mi voie să vă anunț că astăzi la Chișinău, aici, în incinta Parlamentului are loc un eveniment foarte frumos, sub egida și sub patronajul și al Guvernului Republicii Federale Germane, dar și în acest an, sub patronajul Parlamentului Republicii Moldova, la Chișinău are loc

decernarea premiilor unui concurs internațional legat de parteneriatul estic, și anume sub egida Programului „ADAMI”.

Vreau să vă comunic că în acest concurs participă tineri jurnaliști din 6 state ale parteneriatului estic, care astăzi sînt aici alături de noi și care sînt cîștigători în baza unui concurs internațional cu un juriu internațional. Și ei vor primi astăzi și premii... sînt cinești, sînt cei care au făcut filme documentare sau filme de investigații pe diferite subiecte legate de diversitate și de integrare.

Și dați-mi voie, din numele Parlamentului Republicii Moldova, pe acești tineri din 6 țări să-i felicităm cu premiile care le vor fi decernate astăzi, să le urăm un bun venit în Republica Moldova – o dată în an se organizează astfel de evenimente – care sînt în partea dreaptă a voastră, în partea stîngă a mea, iar în partea cealaltă sînt tinerii noștri viitori jurnaliști care sînt de la facultatea din Chișinău.

Dați-mi voie, prin aplauze să-i salutăm și să le dorim un bun venit în Republica Moldova. (*Aplauze.*)

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Nu e replică.

Domnule Creangă,

Eu nu pun la îndoială necesitatea acestor modificări, deoarece cu toții ne dorim ca copiii să fie serviți cu mîncare de calitate, dar încă nimeni n-a anulat prevederile Legii nr. 100 care expres prevede cînd trebuie să fie expertiza anticorupție.

De aceea eu aș ruga ca pentru lectura a doua să ne aduceți la cunoștință, ce, totuși, prevede această expertiză. Dacă va ajunge în comisie.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Se încheie aici dezbaterile la proiectul nr. 413 din 20 noiembrie 2018, subiectul nr. 17 de pe ordinea de zi. Vom reveni la procedura de vot ulterior.

Următorul proiect, dragi colegi, pe care vi-l propun pentru examinare și dezbateri în plenul Parlamentului este **proiectul nr. 424 din 22 noiembrie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative.**

Subiect care a fost inițial propus pentru mîine, dar el este astăzi examinat.

Prezintă proiectul autorul.

Doamnă Valentina Buliga,

Vă invităm la tribuna principală.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Vă prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, înregistrat ca inițiativă legislativă sub nr. 424.

Scopul acestui proiect de lege este, de fapt, ajustarea legislației naționale din domeniul medicamentului și al activității farmaceutice la principiile Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, aprobată de către Parlament prin Hotărârea nr. 153/2011, modificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 269 în partea ce ține de sănătatea populației și asigurarea securității farmaceutice.

Prin acest proiect de lege mi-am stabilit drept obiectiv, în calitate de autor, să contribui la satisfacerea nevoilor pacienților și la asigurarea accesului populației la Lista de medicamente esențiale și vitale, precum să fie și asigurată calitatea și inofensivitatea medicamentelor plasate pe piața Republicii Moldova.

Strategia securității naționale prevede că securitatea farmaceutică este realizată prin asigurarea din partea statului a unei protecții durabile pentru întreaga comunitate și pentru fiecare locuitor în parte față de orice amenințare, pericol generat ca urmare a activității nesatisfăcătoare, neconforme sau ilegale a sistemului farmaceutic sau a părților sale componente.

Autoritățile publice centrale vor elabora și vor implementa strategia și planul strategic prin fortificarea securității farmaceutice în țară, având drept scop prevenirea introducerii pe piața farmaceutică a medicamentelor falsificate, de calitate neconformă, asigurarea inofensivității medicamentelor prin fortificarea cercetărilor clinice și a farmacovigilenței.

Astfel, prevederile proiectului de lege vin să ajusteze legislația națională la aceste prevederi. Asigurarea securității naționale farmaceutice presupune intervenția din partea autorităților pe trei dimensiuni principale, și anume: asigurarea eficacității, inofensivității și bunei calități a medicamentelor; asigurarea accesibilității fizice și economice a medicamentelor; asigurarea bunei calități a tuturor serviciilor farmaceutice, precum și a bunei funcționări a întregului sistem farmaceutic.

Legea nr. 1456, adoptată în 1993, cu privire la activitatea farmaceutică se propune să fie completată cu această noțiune, care este definită ca: „Totalitatea măsurilor orientate spre depistarea și prevenirea amenințărilor

potențiale asupra sănătății populației, condiționate de accesibilitatea, calitatea neconformă, falsificarea medicamentelor, precum și de utilizarea lor incorectă sau în scopuri frauduloase.”

Articolul 3 al legii menționate se propune să fie completat cu prevederi ce țin de activitatea întreprinderilor și instituțiilor farmaceutice în conformitate cu prevederile regulilor de bune practici, prin care ne aliniem la cerințele directivelor europene în domeniul bunelor practici de fabricație a medicamentelor, bunelor practici de distribuție a medicamentelor, precum și bunele practici în domeniul farmaciilor și testărilor clinice.

În contextul asumării de către Guvern a responsabilității pentru implementarea conceptului de medicamente esențiale și vitale, se operează modificări care prevăd că depozitele farmaceutice și farmaciile cu circuit deschis să dispună de un sortiment minim de medicamente esențiale, vitale, stabilite de către Guvern.

La fel, Legea nr. 1409 este completată la articolul 6 cu prevederi ce țin de elaborarea și aprobarea de către Guvern a acestei liste, de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și aprobată de Guvern, a medicamentelor orfane, care deseori nu sînt pe piața din Republica Moldova, a medicamentelor compensate, precum și a Formularului Farmacoterapeutic.

La moment pe piața farmaceutică a Republicii Moldova sînt prezente din ce în ce mai rar medicamentele orfane care sînt utilizate la tratamentul unor maladii rare, din ce cauză pacienții sînt nevoiți să le procure din străinătate sau la prețuri exorbitante. Noi ne propunem să asigurăm prezența acestor medicamente pe piață cu scopul facilitării accesului populației la astfel de medicamente.

La fel, Legea nr. 589 privind rezervele materiale de stat și de mobilizare se propune să fie completată cu prevederi ce țin de: responsabilitatea tuturor autorităților privind asigurarea protecției populației, acordarea asistenței medicale și asigurarea cu stocuri necesare de medicamente în condițiile aplicării mijloacelor de nimicire în masă sau în alte situații excepționale: calamități naturale, epidemii, epizootii, accidente industriale, fenomene sociale și economice, care nu se conțineau în prevederile legii menționate.

În articolul IV se propun modificări și precizări în Legea ocrotirii sănătății, prin care se propune ca Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale să elaboreze și să coordoneze implementarea politicilor publice în domeniul asigurării securității sanitare și farmaceutice a statului.

Avizul Guvernului la acest proiect de lege este unul pozitiv, aprobat în ședința de Guvern din 28 noiembrie 2018. Totodată, avînd nevoie de timp suplimentar ca să mai examinăm astăzi în comisie, propunem proiectul de legea spre aprobare doar în prima lectură.

Oi, eu am trecut la raport deja.

Domnul Andrian Candu:

Ca autor.

Doamna Valentina Buliga:

Ca autor, stimați colegi, rog susținerea acestui proiect de lege.

Eu îmi cer scuze.

Domnul Andrian Candu:

Nu sînt întrebări în adresa dumneavoastră ca și autor și de aceea vă rugăm frumos să ne prezentați și raportul comisiei, în calitate de președinte al comisiei, deja pronunțîndu-vă și în privința lecturilor.

Vă rog.

Doamna Valentina Buliga:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

În cadrul comisiei a fost examinat acest proiect de lege. N-o să repet care sînt obiectivele, vreau să menționez că proiectul a fost avizat de unele comisii. Totodată, ținînd cont de avizul Guvernului, rog să acceptați aprobarea doar în prima lectură astăzi în ședința plenară.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa nici a comisiei.

Astfel, încheiem dezbaterile la proiectul nr. 424 din 22 noiembrie 2018. Vom reveni la procedura de vot chiar foarte curînd. Înțelegem că doar pentru lectura întâi va fi acest proiect de lege.

Și vă rugăm frumos să ne prezentați și **proiectul nr. 364 din 26 octombrie 2018**, subiectul nr. 1 din suplimentul la ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative**.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Valentina Buliga:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Se propune atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. În vederea aplicării uniforme a mecanismului de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, reieșind din modificările efectuate la Codul fiscal, se propune completarea punctului 1 din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593 cu o poziție nouă „Persoanele fizice care desfășoară, conform

Codului fiscal, activitate independentă de comerț, fără a constitui o formă organizatorică juridică.”

Totodată, la punctul 1 din proiect se propune completarea articolului 23 alineatul (4) din Legea nr. 1593: „În contextul excluderii impedimentelor de aplicare a prevederilor legale în cazul în care persoanele fizice ce desfășoară activități independente în domeniul comerțului se vor include concomitent și în categoriile de persoane neangajate asigurate de Guvern, și anume: pensionari și persoane cu dizabilități.”

Urmare a acestei modificări, persoanele fizice ce desfășoară aceste activități independente în domeniul comerțului și care concomitent au statut de pensionar sau persoană cu dizabilitate nu vor achita prima de asigurări în sănătate în sumă fixă, precum și primele de asigurări în formă de contribuție procentuală și din alte drepturi și venituri obținute pentru perioada respectivă.

Începînd cu data de 2 septembrie 2018, la fel, a intrat în vigoare Legea nr. 22 privind exercitarea unei activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri.

În conformitate cu articolul 7 al legii menționate, din veniturile obținute din activitatea necalificată cu caracter ocazional exercitată de zilier nu se calculează contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii. Zilierul are obligația de a se încadra în sistemul public de asigurări sociale în bază de contract individual, încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, se propune completarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2018 cu un articol nou care reglementează termenele de încheiere a contractului individual și a anexei nr. 3 la legea menționată cu o nouă categorie de plătitor pentru care s-a instituit obligația de a se asigura obligatoriu pe bază de contract individual, precum și stabilirea tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, termenele de virare a acestora la bugetul asigurărilor sociale de stat și tipurile de prestații sociale.

Rog, stimați colegi, să susțineți această inițiativă legislativă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa dumneavoastră ca și autor.

Vă rugăm frumos să vă referiți și la raportul comisiei, în calitate de președinte de comisie.

Doamna Valentina Buliga:

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, prezentat de către mine în calitate de autor.

Proiectul în cauză vine cu propuneri pe care nu o să le repet.

Suplimentar, cum am menționat, se propune ca persoanele fizice care exercită activitate în calitate de zilieri să achite tariful de contribuții individuale de asigurări de stat obligatorii, prin virarea lunară a 1/12 din această sumă care este 179 de lei.

Urmare a votării, cu majoritatea de voturi ale membrilor săi prezenți, în ședință – 7 „pentru” și 3 abțineri de la vot, Comisia protecție socială, sănătate și familie propune examinarea și adoptarea proiectului de lege în condițiile avizului Guvernului pozitiv.

Vreau să menționez că ieri, în ședință de Guvern, Guvernul a susținut acest proiect de lege.

Și aş ruga, în condițiile avizului Guvernului, să susținem în prima și în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Și, respectiv, încheiem dezbaterile aici trecînd foarte curînd la procedura de vot.

Doar cu precizare. Vot pentru lectura întîi sau și pentru lectura a doua?

Lectura a doua, la fel.

Mulțumim.

Dragi colegi,

Este ora unu, 13.02, de fapt.

Un minut, două pentru a ne mobiliza.

Rugăm Secretariatul să anunțe toți colegii să revină în sala plenului.

Președinții grupurilor parlamentare, secretarii fracțiunilor, toți cei care au abilități și competențe să își convoace fracțiunile și grupurile,

Vă rog frumos să o faceți, ca în timpul cel mai apropiat să trecem la procedura de vot.

Într-un minut începem și vom vota, vom merge pe exercițiul de vot pe toate proiectele care au fost examinate pînă la această oră.

Dragi colegi,

În principiu, am putea să trecem la procedura de vot.

Doar numărătorul pe sectorul nr. 3 lipsește. Și nu-i vorba doar de vot, dar e vorba de numărarea voturilor.

Luînd în considerare că este, dacă nu greșesc, cel mai tînăr deputat, iar unde-i tinerețe e și neliniște, libertate, entuziasm.

Ce ziceți, să-l mai așteptăm pe tînărul neliniștit, domnul Mocanu, sau îl rugăm pe domnul Carpov? Vedeți mai bine din partea dumneavoastră sectorul nr. 3.

Noi o să-l rugăm pe domnul Mocanu să contribuie din salariu, eventual, pentru domnul Carpov și pentru săptămîna trecută, da.

De fapt, dragi colegi, numărătorii nu au supliment la salariu, dar responsabilități vedeți cît de multe.

Probabil, ar trebui. (*Rumoare în sală.*)

Da, domnule Bejan, votul electronic, dacă ar fi fost în puterea mea, apăsam aici un buton și îl aveți imediat. (*Discuții.*)

Eu am promis ceea ce mi-au promis și mie, iar cei care mi-au promis mie iată, iată instalează acum.

Ei, dumneavoastră deja ați intrat în dezbateri electorale. Acum abia numai se formează, dar dumneavoastră deja îi puneți și niciodată.

Vedeți că o să se supere colegii cu care discutați. (*Discuții.*)

O să se supere colegii.

Acum, acum, iată, numai se formează, dar dumneavoastră deja puneți niciodată.

Să trecem atunci la procedura de vot, dacă domnul Carpov o să ne ajute.

În primul rînd, numărul colegilor care se află în sectoare, prezența.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4 persoane.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Sînt 64 de deputați în sală.

Putem să trecem la procedura de vot. Avem cvorum.

Dragi colegi numărători,

Vă rugăm să fiți foarte atenți, deoarece sînt foarte multe proiecte de legi care vor fi votate în lectura a doua.

Primul subiect care **se supune votului pentru vot de lectura a doua este proiectul de Lege pentru modificarea articolului 178 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova**, subiectul nr. 1 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 392 din 12 noiembrie 2018.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 54 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea articolului 178 din Codul de procedură penală, proiectul nr. 392 din 12 noiembrie 2018, a fost votat în lectura a doua.

Următorul subiect de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 153, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la asigurări, la fel, subiect pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, proiectul de Lege nr. 153 din 16 mai 2018 a fost votat în lectura a doua.

Următorul vot este pentru subiectul nr. 3 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 208 din 15 iunie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, subiect pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 64 de voturi, proiectul nr. 208 din 15 iunie 2018 a fost votat pentru lectura a doua.

Se supune votului, la fel pentru lectura a doua, subiectul nr. 4 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 172 ce ține de Nomenclatura combinată a mărfurilor.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, proiectul nr. 218 din 26 iunie 2018 a fost votat în lectura a doua.

Se supune votului pentru a fi adoptat în lectura a doua subiectul nr. 5, proiectul nr. 385 din 9 noiembrie 2018, proiectul de Lege cu privire la condominiu.

Domnule Țap,

Vă rog frumos.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Este și de procedură. Eu am pregătit mai multe amendamente, dar, mă rog, așa s-au aranjat lucrurile, trecem peste ele.

La articolul 65 este utilizată noțiunea de „primărie”, ceea ce este conceptual greșit. Și nu ar fi bine să mergem cu greșeli de genul ăsta, fiindcă ar putea crea și probleme confuze, la general, în activitate. De aceea aici, după caz, să se utilizeze termenii care sînt – „autoritățile publice locale”.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Creangă,

Pentru stenogramă, la microfon.

Dacă sînteți de acord... e o chestiune pur de redacție.

Vă rugăm frumos.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Sigur că, pur de redacție, se acceptă...

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

S-a făcut precizarea pentru stenogramă.

... Colegii să luați în considerare acest lucru.

Trecem la vot pentru lectura a doua.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 64 de voturi, proiectul de Lege cu privire la condominiu nr. 385 din 9 noiembrie 2018 a fost votat în lectura a doua, cu precizarea respectivă.

Vom reveni la subiectul nr. 6, fiindcă sînt amendamente.

Trecem puțin mai departe cu votul pe subiectul nr. 7, **proiectul de Lege privind substanțele chimice, proiectul nr. 365 din 13 septembrie 2016, vot pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Sectorul nr. 3 – 18.

Domnul Andrian Candu:

Cu 59 de voturi, proiectul de Lege nr. 365 din 13 septembrie 2016 a fost votat în lectura a doua.

Următorul subiect este subiectul nr. 8, **proiectul nr. 314 din 24 septembrie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea... și abrogarea unor acte legislative, vot pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, acest proiect de Lege cu nr. 314 din 24 septembrie 2018 a fost votat în lectura a doua.

Următorul subiect, care **se supune votului**, este subiectul nr. 9 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 299 din 4 septembrie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 102 cu privire la dispozitivele medicale.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 63 de voturi, proiectul nr. 299 din 4 septembrie 2018 este votat în lectura a doua.

Următorul subiect, subiectul nr. 10 de pe ordinea de zi, **proiectul nr. 402 din 15 noiembrie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, la fel pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 64 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative nr. 402 din 15 noiembrie 2018 a fost votat în lectura a doua.

Următorul subiect, subiectul nr. 11, **proiectul nr. 367 din 30 octombrie 2018.**

La acest subiect a fost făcut un singur amendament cu referire la paralimpici. Domnul Dudnic este autorul amendamentului.

În comisie s-a discutat.

Înțeleg că există o posibilitate tehnică, luînd în considerare avizul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, ca paralimpicii să fie introduși și ei în acest proiect de lege. Și, respectiv, ulterior, să se revină și prin alte mecanisme bugetare.

Domnule Dudnic,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Corneliu Dudnic:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Уважаемые коллеги,

На самом деле это наше упущение. Мы вышли с хорошей инициативой – поддержать тех тренеров, которые прославляют наше государство за пределами Республики Молдова, но забыли о людях с ограниченными возможностями.

Несмотря на то, что их возможности ограничены, они также представляют интересы нашего государства за пределами нашей республики. И если говорить в принципе о паралимпийском движении, по уровню проведения соревнований, по престижу на мировой арене паралимпийское движение ничем не уступает олимпийскому движению.

Поэтому прошу пленум Парламента поддержать поправки, зарегистрированные мною еще 22 числа, и в рамках заключения Правительства, которое предусматривает „redistribuirea alocațiilor în limita transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat pentru anul 2019”.

Не идет вопрос о том, чтобы была увеличена цифра на 2019 год, а речь идет о том, чтобы были перераспределены средства внутри...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Hotineanu,

Subiectul l-ați discutat, probabil, în comisie. Inițial se credea și se considera că există un aviz pozitiv, bineînțeles, pentru faza inițială.

Dar luînd în considerare ceea ce a menționat domnul Dudnic, dar după vom întreba și Comisia economie, buget și finanțe.

Vă rugăm frumos să vă expuneți.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Domnule Președinte,

Într-adevăr, s-a discutat amendamentul domnului deputat Dudnic. Și oportunitatea includerii și antrenorilor pentru paralimpici, eu cred că ea este corectă.

Și avizul Ministerului Finanțelor la început a fost... cam... „în doi peri”, de aia și susținem, de fapt, acest amendament în așa fel, ca și antrenorii paralimpicilor să beneficieze de aceste ... în condițiile redistribuirii, cum este propus de către...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Creangă,

Deși comisia, ca atare, nu s-a expus, dar sînteți președintele Comisiei economie, buget și finanțe, va avea impact pe buget, urmează și voturile pe buget, de aceea este interesantă opinia... importantă opinia dumneavoastră, pentru stenogramă.

Ca, ulterior, să se expună și unul din autori – domnul Juravschi.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Într-adevăr, am analizat inclusiv proiectul, scrisoarea Ministerului Finanțelor și amendamentul depus de domnul deputat Dudnic.

Cu siguranță, cheltuieli bugetare suplimentare nu vor exista.

Această redistribuire este împuternicit Guvernul s-o facă pe interior la nivel de Ministerul Finanțelor și Casa Națională de Asigurări Sociale. Și, respectiv, merită susținut acest amendament.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Juravschi,

Vă rugăm frumos, un minut la dispoziție, viziunea autorului.

Poftim.

Domnul Nicolae Juravschi:

Da, în principiu, este binevenit.

Dar ce facem cu sportivii? Sportivii nu nimeresc sub incidentul rentă viageră. Antrenorii primesc, dar sportivii nu sînt în... mă refer la paralimpici.

Plus la aceasta, noi în legea de bază am pus că antrenorii cei care sînt remunerați pentru primele 1, 2, 3 la olimpiadă, 1, 2, 3 la mondiale și locul întâi la europene.

În proiectul... colegului nostru, el solicită ca să fie și pentru locurile 2, 3.

Aici sînt un pic divergențe care n-a fost lucrat la ele. Într-un cuvînt, ceva facem care, practic, bulversăm situația pe interior, nu-i gîndit mecanismul ăsta.

Și sportivii... Antrenorii lor vor primi, dar sportivii, practic, nu sînt în lege, nu. Cum putem noi lucrurile acestea să le facem?

Trebuie de modificat... noi am convenit că în perioada următoare trebuie de modificat legea, de revăzut că, în principiu, un pic e învechită. Trebuie și multă terminologie de schimbat. Acum sînt niște lucruri în pripă pentru a face... nu știu ce urmărim noi cu chestia aceasta. Eu sînt „pentru”, sînt din domeniu, clar că vreau și e bun, dar nu e gîndit bine lucrul acesta.

Domnul Andrian Candu:

Această modificare se referă la... domnule Dudnic, noi nu o să rezolvăm problema dacă o să aruncăm cu fraze unul în altul.

Noi am avut o abordare pentru antrenori. Antrenorii care în cazul de față erau, inițial, fără paralimpici, acum pe același principiu ar trebui acceptat antrenorii pentru paralimpici, dar pe același principiu pe care l-ați menționat dumneavoastră, nu cu extindere pentru alte medalii. Fiindcă atunci schimbăm întregul sistem, atunci trebuie să revenim la avizul Guvernului complet nou pentru alte cheltuieli.

Ori autorul, dumneavoastră, acceptați ca amendament să se aplice același sistem pentru paralimpici ca și pentru alți antrenori, ori atunci trebuie să revenim prin respingerea amendamentului sau o nouă ședință a comisiei și o nouă ședință a Guvernului.

Vă rugăm frumos, domnule Dudnic.

Domnul Corneliu Dudnic:

Sută la sută aveți dreptate, domnule Președinte. Exact asta și propun eu, ca autor la amendament, ca să fie. În amendamentul meu este vorba și despre sportivi.

Vreau să menționez un factor important: за всю историю государства Республика Молдова со дня независимости в нашем

государстве, к сожалению, всего три паралимпийские медали, к сожалению моему большому за 25 лет независимости государства. Речь идет о трех спортсменах и о трех тренерах. И я предлагаю в том числе и спортсменам, которые заслужили эти олимпийские медали, то есть дать и им возможность получать эти пожизненные стипендии.

Если говорить о цифрах, речь идет о порядка 150 тысячах леев в год, и это небольшие деньги, поэтому, господин Журавский, если мы с вами, как вы говорите, – коллеги, давайте будем проявлять солидарность и к спортсменам с ограниченной возможностью, потому что их возможности ограничены, потому что так захотел, наверное, Господь Бог, а мы тут с вами разбираемся кто из нас...

Domnul Andrian Candu:

Avem o problemă, domnule Dudnic, deoarece aveți perfectă dreptate, atleții tot trebuie să beneficieze de rentă viageră, dar legea, proiectul de lege s-a referit la antrenori. Eu sînt, la fel, un semnatar al acestui proiect de lege și el s-a referit la antrenori. Dacă noi acum introducem atleții, conceptul este schimbat. Nu contează că-s trei, poate să fie și unul, și poate să fie, Doamne ferește, alt număr, dar conceptul se schimbă, înțelegeți? Deja nu mai e proiectul de lege.

Atunci înseamnă că încheiem dezbaterile, trimitem la comisie și ne vedem la anul. (*Voce din sală.*) Cum adică – ok? De ce să nu aplicăm pentru antrenorii, cei care-s menționați?

Vă rog frumos, domnule Dudnic.

Domnul Corneliu Dudnic:

Noi sîntem o societate și un Parlament foarte tolerant și democrat. Nu putem să permitem să discriminăm antrenorii sau sportivii paralimpici. Nu e vorba despre milioane de lei. Eu vă rog încă o dată să supuneți votului părerea mea.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, închideți microfonul. Ori eu „vorbesc cu pereții”, ori nu se înțelege nimic.

Vă mulțumesc frumos.

Proiectul de lege este amînat pentru mîine. Mai discutăm. Asta ca nu cumva să stricăm acum complet ceea ce s-a vrut să se facă.

Următorul proiect care se supune votului este subiectul nr. 12 de pe ordinea de zi, **proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli, proiectul nr. 242 din 10 iulie 2018. Se supune votului, la fel, pentru lectura a doua.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4 persoane.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 60 de voturi, proiectul nr. 242 din 10 iulie 2018 a fost votat și în lectura a doua.

Următorul subiect, subiectul nr. 13 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru completarea Codului audiovizualului nr. 260, proiectul, de fapt, cu număr de înregistrare 113 din 6 aprilie 2018. vot pentru lectura a doua.**

Inițial, însă, amendamentul domnului Deliu, vă rog frumos.

Domnul Tudor Deliu:

Stimați colegi,

Propun susținerea următorului amendament: se retrage proiectul de Lege nr. 113, dat fiind faptul că de la 1 ianuarie 2019 va intra în vigoare noul Cod al serviciilor media audiovizuale din Republica Moldova și, respectiv, din punct de vedere material și temporal este inoportună modificarea prezentului Cod.

Domnul Andrian Candu:

Asta e o chestie conceptuală. Se face pentru lectura întâi. Nu e amendament ca atare, dar l-ați exprimat.

Se supune votului. Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu se susține acest amendament.

Vă mulțumim frumos.

Al doilea amendament, poftiți.

Poftiți, domnule Deliu, al doilea amendament.

Domnul Tudor Deliu:

Da, și dacă nu s-a acceptat retragerea – un alt amendament: după cuvântul „orașelor” se completează cu cuvântul „municipiilor”, deoarece o denumire a unei unități administrativ-teritoriale a fost omisă. Iar sintagma „cea de stat” se substituie cu sintagma „cea română”, se referă la limbă.

Citesc încă o dată...

Domnul Andrian Candu:

Am înțeles, am înțeles.

Vă mulțumim frumos.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută această propunere.

Vă mulțumim foarte mult.

Se supune votului în întregime proiectul nr. 113 din 6 aprilie 2018.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Voce din sală:

Domnule Președinte,

Nu am văzut cine a votat. Dacă se poate...

Domnul Andrian Candu:

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

53 de voturi, proiectul de Lege pentru completarea Codului audiovizualului nr. 260, adică proiectul nr. 113 din 6 aprilie 2018 a fost votat în lectura a doua.

Se supune votului subiectul nr. 15 de pe ordinea de zi, proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr. 417 din 21 noiembrie 2018.

Vot pentru lectura întâi.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege.

Vă mulțumim.

Următorul subiect, subiectul nr. 16 de pe ordinea de zi, **proiect de Lege pentru modificarea articolului 97 din Legea comunicațiilor electronice, proiectul nr. 404 din 15 noiembrie 2018.**

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în primă lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Autorii și comisia propun **votul și pentru cea de-a doua lectură.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, proiectul nr. 404 din 15 noiembrie 2018 a fost votat în cea de-a doua lectură.

Subiectul nr. 17 pe ordinea de zi, **proiectul nr. 413 din 20 noiembrie 2018, proiectul Legii pentru modificarea articolului 66 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.**

Se supune votului pentru prima lectură.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Comisia a propus **adoptarea proiectului de lege și în cea de-a doua lectură**, la fel și autorii.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, proiectul nr. 413 din 20 noiembrie 2018 a fost votat și adoptat în lectura a doua.

Subiectul nr. 18 de pe ordinea de zi, proiect de Lege pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind manipularea în competițiile sportive, proiectul nr. 375 din 5 noiembrie 2018.

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în primă lectură.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Cine este pentru a adopta acest proiect de lege în cea de-a doua lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 63 de voturi, proiectul de Lege pentru Ratificarea Convenției Consiliului Europei privind manipularea în competițiile sportive nr. 375 din 5 noiembrie 2018 a fost votat în lectura a doua și ultima.

Subiectul nr. 19 de pe ordinea de zi, proiect de Lege pentru modificarea Legii nr. 264 privind aderarea Republicii Moldova la Protocolul privind aspectele specifice ale echipamentelor aeronautice la Convenția privind garanțiile internaționale în materie de echipamente mobile. Proiectul nr. 380 din 9 noiembrie 2018.

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în primă lectură.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Cine este pentru a adopta proiectul de lege în cea de-a doua lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

– 37.

Sectorul nr. 3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 63 de voturi, proiectul nr. 380 din 9 noiembrie 2018 a fost votat și adoptat în lectura a doua.

Domnule Nichiforciuc,

Nu intimidați numărătorul.

Vă rog frumos, luați loc.

Potrivit procedurilor Regulamentului Parlamentului, votul e de pe loc, altfel n-o să vă vadă dacă votați sau nu votați.

Se supune votului subiectul nr. 20 de pe ordinea de zi ...

Domnului Răducan trebuie să-i spuneți mersi.

Subiectul nr. 20 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru ratificarea Addendumului nr. 3 la Acordul de finanțare dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană privind Programul-cadru de suport al acordurilor curente și viitoare dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, Planul național de Acțiuni 2012, proiectul nr. 390 din 12 noiembrie 2018, se supune votului pentru a aproba în primă lectură.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Cine este pentru cea de-a doua lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 63 de voturi, proiectul de Lege nr. 390 din 12 noiembrie 2018 a fost votat în cea de-a doua lectură.

Subiectul nr. 21 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului, semnat la Chișinău, dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia ce ține de abolirea reciprocă a vizelor, proiectul nr. 391 din 12 noiembrie 2018.**

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în primă lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Cine este pentru cea de-a doua lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Cu 62 de voturi, proiectul de Lege nr. 391 din 12 noiembrie 2018 a fost votat în lectura a doua.

Următorul subiect pe ordinea de zi este subiectul nr. 23, **proiectul de Lege privind instituirea Crucii comemorative „Participant la acțiunile de luptă din Afganistan”, proiectul nr. 403 din 15 noiembrie 2018.**

Chiar dacă este lege ordinară, comisia a solicitat în două lecturi votul.

Cine este pentru a aproba în primă lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Cine este pentru a adopta proiectul de lege în cea de-a doua lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Cu 62 de voturi, proiectul nr. 403 din 15 noiembrie 2018 a fost votat în lectura a doua.

Subiectul nr. 24 de pe ordinea de zi, **proiectul de Lege pentru modificarea anexei la Legea pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, proiectul nr. 418 din 22 noiembrie 2018, vot pentru lectura întâi.**

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Cine este pentru cea de-a doua lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 60 de voturi, proiectul nr. 418 din 22 noiembrie 2018 a fost votat și în cea de-a doua lectură.

Subiectul nr. 25, **proiectul de Lege cu privire la acordarea suportului unic unor beneficiari de pensii, proiectul nr. 432 din 27 noiembrie 2018.**

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în primă lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Și rămîne în primă lectură.

Următorul subiect, din cele prevăzute pentru ziua de mâine, **proiectul nr. 409 din 19 noiembrie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind indemnizațiile pentru**

incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, vot pentru lectura întâi.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală.

Cine este pentru a adopta proiectul de lege în cea de-a doua lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Și numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

Doar prima lectură? Cer scuze. Reitez.

Proiectul de lege a fost votat doar în primă lectură.

Cer scuze pentru confuzie.

Și următorul este **proiectul nr. 424 din 22 noiembrie 2018, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative.**

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în primă lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Și rămîne doar în lectura întâi.

Revenim încă la un proiect de lege, dragi colegi, cel de aici, din ordinea de zi de bază, subiectul nr. 6 de pe ordinea de zi, **proiectul Legii vînătorii și fondului cinegetic, proiectul nr. 57 din 28 februarie 2018.**

Au fost formulate amendamente de domnul Balan, care dumnealui insistă să fie supuse votului.

Domnule Balan,

Foarte pe scurt dacă ați putea să dați citire primului amendament, ca să fie supus votului. Care, apropo, comisia le-a refuzat să fie acceptate.

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

La examinarea proiectului de lege în comisie noi am avut mai multe întrebări și propuneri către autor, la care autorul a fost de acord că va ține cont și amendamentele formulate de noi vor fi aprobate în lectura a doua.

Eu din toate amendamentele insist doar la unul și vreau să-i dau citire integral.

„Examinînd conținutul proiectului constat că, conform articolului 4 alineatul (1) din proiect, fondul de vînătoare este constituit de către

administrator pe terenuri forestiere agricole, pășuni, ape și alte terenuri de drept public și privat.

De asemenea, la capitolul 13 alineatul (1) din proiect se menționează că deținătorii de terenuri cu orice titlu în fondurile de vânătoare sînt obligați să permită exercitarea vînătorii și să aplice măsurile de protecție a faunei cinegetice, amplasarea și amenajarea locurilor temporare de hrană și alte lucrări de ocrotire ...

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze, continuați.

Cer scuze.

Domnul Ion Balan:

... a faunei cinegetice, dacă acțiunile respective nu dăunează folosinței de bază a terenurilor respective.

Din cele menționate supra se relevă faptul obligării proprietarilor deținătorilor permiterii vînătorii pe terenurile agricole pe care le utilizează, iar în caz de nerespectare a acestei obligații, potrivit prevederilor literei d) alineatul (1) al articolului 35 din proiect, aceștia poartă răspundere și se sancționează cu amendă de la 400 la 1000 unități convenționale.

Or, prin respectiva obligativitate consider că se realizează o imixtiune în exercitarea dreptului de proprietate și utilizarea folosirii terenurilor în activitatea desfășurată de proprietarul/deținătorul acestora.

În contextul celor menționate, ținînd cont de necesitatea respectării intereselor legitime la articolul 4 din proiect, după alineatul (3) propun completarea cu un alineat nou după cum urmează: „Pe terenurile arabile însămînțate și cele cu plantații multianuale proprietate privată se permite exercitarea vînătorii doar cu acordul scris al proprietarului deținătorului terenului respectiv, în caz contra vînătoarea este interzisă.””

Deci eu rog ca să fie susținut acest amendament, pentru că dacă el nu va fi susținut, deci vînătorii fără să întrebe pe nimeni vor merge la vânătoare sărind gardurile proprietarilor acolo unde au terenuri, unde au plantații multianuale, unde au sistem de irigare, unde au alte sisteme și daunele pe care le vor aduce vor duce la plîngeri, la procese de judecată ș.a.m.d.

De aceea, rog plenul Parlamentului ca să susțină acest amendament.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Vă rog frumos.

Dragi colegi,

Vă rog frumos.

Domnul Balan a făcut, și-a exprimat amendamentul.

Domnul Grișciuc, care reprezintă comisia, va expune încă o dată poziția comisiei, și anume a faptului cum se întâmplă, de ce se întâmplă, care este situația, de fapt, și cum se întâmplă că vânătorii, într-adevăr, în viteza vînatului riscă să încalce dreptul de proprietate asupra unor terenuri.

Vă rog frumos.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Astăzi legea este permisivă pe absolut toate terenurile din Republica Moldova ca să se desfășoare vînătoarea.

Mie îmi pare foarte rău că un pic domnul Balan nu vrea să intre în sens și polemizăm prea mult la subiectul acesta, dar dacă îmi permiteți, eu citesc din Legea actuală a regnului animal a Republicii Moldova.

În articolul 5 din anexa 1 unde se spune expres „terenuri de vînătoare se consideră terenurile fondului funciar silvic și al apelor care constituie habitatul animalelor aflate în condiții de libertate,” punct, acestea sînt unități economice ale gospodăriei cinegetice.

Mai jos coborîm. Terenurile de vînătoare se divizează în terenuri atribuite persoanelor fizice și juridice.

b) Terenuri neatribuite care constituie fondul de rezervă al statului.

Adică, la ceea ce spune domnul Balan astăzi, nu are dreptate, pentru că se prezumă, din ce-am citit eu acum, că toate terenurile din Republica Moldova constituie fond de vînătoare care-l gestionează statul.

Acum noi am desăvîrșit un pic legea, ținînd cont și de amendamentele mării sale și de amendamentele care au venit, inclusiv de la Guvern, noi am mers mai departe și am spus că terenurile... apropo, că dumneavoastră ați spus că nu există în sinteza amendamentelor, au fost... exact amendamentul acesta venit de la 4 instituții: de la Guvern, de la Direcția generală juridică, de la dumneavoastră, de la domnul Stati și de la Comisia agricultură și industrie alimentară. Și noi am perfectat o poziție a comisiei pentru toți inițiatorii și am spus așa: „Terenurile agricole private cu instalații specializate pentru irigare pot... o paranteză doar, pentru irigare, pentru că problema a apărut atunci cînd vânătorii pleacă și deteriorează cumva sistemul de epurare... terenurile agricole private cu instalații specializate pentru irigare pot fi excluse din procesul de vînătoare la solicitarea argumentată a proprietarului către administrator, în baza acordului încheiat între proprietarul terenurilor agricole și gestionarul fondului cinegetic. În acest caz, terenurile menționate sînt atribuite zonei de liniște a fondului cinegetic, iar deținătorii lor sînt obligați să ia măsuri de protecție prevăzute de legislație în domeniul cinegetic și al mediului.

Deținătorilor terenurilor private, excluși din procesul de vânătoare, nu li se restituie prejudiciul cauzat de animalele sălbatice.”

Adică, noi am mers mai departe decît legea, că legea azi este permisivă pe toate terenurile. Dar dacă de astăzi încolo, de cînd noi votăm legea, un proprietar de teren o să zică: eu nu mai vreau să vîneze pe terenul meu, a dat în formă scrisă o solicitare și acolo nu se mai face vînațoare și aceea va fi catalogată ca zonă de liniște, doar că unii proprietari de terenuri să nu vîneze singuri, să facă braconaj pe terenul respectiv.

Domnul Andrian Candu:

Nu dețin nici proprietate de terenuri și nu sînt nici vînațor – parcă m-ați convins.

Autorul, probabil, ar vrea să se expună sau poziția dacă e aceeași ca și poziția comisiei, atunci nu pierdem timpul. Ați fi de acord să nu mai supunem votului, că mi se pare o dezvoltare a legii actuale. S-a avansat chiar, într-adevăr, există un progres.

Domnule Balan,

Vă rog.

Domnul Ion Balan:

Nu știu pe cît există un progres că din argumentele pe care le-a adus domnul Grișciuc ar reieși că proprietarii de terenuri trebuie să meargă la minister, să depună cerere că eu nu sînt de acord. Ministerul urmează să transmită la asociații, transmit, nu transmit această scrisoare.

Deci eu, ca proprietarul terenului, trebuie să merg pe la instanță ca să-mi obțin dreptul ca vînațorul să nu vină să-mi calce, să-mi violeze proprietatea. De ce noi asta să nu fixăm în lege că dacă nu este acordul meu, din start, nu se face vînațoare pe terenul privat? (*Discuții.*)

Astăzi se face, dar întrebarea este pusă să nu se facă.

Domnul Andrian Candu:

Da, astăzi se face, iar în proiectul de lege, inițial, în lectura întîi nu era vorba despre excluderea dreptului de a face. Asta-i și ideea. Și atunci s-a mers la o formulare ca totuși să existe posibilitatea de a limita vînațoarea respectivă pe terenurile unde există echipamente de irigare ca să nu fie distruse echipamentele. Asta este ideea.

Și eu nu cred că acolo procedura de notificare va fi complicată. Se notifică și în momentul notificării vînațorii nu mai au ce căuta pe teren. (*Rumoare în sală.*)

Atacați-o astăzi, că astăzi e neconstituțională, dacă așa considerați.

Vă rog frumos, domnule Balan.

Domnul Ion Balan:

Domnule Președinte,

Nu este atât de simplu cu această notificare proprietarul terenului să umble pe drumuri să-și obțină, vasăzică, drepturile lui sau să-și apere drepturile proprietății lui și nu este corect să fie așa. Este corect ca asociația, vânătorul care vrea să vâneze să vină să-l întrebe pe proprietar: îmi permiteți sau nu să vînez în proprietatea ta?

Așa este corect.

Domnul Andrian Candu:

Am înțeles.

Vă mulțumim frumos.

Dumneavoastră insistați să supunem votului. Supunem votului.

Cine este pentru amendamentul formulat...

Nu se fac dezbateri pe amendamente, dragi colegi.

E vorba despre autorul amendamentului și despre comisie. Atît. Restul nu participă.

Cer scuze. Acesta-i Regulamentul Parlamentului.

Iată, insistați, supun votului.

Cine este pentru amendamentul formulat de domnul Balan, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Rog frumos, numărătorii, să ne dați rezultatele pe sectoare.

Cine este pentru a aproba amendamentul formulat de domnul Balan, rog frumos să-mi dați rezultatul.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 0.

Sectorul nr. 2...

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 4.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 8.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 3,

Încă o dată.

N u m ă r ă t o r i i:

– 8.

Domnul Andrian Candu:

12 voturi – insuficiente pentru amendament ca acesta să fie acceptat.

În general, subiectul pare a fi mult mai complicat și ar fi cazul ca legea să fie chiar revizuită și poate să se atragă atenția la experiența internațională, ca să nu stăm acum la un amendament și la o viziune a comisiei.

În orice caz, se supune votului.

Cine este pentru a adopta proiectul de lege în cea de-a doua lectură...

Nu permite procedura să facem altceva decât să punem la vot proiectul de lege în lectura a doua. (*Rumoare în sală.*)

Și ce o să se întâmple pînă mîine? Explicați-mi și mie.

Vă rog frumos, domnule Lupu.

Poftiți.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, în genere, audiind dezbaterile la această lege, mi s-a creat impresia că o problemă mai stringentă și mai prioritară decât plăcerea care se numește „vînătoare” în Republica Moldova nu există. Nu vă supărați.

Vînătoarea pentru unii este o plăcere și nu altceva, nu industrie, nu contribuie la economia țării cu nimic.

Propunerea mea care s-a referit la faptul să mișcăm pentru ziua de mîine, eu, cel puțin, aș fi dorit conștient să votez în a doua lectură și să mă asigur că este vorba de o simplă notificare pe care am depus-o și în mod automat, fără discuții, fără „da” sau „nu”, fără examinări, este luată de către minister în circuit și este satisfăcută, fiindcă dacă legea prevede că proprietarul face notificarea, ministerul se mai gîndește – da sau nu, atunci e o situație.

Dacă notificarea este automat intrată în vigoare din momentul depunerii, este altă situație.

Iată asta vrem să clarificăm, domnule Președinte. Fiindcă dreptul de proprietate, nu vă supărați, dar e sfînt. Nu poate să vină oricine să-și facă de cap... Proprietate.

Domnul Andrian Candu:

Poate. Poate. Asta se numește „servitute” în dreptul civil.

Cer scuze, dar poate. Chiar și servitute de trecere, servitute de vedere. Orice proprietate poate să fie grevată prin alte drepturi.

Dar... Domnule Gorilă,

Vă rog frumos.

Domnul Anatolie Gorilă:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Domnule Președinte,

Toate problemele care au apărut cu terenurile și private, și de stat, toate au fost coordonate cu Guvernul, cu Ministerul Agriculturii. Am petrecut vreo 40 de ședințe, s-a discutat tot de sus pînă jos.

Această problemă... de ce noi sîntem împotriva și comisia m-a susținut pe mine, acest proiect de lege prevede prima dată controlul statului asupra vînatului. În ziua de azi el nu este, nu este și cine ce vrea aceea și face. Vrea o echipă din Chișinău, s-a dus și a vînat în Taraclia. Vrea o echipă din Chișinău, s-a dus și a vînat în Cahul.

Acum nu o să fie așa ceva. N-o să fie așa ceva. De ce noi nu vrem ca să vină vînatul la proprietar? Noi oleacă asta în business prefacem. O să înceapă cineva să ia bani pentru asta.

De atîta și noi ... ca Ministerul Agriculturii, el gestionează toate aceste probleme. S-a discutat de sute de ori, 2 ani se discută acest proiect de lege. Iată acum am ajuns la un numitor comun. Nici Moldsilva, nici Ministerul Agriculturii nu au obiecții absolut. Iată, aceasta e unica problemă și ea nu-i problemă, e o problemă artificială, să mă credeți.

Mulțumesc.

Și rog să susțineți acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Haideți ca să treacă proiectul de lege, fiindcă a trezit anumite discuții...

Cîte ședințe ați spus, domnule Gorilă, 41? (*Rumoare în sală.*)

Mai faceți a 42-a ședință neformală pentru a găsi anumit compromis, fiindcă, pînă la urmă, este vorba doar de o chestiune tehnică. Acea notificare, care o face proprietarul, să aibă putere de notificare și fără tot felul de autorizații și aprobări.

Și dacă la asta se găsește o soluție, atunci absolut toți cei prezenți în această sală, vor vota liniștit și cu mîna... cu inima acel proiect.

Doar votul să fie mâine, atîta tot, pentru a formula corect această mențiune. Nu-l amînăm decît pînă mâine dimineață.

Domnule Grișciuc,

Este bine?

Vă mulțumim foarte mult pentru înțelegere.

Două proiecte sînt amînate, ca vot, pentru săptămîna... nu pentru săptămîna viitoare, dar pentru mâine – acesta și cel cu cultura fizică pentru a găsi... cultura fizică legată de paralimpici, pentru a găsi redacția necesară pentru vot.

Revenim la ele mâine dimineață la prima oră.

Și ultimul exercițiu care **se supune votului, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative, proiectul nr. 364 din 26 octombrie 2018**, subiect din supliment, **vot pentru lectura întîi.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Cine este pentru a adopta acest proiect de lege în cea de-a doua lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Numărătorii,

Dați-ne, vă rog frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 37.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, proiectul nr. 364 a fost votat și adoptat în lectura a doua.

Dragi colegi,

Onorat Plen,

Sînt două demersuri din partea a două comisii: Comisia economie... cer scuze, Comisia juridică, numiri și imunități, ce ține de numirea Guvernatorului Băncii Naționale și Comisia economie... cer scuze, Comisia politică externă, Comisia politică externă și integrare europeană, la fel, în privința unor Acorduri foarte urgente, care trebuie ratificate astăzi. Aceste două comisii solicită timp puțin, dar relativ pentru a organiza ședințele comisiilor.

Și domnule Carpov,

Dumneavoastră, la fel, vreți să organizați o ședință a comisiei.

Iată de ce, acestor 3 comisii le dăm posibilitatea să organizeze ședințele comisiilor și ne revedem în plen.

Cît, 30 de minute aveți nevoie? (*Rumoare în sală.*) Mai mult?

E ora 14.00.

Revenim la ora 15.00.

Vă rog frumos, domnule Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Domnule Președinte,

De procedură. Vreau să rog colegii Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, în 10 minute, în biroul 605 pentru a pregăti raportul pentru proiectul nr. 411.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Buliga,

Vă rog frumos.

Doamna Valentina Buliga:

Membrii Comisiei protecție socială...

La finalizarea ședinței Parlamentului, vă rog să veniți la ședința comisiei. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Comisia juridică...

Vă rog frumos, doamnă Apolschii.

Comisia juridică...

Anunțați, vă rog frumos, ora ședinței.

Doamna Raisa Apolschii:

Da. Vă rog, în biroul comisiei, practic.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Ivanov,

Vă rog frumos, Comisia politică externă... anunțați ora ședinței.

Doamna Violeta Ivanov:

Comisia politică externă și integrare europeană, stimați membri ai comisiei,

Vă rog frumos, aici, în sală, în partea stîngă.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Se anunță pauză pînă la ora 15.00.

Revenim în sala plenului și continuăm ședința plenului.

Vă mulțumesc foarte mult.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

... să luați locul.

Numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați prezența în sală pentru a constata cvorumul.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Răducan,

Nu vreți să ne dați care este prezența în sală în sectorul nr. 2?

Sectorul nr. 3, domnule Mocanu?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 19.

Domnul Andrian Candu:

Nu vor tehnicienii să vă pornească microfonul.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 35.

Domnul Andrian Candu:

58 de deputați în sală. Avem cvorum, putem relua ședința plenului.

Dragi colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană propune introducerea pe ordinea de zi de astăzi a două acorduri internaționale care au venit cu procedură de urgență. Este vorba despre proiectul nr. 445 din 29 noiembrie 2018, proiect de Lege privind ratificarea Amendamentului la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova” și proiectul nr. 446 din 29 noiembrie 2018, proiect de Lege privind aderarea Republicii Moldova la statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie.

Dacă sînteți de acord să introducem aceste două proiecte de legi pe ordinea de zi de astăzi.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Mulțumim foarte mult.

La fel, din cîte cunoașteți, am propus plenului Parlamentului și Comisia juridică, numiri și imunități deja a și pregătit toate materialele necesare pentru numirea în calitate de Guvernator al Băncii Naționale a candidatului cu numele Octavian Armașu, care este și invitat astăzi în plenul Parlamentului. Proiectul de Hotărîre privind numirea Guvernatorului Băncii Naționale este proiectul nr. 444 din 29 noiembrie 2018.

Și vă rog, dragi colegi, să susțineți propunerea de a introduce și acest proiect de hotărîre pe ordinea de zi.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut introducerea pe ordinea de zi și a proiectului nr. 444.

Și Comisia juridică, numiri și imunități mai are încă două proiecte de hotărîre de Parlament.

Vă rugăm frumos, doamnă Apolschii, poftiți.

Doamna Raisa Apolschii:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Avem mai mult un pic decît două, dar am să le iau pe rînd. Am să vă rog să uzați de dreptul dumneavoastră și să includeți în ordinea de zi proiectul de Hotărîre care vizează numirea în funcția de vicedirector sau director adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal sub numărul 447. Proiectul de Hotărîre sub numărul 448, proiect

de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Serviciului de Informații și Securitate și proiectul de Hotărîre sub numărul 449 cu privire la confirmarea Colegiului Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

Și... mă iertați, domnule Președinte, și proiectul de Hotărîre privind desfășurarea referendumului republican pentru ziua de mâine, dacă nu vă supărați, sub numărul 443.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Supun votului introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 447 din 29 noiembrie 2018 legat de numirea directorului adjunct la Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Plenul Parlamentului susține introducerea acestui subiect pe ordinea de zi.

La fel, Comisia juridică, numiri și imunități propune introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Hotărîre nr. 448 din 29 noiembrie 2018, numirea unui adjunct al Serviciului de Informații și Securitate.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Plenul Parlamentului susține și această propunere.

Proiectul nr. 449 din 29 noiembrie 2018 ce ține de aprobarea Colegiului Serviciului de Informații și Securitate.

Rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Plenul Parlamentului susține și această propunere.

Și pentru ziua de mâine, introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 443, tot înregistrat cu data de astăzi, 29 noiembrie 2018, privind organizarea referendumului consultativ în ziua alegerilor din 24 februarie anul 2019, atunci când se vor desfășura și alegerile parlamentare.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Plenul Parlamentului susține și această propunere.

Rugăm frumos Secretariatul să ne repartizeze suplimentul la ordinea de zi. Vedem însă că nu se încheie aici propunerile.

Doamnă Buliga,

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Fiindcă sîntem la ordinea de zi, am și eu o rugăminte. Pentru ziua de mîine, să fie incluse pentru lectura a doua proiectele nr. 409, nr. 432, nr. 424, nr. 429.

Domnul Andrian Candu:

Nu, haideți să facem în felul următor.

Doamna Valentina Buliga:

Nu?

Domnul Andrian Candu:

Faceți demersul și noi o să punem, că acum... care au fost proiectele? Acestea au fost numiri, noi știm, dar puteți să ne povestiți despre fiecare proiect în parte?

Doamna Valentina Buliga:

Astăzi le-am votat în primă lectură și pentru mîine să fie, ca să nu mai fac supliment mîine. Asta a fost rugăminta. Și nr. 423 să fie exclus din agenda de mîine, ca să nu mai intervin o dată. (*Voce din sală.*) Sîntem la ordinea de zi.

Domnul Andrian Candu:

Mîine dimineață, la fel și domnul Creangă o să facă mîine dimineață propunerile și noi o să facem modificări în agenda de mîine, mîine dimineață.

Rugăm frumos Secretariatul să repartizeze materialele legate de aceste proiecte de hotărîri.

Problema este că nici aici în Prezidium noi nu avem decît cîteva și... măcar să mergem pe ele.

Primul subiect, dragi colegi, vă propun pentru a fi examinat, **proiectul nr. 445 din 29 noiembrie 2018, proiect de Lege pentru ratificarea Amendamentului la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova”.**

Cine prezintă proiectul?

Vă rugăm frumos, poftiți, prezentați-vă pentru stenogramă.

Doamna Nelea Rusu:

(*Rusu Nelea, secretar de stat, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.*)

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Onorat Plen,

Propun spre atenția dumneavoastră proiectul de Lege pentru ratificarea Amendamentului, încheiat prin schimb de note, la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova”. Amendamentul a fost semnat la 27 noiembrie curent.

Actualitatea amendamentului este dictată de contextul local diferit de cel din 2014 când s-a semnat Acordul de bază, precum și de modificările în cadrul structurii Guvernului și ale ministerului în domeniu.

Amendarea Acordului de finanțare va grăbi și va eficientiza realizarea indicatorilor legați de debursări, cu debursarea surselor financiare respective la bugetul de stat în conformitate cu recomandările băncii.

Amendamentul prelungește valabilitatea Acordului cu 21 de luni, termenul de realizare fiind pînă la 31 decembrie 2020. Totodată, prin amendament se propune revizuirea a 4 indicatori legați de debursări din cei 10 care sînt aprobați inițial. Acești indicatori au fost coordonați cu Banca Mondială și Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Amendamentul nu modifică principalele aspecte financiare ale Acordului, cum ar fi, suma împrumutului și condițiile de creditare.

Reieșind din cel menționate, onorat Plen, rog susținerea în aprobarea proiectului de Lege pentru ratificarea Amendamentului precizat.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Sînt întrebări în adresa autorilor.

Rog frumos, intervenția domnului Deliu, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Am o întrebare cu privire la amendamentele pe care le faceți la acest proiect și mă interesează: care a fost argumentul că se realocă suma de 714 milioane 500 mii, așa să înțeleg, de la „Asistență tehnică” la „Suport bugetar”?

Doamna Nelea Rusu:

Deci eu am să rog să intervină colegii din cadrul ministerului la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos.

Domnul Oleg Hîncu:

Bună ziua.

(Mă numesc Hîncu Oleg.)

Se realocă de la indicatorul nr. 9 – 714 500 drepturi speciale de tragere pentru componenta „Asistență tehnică”. Acest indicator nr. 9 din patru indicatori intermediari, care erau inițial, a fost reformulat, au rămas doar trei. Și suma prevăzută pentru indicatorul intermediar 9.4 se transferă la componenta de „Asistență tehnică” în scopul de a acorda suport ministerului și CNAM în atingerea indicatorului ce ține de consolidarea rețelelor spitalelor departamentale în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos pentru precizare.

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări.

O invităm la tribuna centrală pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politică externă și integrare europeană, pentru a ne prezenta raportul comisiei la proiectul nr. 445 din 29 noiembrie 2018.

Poftiți.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană, în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale și în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat prezentul proiect de lege și comunică următoarele.

Amendamentul, întocmit prin schimb de note, la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova”, conform prevederilor articolului 1 din Legea privind tratatele internaționale, se regăsește în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Amendamentul presupune amendarea articolului sus-numit, nu modifică scopul acestuia și nu generează drepturi și obligațiuni suplimentare.

Scopul nemijlocit al amendamentului este de a prelungi valabilitatea acordului cu 21 de luni, termenul de realizare fiind pînă la 31 decembrie 2020, cu posibilitatea amendării în conformitate cu procedurile Băncii Mondiale și prevederile naționale privind tratatele internaționale, precum și debursarea surselor financiare respective la bugetul de stat în scopul optimizării și realizării indicatorilor menționați mai sus, la care au fost operate modificările și completările.

Documentul va contribui esențial la reducerea riscurilor aferente bolilor non-transmisibile și va spori eficiența prestatorilor de servicii medicale din Republica Moldova prin consolidarea instituțiilor de asistență medicală spitalicească.

Prevederile amendamentului nu contravin politicii externe promovate de Republica Moldova și nu afectează drepturile și obligațiunile asumate în conformitate cu alte instrumente internaționale la care statul nostru este parte.

În contextul celor expuse, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta Amendamentul la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova” în prima și a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul nr. 445 din 29 noiembrie 2018.

Și rog, dragi colegi, să trecem și la procedura de vot imediat după examinarea fiecărui subiect.

Sînteți toți gata, inclusiv numărătorii?

Dragi colegi,

Se supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 445 din 29 noiembrie 2018, proiectul de Lege pentru ratificarea Amendamentului la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Modernizarea sectorului sănătății în Republica Moldova”, care a fost semnat la 27 noiembrie 2018.

Cine este pentru a aborda acest proiect de lege în primă lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Și cine este pentru a adopta proiectul de lege în lectura a doua, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Și numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 35.

Sectorul nr. 3 – 16.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, proiectul nr. 445 din 29 noiembrie 2018 a fost, astfel, votat și adoptat și în lectura a doua.

Următorul subiect pe ordinea de zi din supliment este **proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie, proiectul nr. 446 din 29 noiembrie 2018.**

La fel, și acest proiect de lege este prezentat de doamna Serbulenco, secretar de stat în Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Poftiți.

Doamna Aliona Serbulenco – *secretar de stat al Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în domeniul sănătății publice:*

Mulțumesc, mult stimată domnule Președinte.

Doamnelor și domnilor deputați,

Se propune atenției domniilor voastre proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie, adoptat la Madrid la 13 septembrie 1983.

Aderarea Republicii Moldova la Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie va avantaja Republica Moldova prin transferul facilitat de tehnologii și expertiză în domeniul ingineriei genetice și biotehnologiilor, ce va contribui la dezvoltarea cercetărilor în domeniul biotehnologiilor medicale și al celor agricole din țara noastră, dezvoltării industriei farmaceutice autohtone, exportului și asigurării pieței interne cu substanțe farmaceutice.

Totodată, apartenența Republicii Moldova la Centrul Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie va dezvolta și consolida parteneriatul pentru promovarea științei, învățare și inovare într-o platformă tehnologică și educațională unică, asigurând avansarea spre realizarea Agendei Organizației Națiunilor Unite 2030, în special a Obiectivului de Dezvoltare Durabilă nr. 9 „Industrie, inovare și infrastructură”.

Ca avantaje putem specifica că laboratoarele Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie au o experiență îndelungată în producerea de seturi ieftine de diagnosticare a bolilor infecțioase, așa cum ar fi infecția HIV, hepatitele B, C și D, dar și a bolilor netransmisibile, cum ar fi boala celiacă.

Un alt avantaj este pregătirea și instruirea cadrelor în domeniul biotehnologiilor și ingineriei genetice prin bursele alocate de Centrul

respectiv, care anual alocă atât burse pe termen scurt, cât și pe termen îndelungat. Formarea cadrelor în astfel de centre internaționale cu burse se presupune că, după finalizarea acestor cursuri, reîntoarcerea obligatorie în țară, care reprezintă o șansă de preluare a practicilor avansate în domeniul biotehnologiei și geneticii. Și încă un avantaj constă în stimularea cercetărilor și crearea capacităților naționale.

La momentul actual avantajele menționate sînt ratate de Republica Moldova din motivul cooperării foarte limitate în domeniul vizat cu centrele de excelență de nivel mondial, precum ar fi: Centrul Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie. Mai mult, candidatura Republicii Moldova în calitate de țară membră la Centrul respectiv a fost aprobată de Bordul guvernatorilor organizației încă în anul 2008, însă, pentru a finaliza procedura, Guvernul Republicii Moldova trebuie să depună la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite din New York instrumentul de aderare la Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie, prin care potențialul membru acceptă prevederile acestuia.

Așa dar, aderarea la Centrul Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie presupune o cotizație anuală, calculată în baza produsului intern brut, care ar constitui circa 6 mii de euro. Această sumă este net inferioară costului beneficiilor obținute ca urmare a aderării Republicii Moldova la Centrul Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie prin burse de doctorat, prin evenimente științifice sponsorizate, prin transferul de biotehnologii, dezvoltarea sectorului farmaceutic autohton și alte beneficii.

În această ordine de idei, rugăm susținerea proiectului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Se pare că nu sînt întrebări în adresa dumneavoastră.

Vă mulțumim foarte mult.

Vă dorim succese în continuare.

Doamna Aliona Serbulenco:

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Și o invităm la tribuna principală pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politice externe și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană, în conformitate cu funcțiile și atribuțiile sale și în temeiul articolului 27 din Regulamentul Parlamentului, a examinat prezentul proiect de lege și comunică următoarele.

Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie, conform prevederilor articolului 11 din Legea privind tratatele internaționale, se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlament.

Centrul Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie este o organizație internațională care activează sub egida Organizației Națiunilor Unite, fiind considerat drept unul de excelență în domeniul ingineriei genetice și al biotehnologiilor.

Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie cuprinde 23 de articole care descriu obiectivele, funcțiile, membrii, organele de administrare ale acestuia, centrele și rețelele afiliate, aspectele financiare, evaluări și audit, statutul juridic, privilegiile și imunități, publicații și drepturi de proprietate intelectuală, aspectul cu privire la rețelele Centrului cu alte organizații, modalități de întâlniri și amendamente la statutul respectiv, cât și proceduri de retragere din cadrul acestei organizații.

Aderarea Republicii Moldova la Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie va avantaja țara noastră prin transferul facilitat de tehnologii și expertiză în domeniul ingineriei genetice și biotehnologiilor și va contribui la dezvoltarea cercetării în domeniul biotehnologiilor medicale și al celor agricole din țara noastră, dezvoltării industriei farmaceutice autohtone.

În conformitate cu articolul 21 din Statut, acesta urmează să intre în vigoare începând din cea de-a treizecea zi de la depunerea de către țara noastră a instrumentului de aderare la Secretariatul General al Organizației Națiunilor Unite, care este depozitarul prezentului Statut.

Comisia menționează că prevederile Statutului nu contravin politicii externe promovate de Republica Moldova și nu afectează drepturile și obligațiunile asumate în conformitate cu alte instrumente internaționale la care statul nostru este parte.

În contextul celor expuse, având în vedere importanța tematicii prezentate pentru dezvoltarea sectorului biotehnologic în economia Republicii Moldova, Comisia politică externă și integrare europeană propune Parlamentului a adopta proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie în prima și în a doua lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult.

Avem o luare de cuvînt din partea doamnei Valentina Stratan.

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Doamna Valentina Stratan:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi deputați,

Vă rog să-mi permiteți această intervenție scurtă, ad-hoc, pentru că și în calitate de deputat, dar și de reprezentant al domeniului cercetărilor moleculare genetice, nu pot trece peste importanța mare pe care o are acest document care a ajuns în Parlament spre ratificare.

Și pe această cale, vreau să mulțumesc, din start, să apreciez inițiativa venită din partea profesorului Curocichin de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care este prezent aici, în sală.

Sigur că vreau să remarc progresul pe care l-au înregistrat tehnologiile, pe care l-au înregistrat cercetările biomedicale în dezvoltarea celor mai sensibile metode de diagnostic precoce al maladiilor, de prevenție al maladiilor și de dezvoltare a celor mai eficiente metode de tratament al diverselor maladii pe care le înregistrează omenirea.

Am avut onoarea să fiu prezentă și la... să particip și la conferințe internaționale la care au fost prezenți reprezentanții acestui centru de prestigiu, Centrul Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie.

Știu cît de mult face acest Centru pentru a susține tinerii savanți, pentru a finanța dezvoltarea biotehnologiilor atît de importante pe care le avem necesar să le dezvoltăm în diverse domenii cum este: economia, agricultura, medicina, educația.

Beneficiile Republicii Moldova, s-a menționat aici, sînt atît de mari și ca rezultat al aderării noastre la această structură vor fi dezvoltate industria farmaceutică, pentru că noi sîntem o republică care importăm 85 la sută din medicamentele necesare Republicii Moldova și producem foarte mult.

Tocmai din acest considerent, republica va putea dezvolta aceste tehnologii, precum și o direcție foarte importantă în care facem primii pași în Republica Moldova este tratamentul personalizat al maladiilor care pot asigura o eficiență înaltă, pentru că lovim în ținta factorului care provoacă maladia.

Aderarea ne asigură parteneriatul de promovare a științei și inovării în realizarea unor obiective de dezvoltare milenară cum sînt obiectivele 2030.

Vom putea beneficia sigur că de programe, de burse, de granturi și participări internaționale la evenimente științifice în domeniul științelor biomedicale, biotehnologiilor din domeniul cercetărilor genetice atît de necesar în această eră de dezvoltare a tehnologiilor.

Vreau să vă spun că diagnosticul în maladia oncologică fără profilul genetic nu poate asigura un diagnostic precoce și nu poate asigura un tratament eficient. Aceasta este specific și caracteristic și pentru alte maladii pe care doamna Serbulenco aici le-a menționat.

Totodată, vreau să menționez că aderarea la acest Centru ne va permite și crearea propriilor centre de cercetare care ne va oferi posibilitatea dezvoltării capacităților și potențialului științific pe care îl are Republica Moldova.

Sigur că vreau să mulțumesc echipei guvernamentale, pentru că a făcut posibil ca acest document să ajungă în Parlament, reprezentanți ai cîtorva ministere.

Dar sigur, doamnă președinte Ivanov, vreau să vă mulțumesc personal dumneavoastră și membrilor comisiei, deoarece, cu adevărat, v-ați pătruns de valoarea acestui proiect.

Pe această cale, îndemn tinerii savanți, tinerii cercetători să fie cu ochii pe platforma acestui Centru și să beneficieze de tot suportul pe care-l poate oferi Centrul în plan financiar și în plan logistic.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Se încheie aici dezbaterile la proiectul nr. 446 din 29 noiembrie 2018.

Și vă propun să trecem la procedura de vot.

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în prima lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege.

Cine este pentru a adopta acest proiect de lege în cea de-a doua lectură, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Și numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 36.

– 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 59 de voturi, proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Statutul Centrului Internațional de Inginerie Genetică și Biotehnologie nr. 446 din 29 noiembrie 2018 a fost votat și adoptat în lectura a doua.

Dragi colegi,

Vă propun pentru examinare și dezbatere subiectul nr. 5 din supliment, **proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, proiectul nr. 448 din 29 noiembrie 2018.**

Și o rugăm pe doamna Apolschii, care este și unul dintre autorii acestui proiect de hotărîre, să ni-l prezinte nouă.

Vreau să vă anunț că candidatul la funcția de director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate este aici – Eduard Esaulenco.

Vă rugăm frumos să vă ridicați în picioare.

Vă mulțumim foarte mult.

Acesta este.

Cer scuze dacă accentul nu l-am pus cum e cazul – Esaulenco.

Da, am înțeles. Cer scuze, e un nume mai neobișnuit. Deja dați crezare.

Dumneavoastră n-ați întrebat cum e corect? (*Discuții.*)

Eu am tot timpul o problemă cu unele accente, inclusiv în privința unor deputați, dacă ați observat.

Și, bineînțeles, candidatul, la fel, poate să răspundă la întrebări, dacă vor fi întrebări.

Doamnă Apolschii,

Vă rog frumos.

Poftiți.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am să dau citire proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

„În temeiul articolului 13 alineatul (4) din Legea nr. 753/1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1. – Domnul Alexandru Esaulenco se numește în funcția de director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

Articolul 2. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.”

Și acum, respectiv, am să dau citire raportului comisiei.

Comisia a examinat proiectul de Hotărâre nr. 448 din 29 noiembrie 2018.

Proiectul propune numirea în funcție a directorului adjunct al Serviciului de Informații și Securitate.

Conform articolului 13 alineatul (4) din Legea nr. 753 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, directorul Serviciului are un adjunct, numit în funcție de Parlament, la propunerea directorului Serviciului.

În acest context, comisia a examinat demersul directorului SIS, domnul Vasile Botnari, prin care a fost propus domnul Alexandru Esaulenco în funcția de director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate.

Comisia a constatat îndeplinirea condițiilor legale pentru funcția de director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate... de către candidatul nominalizat și, cu votul unanim al membrilor prezenți, a propus Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Hotărâre nr. 448 din 29 noiembrie 2018.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Întrebări în adresa autorilor.

Dumneavoastră, cer scuze, ați prezentat și raportul comisiei?

Da. Vă mulțumim.

Vă rugăm frumos, doamnă Ciobanu, poftiți.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Esaulenco,

Spuneți-mi, vă rog, cum credeți, Serviciul de Informații și Securitate a avut motive serioase pentru răpirea celor 7 profesori și trimiterea lor la închisorile din Turcia? (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Alexandru Esaulenco – *candidat la funcția de director adjunct al Serviciului de Informații și Securitate:*

Vreau să afirm că nimeni nu a fost răpit. Serviciul a acționat în mod legal, respectând prevederile legale, având la bază legea Serviciului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos. (*Rumoare în sală.*)

Alte întrebări văd că nu sînt.

Doar pentru precizare, doamnă președinte Apolschii: numirea se face cu majoritatea celor prezenți?

Majoritate simplă.

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări în adresa dumneavoastră.

Dar am o rugămintă, dacă tot sînteți la tribuna principală, doar că procedural, văd că domnul Sîrbu a făcut... a înaintat cealaltă propunere.

Vă rugăm frumos să reveniți atunci în sala plenului și să supunem votului această propunere.

Dragi colegi,

Vă rog frumos, atenție.

Se supune votului adoptarea proiectului de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, proiectul nr. 448 din 29 noiembrie 2018, la propunerea directorului Serviciului de Informații și Securitate, se propune ca domnul Eduard Esaulenco, înțeleg că așa... (*Rumoare în sală.*)

Cer scuze, Alexandru.

Aici scrie altceva în ordinea de zi. Cer scuze, Alexandru, da.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

Pentru acuratețe, rog frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 54 de voturi, proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Serviciului de Informații și

Securitate al Republicii Moldova nr. 448 din 29 noiembrie 2018 a fost adoptat. Și domnul Alexandru Esaulenco a fost numit director adjunct.

Vă felicităm. Succese în activitate.

Domnule director,

Vă mulțumim, la fel, că ați fost astăzi alături de noi, să-l felicităm pe dumnealui și să-i urăm succese, realizări frumoase și doar în interesul Republicii Moldova și securitatea ei.

Următorul subiect, subiectul nr. 6 de pe ordinea de zi, **proiectul de Hotărîre cu privire la confirmarea Colegiului Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, proiectul nr. 449 din 29 noiembrie 2018.**

Prezintă unul dintre autori – domnul Serghei Sîrbu.

Poftiți.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Potrivit Legii privind Serviciul de Informații și Securitate, Parlamentul urmează să confirme Colegiul Serviciului de Informații și Securitate.

Astfel, din oficiu al Colegiului, sînt directorul și directorul adjunct și alți funcționari... cu funcții de conducere din cadrul Serviciului.

Astfel, dau citire proiectului de hotărîre.

„Articolul 1. – Se confirmă Colegiul Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova în număr de 11 membri, inclusiv, din oficiu, directorul și directorul adjunct.

Articolul 2. – Componența nominală a Colegiului va fi aprobată prin act intern al directorului Colegiului Serviciului de Informații și Securitate.

Articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Vreau să menționez, stimați colegi, că, potrivit legislației, în special potrivit legislației cu privire la statutul ofițerilor de informație, identitatea ofițerilor de informație constituie secret de stat. De aceea noi nu putem în hotărîrea Parlamentului să indicăm funcțiile și identitatea celorlalți membri ai Colegiului, cu excepția celor care sînt de demnitate publică – director și director adjunct. De aceea, anume într-o astfel de redacție, noi avem dreptul să adoptăm această hotărîre.

Rog susținerea.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Întrebări în adresa autorului.

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

N-o să fiu de acord, domnule Sîrbu, cu dumneavoastră, deoarece noi, printr-o hotărîre, încercăm să modificăm niște prevederi legale. Și am să mă refer la articolul 13 alineatul (5), unde expres se prevede că, pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin Serviciului, se constituie un Colegiu, în a cărui componență intră ceea ce ați numit și dumneavoastră – directorul și directorul adjunct. Și urmează următorul alineat, alineatul (6), care expres prevede că membrii Colegiului Serviciului sînt confirmați de Parlament, la propunerea directorului Serviciului.

Acum noi venim să confirmăm Colegiul.

Cum putem să-l confirmăm, dacă el este prin lege stabilit?

Poate era: se constituie Colegiul Serviciului în număr de atîta și componența nominală respectiv care o prezenta... directorul SIS-ului.

Legea prevede, încă o dată zic, expres că membrii Colegiului Serviciului sînt confirmați de Parlament, la propunerea directorului Serviciului.

Și nu e vorba de aici că-s persoane cu secrete, fără secrete. Este un organ de lucru al Serviciului – acest Colegiu pe care Parlamentul, în conformitate cu legea, trebuie să-l confirme.

Și nu confirmă, încă o dată zic, Colegiul. Colegiul nu se confirmă, se confirmă componența numerică și nominală a Colegiului. De aceea eu cred că acest proiect de lege trebuie reîntors și refăcut.

Domnul Serghei Sîrbu:

Domnule deputat,

Legea nu prevede confirmarea componenței nominale, dacă să fim mai corecți. Legea prevede...

Noi am putea să adăugăm: „Se confirmă membrii Colegiului”, poftim, adăugăm cuvîntul „membri”

... „Articolul 1. – Se confirmă membrii Colegiului de Informații și Securitate în număr de 11, inclusiv, din oficiu, directorul și directorul adjunct.

Articolul 2. – Componența nominală a Colegiului va fi aprobată prin act intern al directorului.”

Și vreau să vă spun că la acest proiect de hotărîre este anexată și propunerea directorului care are atribuția de bază de a propune ceilalți membri ai Colegiului și, dat fiind că sînt persoane cu funcții de conducere, sînt ofițeri de informații... identitatea cărora constituie secret de stat, noi nu avem dreptul să identificăm aici componența nominală, așa cum ne-a propus domnul director.

Legea nu ne interzice ca Parlamentul să delege acest drept ce ține de confirmarea nominală expresă pentru Serviciul de Informații și Securitate.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Deliu,

Dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

O precizare. Atunci haideți să amendăm alineatul (6) din lege care, încă o dată repet, expres prevede că „membrii Colegiului Serviciului sînt confirmați de Parlament”. Prin membri se subînțeleg persoanele care fac parte din Colegiu. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Cum noi spunem: „Componența nominală a Colegiului va fi aprobată prin act intern al directorului... printr-o hotărîre, cînd legea prevede că Parlamentul îi confirmă?”

Domnul Serghei Sîrbu:

Corect.

Domnul Tudor Deliu:

Nu-i o confuzie?

Domnul Serghei Sîrbu:

Parlamentul îi confirmă.

Componența numerică...

Domnul Tudor Deliu:

„Membrii Colegiului Serviciului sînt confirmați de Parlament, la propunerea directorului”. Așa prevede alineatul (6).

Domnul Serghei Sîrbu:

Și directorul a propus ca acești membri să fie membri... funcționari de conducere din cadrul SIS, care sînt ofițeri de informații și constituie secret de stat. Și atunci noi ar trebui să închidem ședința Parlamentului, să facem o hotărîre secretă, ca să-i confirmăm, dar nu cred că ar fi corect. Propun la vot.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Dacă, într-adevăr, legea prevede așa ceva, noi nu o putem încălca. Și dacă ceva nu e în regulă în lege, ne stă în putere noi să o modificăm.

Iată de ce din discuții și cu doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, retragem pe moment acest subiect de pe ordinea de zi cu revenire la acesta mâine, cu rugămintea ca colegii din Comisia juridică să pregătească în discuție și...

Doamnă Apolschii,

Domnule Sîrbu,

Vă rugăm frumos să discutați și cu domnul director al Serviciului de Informații și Securitate și de urgență să veniți cu o ajustare a legii pe care noi mâine putem să o votăm.

Vă mulțumim frumos și revenim și la proiectul de hotărîre mâine.

Revenim la acest subiect. **Vă rugăm frumos în comisie să examinați acest subiect suplimentar.**

În continuare, dragi colegi, vă propunem pentru examinare subiectul nr. 4 de pe ordinea de zi, **proiect de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.**

În cazul de față, sper că e corectă informația de la mine din ordinea de zi, este vorba despre Victoria Muntean. Este aici. Vă rog frumos...

Proiectul nr. 447 din 29 noiembrie 2018. Și o rugăm pe doamna Apolschii, unul dintre autorii acestui proiect de hotărîre să ne prezinte proiectul de hotărîre.

Vă mulțumim foarte mult.

Doamna Raisa Apolschii:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Proiectul de hotărîre sună în felul următor:

Privind numirea în funcție a directorului adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

„În temeiul articolului 22 alineatul (3) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal,

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Doamna Victoria Muntean se numește în funcția de director adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru un mandat de 5 ani.

Articolul 2. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.”

Și raportul comisiei.

Comisia a examinat acest proiect de hotărâre.

Conform Legii nominalizate cu privire la protecția datelor cu caracter personal, în exercitarea atribuțiilor sale, directorul este asistat de un adjunct, numit în funcție de Parlament la propunerea directorului Centrului.

În acest context, comisia a examinat demersul directorului Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, domnul Eduard Răducan, prin care a fost propusă doamna Victoria Muntean în funcția de director adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Comisia a constatat întrunirea condițiilor legale pentru funcția de director adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și cu votul unanim al membrilor prezenți a propus Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului nr.447 din 29 noiembrie 2018.

Vreau să fac o remarcă pentru stenogramă. În raport s-a strecurat o omisiune, pentru că s-a lucrat la toate proiectele vizînd numirile, atît la Serviciul de Informații și Securitate și în ultimul alineat este indicat director adjunct al Serviciului de Informații... asta în raportul comisiei. Dar trebuie considerat corect Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Mulțumesc.

Pentru stenogramă am făcut acest lucru.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult pentru prezentare.

Dragi colegi,

Dacă sînt întrebări în adresa autorului sau a candidatului, doamnei Victoria Munteanu, care este aici. Dacă nu sînt întrebări.

Vă mulțumim frumos.

Se pare că nu.

Vă rugăm frumos, dragi colegi, doamna președinte... doamna Apolschii, președintele comisiei, a prezentat și raportul comisiei, făcînd precizarea respectivă în final pentru stenogramă.

Dacă nu sînt alte întrebări sau obiecții, încheiem dezbaterile la proiectul nr. 447 din 29 noiembrie 2018 și putem trece la procedura de vot.

Doamnă Apolschii,

Majoritate simplă sau calificată, sau absolută?

Doamna Apolschii confirmă că e nevoie de majoritatea celor aleși, adică minimum 51 de voturi.

Dragi colegi,

Cine este pentru a adopta proiectul de Hotărîre privind numirea în funcție a directorului adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, proiectul nr. 447 din 29 noiembrie 2018.

Cine este pentru, rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

Vă rugăm frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 36.

– 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 53 de voturi, proiectul de hotărîre a fost adoptat și astfel, doamna Victoria Muntean este numită în funcția de director adjunct al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Vă felicităm. Succese și realizări frumoase în activitate. (*Aplauze.*)

Și, dragi colegi,

Ultimul subiect de pe ordinea de zi de astăzi, subiectul nr. 3, **proiectul nr. 444 din 29 noiembrie 2018, proiect de Hotărîre cu privire la numirea în funcție a Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei.**

Dragi colegi,

Potrivit legii, și anume a Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei, articolul 23 alineatul (3) din lege menționează că Președintele Parlamentului propune plenului Parlamentului candidatul pentru funcția de Guvernator al Băncii Naționale. Termenul pentru o astfel de funcție... termenul mandatului este de 7 ani. Luînd în considerare că noi am votat demisia domnului Cioclea începînd cu data de 30 noiembrie, se propune ca începînd cu data de 30 noiembrie 2018 să înceapă și acest mandat de 7 ani.

Bineînțeles, o astfel de hotărîre intră în vigoare la data adoptării. Domnul Octavian Armașu îndeplinește condițiile pentru funcție, lucru care o să-l confirme și comisia ulterior, deoarece au fost examinate materialele, subiectul, legislația, inclusiv domnul Armașu a fost invitat în Comisia juridică, numiri și imunități. Îl cunoașteți, actualul încă ministru al finanțelor. Dacă sînt întrebări și în adresa candidatului, el este aici prezent.

Și pentru a trece procedura, pentru, eventual, a avea confirmări și din partea Comisiei juridice, vă propun inițial să... doamna președinte, doamna

Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect. Și, ulterior, răspundem la întrebări și în calitate de autor, și în calitate de președinte de comisie sau comisie, și în calitate de candidat.

Vă rog frumos, doamnă Apolschii, poftiți.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Pentru stenogramă am să dau citire proiectului de Hotărâre cu privire la numirea Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei.

„În temeiul articolului 23 alineatul (3) din Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1. – Domnul Octavian Armașu se numește în funcția de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei, pe un termen de 7 ani, începând cu data de 30 noiembrie 2018.

Articolul 2. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.”

Raportul comisiei.

Stimați colegi,

Conform articolului 23 alineatul (3) din Legea nr. 548 cu privire la Banca Națională, Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei este numit de Parlament la propunerea Președintelui Parlamentului.

În acest context, comisia a examinat demersul Președintelui Parlamentului, domnul Andrian Candu, prin care a fost propus domnul Octavian Armașu în funcția de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei.

Comisia a constatat întrunirea condițiilor legale pentru funcția de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei către candidatul nominalizat și cu votul unanim al membrilor prezenți a propus Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Hotărâre nr. 444 din 29 noiembrie 2018.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Și întrebări în adresa comisiei, autorului, Președintelui Parlamentului sau a candidatului.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Întrebarea mea este către candidatul la funcția de Guvernator al Băncii Naționale.

Domnule Armașu,

Recent, Parlamentul European a aprobat Raportul Rezoluției privind Moldova. Printre altele, în această rezoluție s-a făcut și constatarea la primul și al doilea raport „Kroll”, citez: „Care ar trebui publicat integral”. Este vorba despre raportul „Kroll-2”.

Spuneți-mi, vă rog, dumneavoastră, eventual, fiind numit astăzi în funcția de Guvernator al Băncii Naționale, când veți asigura publicarea acestui raport?

Domnul Andrian Candu:

Rugăm frumos tehnicienii să pornească microfonul domnului Armașu.

Poftiți.

Domnul Octavian Armașu – *candidat la funcția de Guvernator al Băncii Naționale a Moldovei:*

Da. Mulțumesc.

Stimate domnule deputat,

Fără a intra în discuții privind oportunitatea publicării acestui raport, voi spune doar că raportul nu este la Banca Națională, din câte cunosc eu, el a fost preluat de Procuratură și Banca Națională este în imposibilitatea de a da publicării acest raport.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare, domnule Țap, dacă aveți precizare sau a doua întrebare?

Domnul Iurie Țap:

Precizarea mea.

Domnule Armașu,

Din câte eu cunosc, beneficiarul raportului „Kroll-1” și „Kroll-2” tocmai este Banca Națională a Moldovei.

Și a doua întrebare. În aceeași Rezoluție Parlamentul European spune: „Ia act de Strategia privind recuperarea activelor, adoptată de autoritățile din Republica Moldova”. Dar constată cu preocupare că ancheta în acest caz a fost efectuată într-un mod mai degrabă ineficace. Și voi preciza. Guvernatorul Băncii Naționale, dumneavoastră cunoașteți foarte bine, este unul dintre cei doi semnatori ai Memorandumului de înțelegere

dintre UE și Republica Moldova din 23 noiembrie 2017. În acest context, ce veți întreprinde, fiind în funcția de Guvernator, pentru a urgenta investigarea respectivă, așa cum o cere și Parlamentul European?

Domnul Andrian Candu:

E pornit microfonul.

Domnul Octavian Armașu:

Mersi.

Din câte cunosc eu, Banca Națională nu este un organ de anchetă, organ de investigație, deci aceste atribuții aparțin Procuraturii care, de altfel, a și publicat Strategia de recuperare a bunurilor fraudate din bănci și, respectiv, această instituție gestionează procesul.

Banca Națională are un anumit rol în aceste procese, mie îmi trebuie doar să evaluez la ce etapă ne aflăm. Și eu cred că Banca Națională, pînă în ziua de azi, și-a îndeplinit toate atribuțiile sale în acest proces.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Și, domnule Țap, dacă aveți ultima precizare?

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Un comentariu.

Domnule eventual Guvernator,

Domnule Armașu,

Eu cunosc foarte bine care sînt prerogativele Procuraturii Generale, dar am citat și spuneam că Parlamentul European a concluzionat că ancheta, acest caz, a fost efectuată într-un mod mai degrabă ineficace și am întrebat, ce veți face în calitate de Guvernator pentru a accelera investigarea, pentru a urgenta investigarea?

Mulțumesc.

Domnule Președinte al ședinței,

Rog să fiu înscris cu luare de cuvînt.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Bejan,

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Prima întrebare către comisie. Spuneți, vă rog, după câte îmi amintesc eu, când s-a petrecut concursul de selectare a candidatului la funcția de Guvernator al Băncii Naționale, una dintre condiții era experiența de muncă în domeniul financiar-bancar. Acum dumneavoastră ați spus că toate condițiile sînt întrunite, nu mai persistă această condiție de a avea experiență în domeniul financiar-bancar?

Mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschii:

Întrebarea e către mine? Mă iertați.

Domnul Valerian Bejan:

E către comisie. Dumneavoastră ați spus comisia a verificat că ...

Doamna Raisa Apolschii:

Da, întrunește toate ...

Domnul Valerian Bejan:

... corespunde tuturor ...

Doamna Raisa Apolschii:

... condițiile pentru a fi nominalizat în această funcție.

Domnul Andrian Candu:

S-o completez pe doamna Apolschii, deoarece am verificat și eu, legea prevede experiență în domeniul financiar. Și domnul Armașu are o experiență deja de vreo 15 sau chiar 16 ani în domeniul financiar în calitate de conducător: director financiar – 12 ani, dacă nu greșesc, la Compania Internațională „Südzucker” și aproape trei ani de zile – ministrul finanțelor, care tot presupune experiență în domeniul financiar. Deci cel puțin 15 ani în conducere în domeniul financiar. Asta este legea.

Dacă aveți a doua întrebare sau precizare?

Vă rugăm frumos, domnule Bejan.

Domnul Valerian Bejan:

Da. A doua întrebare către candidat.

Deci, stimate candidat, când a fost promovată Legea amnistiei fiscale, dumneavoastră nu ați avut obiecții la această lege sau cel puțin public nu le-ați expus pretențiile față de această lege, ceea ce vorbește despre faptul că dumneavoastră sînteți cu dînsa de acord în totalmente și socotiți că este o lege bună, binevenită, adică nu prea ați avut o poziție, care, bănuiesc eu, ar fi fost binevenită reieșind din reacția partenerilor străini.

Deci cum o să fie atitudinea dumneavoastră și față de alte momente care ridică semne de întrebare referitor la colaborarea cu organismele internaționale, fiind în funcția dumneavoastră de Guvernator?

Mulțumesc.

Domnul Octavian Armașu:

Nu vă supărați, domnule deputat, dar nu prea am înțeles întrebarea dumneavoastră, exact ce ați vrut să aflați de la mine. Eu vă asigur că am să depun toate eforturile, cum am făcut și pînă acum în funcția de ministru, ca să avem relații bune cu organismele financiare internaționale.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Domnule Bejan,

Dacă aveți ultima precizare?

Vă rog frumos.

Poftiți.

Domnul Valerian Bejan:

Da, precizare. În principiu e clar că relațiile cu organismele internaționale au fost deteriorate grav și se va continua și pe viitor.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Acesta este un comentariu personal, pe care rog să fie și precizarea pentru stenogramă.

Doamnă Ciobanu,

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Armașu,

Nu este o surpriză pentru nimeni candidatura dumneavoastră la funcția de Guvernator al Băncii Naționale, deoarece o persoană mai loială guvernării, probabil, era greu de găsit. Eu aș vrea, totuși, domnule Armașu, să-mi răspundeți dumneavoastră la întrebarea pe care urmează s-o adresez, și nu domnul Candu: care, totuși, calități și pagini din experiența dumneavoastră vă recomandă la această funcție foarte responsabilă și importantă pentru statul Republica Moldova, care este sfișiat de corupție la cel mai înalt nivel?

Domnul Octavian Armașu:

Da. Eu vă mulțumesc foarte mult de întrebare.

Experiența mea din finanțe pe care o am și în domeniul corporativ, și în domeniul finanțelor publice. De altfel când am început în domeniul finanțelor publice în funcția de ministru, am început fără experiență în domeniul finanțelor publice ca atare. Dar fiind în funcția de ministru al finanțelor, vreau să vă asigur că am avut posibilitatea să fiu implicat foarte mult în agenda de reforme în domeniul financiar-bancar.

Împreună cu Guvernatorul Sergiu Cioclea am negociat programe cu Fondul Monetar Internațional, cunosc bine agenda de reforme pe care a lansat-o Banca Națională, care le-am agreat cu donatorii străini, cunosc foarte bine prioritățile și care sînt cele mai importante provocări care stau în fața Băncii Naționale la moment. Și cred că asta îmi va ajuta să mă lansez în această funcție rapid și eficient.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Doamnă Ciobanu,

Dacă aveți a doua întrebare sau precizare?

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Armașu,

Mulțumesc.

Eu sper că dumneavoastră nu veți contribui cu experiența pe care o aveți la alte scheme de furtul miliardului sau nu le veți acoperi, cel puțin.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos pentru comentariu.

Domnule Armașu,

Nu vă faceți griji, deoarece PLDM a fost la guvernare când a făcut acele scheme. Și, luînd în considerare că PLDM n-o să mai fie la guvernare, n-are cum să se întîmple schemele de corupere. (*Rîsete în sală.*) (*Aplauze.*)

Mulțumim frumos.

Domnule Ghilețchi,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Armașu,

După criza financiar-bancară, am trecut printr-o perioadă foarte grea dar, totuși, printr-un efort comun atît al Băncii Naționale, cît și al Parlamentului, al Guvernului, s-a reușit stabilizarea situației din punct de

vedere macrofinanciar. Cu toate acestea, așteptările sînt mari. Presupun că și presiunile vor fi la fel de mari.

Dumneavoastră cum vă simțiți, preluînd această funcție extrem de importantă în stat, aveți așa convingerea că veți reuși să faceți față la toate presiunile și provocările care vă stau în față?

Domnul Octavian Armașu:

Da. Mulțumesc de întrebare.

Sigur că, dacă n-aș fi avut această convingere internă, n-aș fi acceptat propunerea domnului Președinte Candu de a ocupa această funcție.

Într-adevăr, probabil că îmi vine mult mai ușor decît predecesorului meu Sergiu Cioclea, pentru că în acești 3 ani s-au făcut reforme importante în domeniul financiar-bancar. Banca Națională a fost întărită instituțional, a fost format cadrul nou legal pentru funcționarea Băncii Naționale și a sistemului bancar în întregime. Deci este o temelie foarte puternică pentru a merge mai departe cu agenda de reforme.

Mai sînt provocări ce țin de eficientizarea politicii monetare, de facilitarea accesului la credite, dar eu cred că aceste lucruri pot fi rezolvate cu concursul experților internaționali, al Fondului Monetar Internațional, dar și al celor locali.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnule Ghilețchi,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

O mică precizare și trec la a doua întrebare.

Domnule Armașu,

Să înțeleg că sînteți optimist în vederea dialogului cu partenerii externi, pentru că și domnul Bejan a adresat o întrebare similară. Și este important pentru noi toți să avem, într-adevăr, un dialog bun atît cu Banca Mondială, cît și cu Fondul Monetar Internațional.

Dar întrebarea mea ar fi următoarea, a doua. Fiecare Guvernator a încercat să lase în istorie o anumită amprentă. Dacă nu greșesc, domnul Talmaci a semnat un leu, dumneavoastră... domnul Cioclea a bătut niște monede. (*Gălăgie în sală.*)

Dumneavoastră ce aveți de gînd să faceți, ce monede aveți de gînd să bateți sau ce bancnote aveți de gînd să semnați în funcția de Guvernator al Băncii Naționale?

Domnul Andrian Candu:

Apropo, ca o mică precizare. Astăzi se împlinește un sfert de secol de la leul moldovenesc... de la lansarea leului moldovenesc – 25 de ani. Și îi felicităm pe toți cei care au avut contribuție... S-a organizat și un eveniment.

Pe atunci Președinte – Mircea Snegur. Primul Guvernator – domnul Talmaci, așa cum preciza.

Vă rugăm frumos.

Domnul Octavian Armașu:

Mulțumesc.

Într-adevăr, eu iau ca o dată simbolică că sînt nominalizat la această funcție în ziua cînd leul moldovenesc a împlinit 25 de ani.

Nu mi-am propus ca scop să las amprente în istorie. Vreau să realizez acele obiective care stau în fața mea și, prin asta, să aduc contribuția mea la creșterea economică a Republicii Moldova, la creșterea bunăstării cetățenilor țării noastre.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Și intervenție – din partea domnului Ștefan Creangă.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

În primul rînd, în calitate de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, cu permisiunea dumneavoastră, aș vrea să-i mulțumesc domnului Armașu pentru munca efectuată în calitate de ministru al finanțelor, pentru reformele pe care le-a promovat în perioada scurtă de timp, dar foarte eficiente. Și rezultatul este bugetul 2019, bugetul 2018, cu adaosuri la salarii, adaosuri în economie, adaosuri în infrastructură, ceea ce înseamnă partea financiară.

Și, domnule ministru,

Din numele meu personal și din numele comisiei, vreau să vă mulțumesc pentru reformele promovate, pentru transparentizarea achizițiilor publice, reforma fiscală, reforma vamală, care ați făcut-o dumneavoastră, și eficiența propriu-zisă.

Totodată, vreau să încurajez colegii ca să-l susținem pe domnul Armașu în calitate de candidat la funcția de Guvernator. Și sînt sigur că dumnealui va face față poate mai bine ca ceilalți precedenți.

Vă mulțumesc, domnule ministru... (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Și domnule Țap,

Vă rog frumos, poftiți, de procedură.

Domnul Iurie Țap:

Domnule Președinte,

Avem dreptul la replică, astfel cum dumneavoastră ați nominalizat Partidul Liberal Democrat.

În acest context, vom preciza. Pe perioada a cîțiva ani de zile, Partidul Liberal Democrat a constituit Alianța pentru Integrare Europeană I, II, în componența cărora au fost și reprezentanții Partidului Democrat, inclusiv dumneavoastră.

Inclusiv dumneavoastră știți foarte bine, în Consiliul de administrație și la Banca de Economii au fost persoane care reprezentau și Partidul Democrat.

În afară de aceasta, domnule Președinte, dumneavoastră, ca membru al Guvernului, ca ministru al economiei, ați fost cel care ați promovat și Hotărîrea nr. 938 din 13 noiembrie 2014, care are și ea anumite tangențe la problemele pe care le discutăm. De aceea, dacă e să vorbim despre problemă, atunci trebuie să vorbim cu argumente...

Domnul Andrian Candu:

Continuați. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Iurie Țap:

Deci să nu vorbim despre Partidul Liberal Democrat, cum nu trebuie să vorbim nici despre Partidul Democrat, pentru că, dacă anumite persoane dintr-un partid sau altul, inclusiv din Partidul Democrat, au încălcat, acestea trebuie să fie trase la răspundere. Nu este vorba de partide.

Și solicităm să fiți respectuoși față de noi, pentru că nu cred că dumneavoastră aveți dreptul moral să ne învinuiți pe noi, cei care sîntem aici, care reprezentăm Frațiunea Partidului Liberal Democrat în acest context.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Voi face o precizare. A fost menționată guvernarea cu scheme corupte. Guvernarea reprezintă Partidul Democrat inclusiv. (*Rumoare în sală.*) Respectiv, am dat replică, eu am dat replică la faptul că, chipurile, guvernarea are scheme corupte, menționând că, de fapt, schemele corupte, care au dus la fraudarea bancară, au fost făcute de responsabilii din Partidul Liberal Democrat care au administrat Banca de Economii și sectorul financiar-bancar.

Vă mulțumim frumos.

Și în continuare, dacă am putea să trecem, potrivit procedurilor, mai departe la subiectul la care ne referim, la proiectul nr. 444.

Nu mai sînt alte întrebări în adresa nici a autorului, nici a comisiei și nici a candidatului.

De aceea, dragi colegi și numărătorii, în mod special, vă solicit atenție pentru a trece la procedura de vot.

Cer scuze, domnule Țap, dumneavoastră aveți luare de cuvînt? Cer scuze.

Poftiți. Cer scuze.

Dragi colegi,

Înainte de a încheia dezbaterile la acest subiect, domnul Țap are o luare de cuvînt.

Poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Numirea Guvernatorului Băncii Naționale, de altfel, ca și demisia acestuia, nu este un caz care poate și trebuie să treacă ușor.

Spuneam: Guvernatorul Băncii Naționale este unul dintre cei doi semnatori ai Memorandumului de înțelegere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, cunoscut ca cele 28 de condiții.

Și voi reaminti, Acțiunea 23 se referă la recuperarea în Moldova a mijloacelor transferate fraudulos în afara țării. Am citat această Acțiune 23, pentru că astăzi v-am întrebat, domnule Armașu, și am citat și din Rezoluția Parlamentului European despre acea Strategie, despre care europenii spun că au luat act.

Eu doar voi desfășura această idee. Strategia, de fapt, nu răspunde la întrebare, pentru că însăși denumirea acesteia, dumneavoastră cred că o cunoașteți foarte bine, Strategia de recuperare a mijloacelor sustrase de la cele 3 bănci. Să nu le enumer, să nu pierd timpul. Și precizează două perioade: 2007–2012 și 2012–2014.

Dar revin la Acțiunea 23, stimați colegi, care spune: recuperarea în Moldova a mijloacelor fraudulos transferate în afara țării – este vorba despre o acțiune concretă.

Și în acest sens, și europenii, de fapt, ne spun foarte clar: „Nu deviați subiectul, răspundeți la întrebare”. Și de aceea v-am întreat.

Guvernatorul Băncii Naționale, care este unul dintre semnatari și care este unul dintre responsabilii pentru a recupera acest miliard, trebuie să ia atitudine, trebuie să facă un demers atunci Parlamentului, care-l numește, ceea ce trebuia să facă domnul Cioclea și ceea ce așteptam eu să spuneți dumneavoastră că voi face, voi interveni. Sau dacă avem Comitetul de Stabilitate Financiară în frunte cu Guvernul, care, împreună cu Banca Națională, răspunde în fața poporului din Republica Moldova.

Voi face un demers către acest Comitet de Stabilitate Financiară, pentru că, pînă la urmă, noi trebuie să acționăm și noi trebuie să răspundem nu atît în fața europenilor, cît în fața poporului. Iată de ce v-am întreat și, spre regret, nu am auzit răspunsuri coerente.

Și, pe această cale, vin să zic: stimați colegi, Strategia care a fost publicată în iunie, apropo, după ce am insistat pe audierea raportului, a fost publicată Strategia după 8 luni de zile de la încheierea Memorandumului. Iată de ce, un Guvernator al Băncii Naționale trebuie să înțeleagă exact problemele care stau în fața lui. Cu tot respectul față de dumneavoastră, ca persoană fizică, dar răspunsurile dumneavoastră mă pun în gardă, pentru că ele nu sînt adecvate situației. (*Rumoare în sală.*)

Și vă rog, să nu trecem ușor peste această Rezoluție a Parlamentului European, care este una foarte diplomatică, dar foarte dură.

Și voi reitera: deci Parlamentul European își reînnoiește apelurile pe baza constatărilor și recomandărilor din primul și al doilea Raport „Kroll”, care ar trebui publicat integral.

Deci Parlamentul European, domnule Armașu, ne spune foarte clar că el trebuie făcut public. Or, Banca Națională este beneficiarul principal, pentru că, atunci cînd garanțiile de stat au fost convertite în datorie publică, cînd aceasta este pe răspunderea bugetului public, nu mai putem vorbi despre acele secrete, precum și recuperarea activelor fraudate. Ia act de Strategia privind recuperarea activelor adoptate de autorități din Republica Moldova, dar și constată cu preocupare că ancheta în acest caz a fost efectuată într-un mod mai degrabă ineficace.

Atunci cînd autoritățile competente: Procuratura, CNA-ul nu-și fac meseria, atunci Guvernatorul Băncii Naționale, ca unul dintre beneficiarii acestui Raport „Kroll-2” și ca unul dintre responsabilii în fața Republicii Moldova, trebuie să ia atitudine. Și am spus: fie demers către Parlament, fie demers către Comitetul de Stabilitate să ia atitudine îl obligă. Guvernatorul

Băncii Naționale trebuie să fie o autoritate independentă, care să asigure interesele statului.

Și ultimul citat din aceeași Rezoluție. Citez: „Parlamentul European subliniază că alegerea politică, constînd în a salva băncile din fonduri publice, a înrăutățit și mai mult pierderea gravă a încrederii în politica din Republica Moldova”. Citat închis. (*Gălăgie în sală.*)

Deci domnule Armașu,

Dumneavoastră ați fost membru al Guvernului, care și-a asumat răspunderea în fața Parlamentului, astfel garanțiile de stat fiind transformate, convertite în datorie publică.

Deci este o concluzie tranșantă, dar foarte clară a Parlamentului European despre faptul că această cale a fost una greșită, nu în interesele Republicii Moldova.

Reiterînd ceea ce am invocat la început, dar în special această concluzie, noi, Frațiunea Partidului Liberal Democrat, spunem că domnul Armașu nu are dreptul moral să ocupe funcția de Guvernator al Băncii Naționale.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Înainte de a supune votului, domnule Armașu, vreau să vă întreb dacă vreți să menționați ceva, ca și comentariu, la tot ceea ce ați auzit astăzi în plen, înainte de a fi supus votului.

Vă rog frumos, aveți posibilitatea.

Domnul Octavian Armașu:

Da. Mulțumesc foarte mult.

Doar cîteva comentarii la ceea ce a menționat domnul deputat Țap.

În ceea ce spune Acțiunea 23, Acțiunea 23 spune că noi trebuie să avansăm cu implementarea Strategiei de recuperare și autoritățile să vină în fața Parlamentului cu un raport privind progresele înregistrate. Deci lucrul ăsta se va întîmpla atunci cînd se va ajunge la implementarea acestei acțiuni.

Noi pînă acum n-am deviat nici într-un fel de la această acțiune, pentru că Strategia a fost publicată, Strategia se implementează și ea deja chiar aduce primele rezultate care au fost încasate la contul Ministerului Finanțelor.

În ceea ce ține de executarea garanției de stat, executarea garanției de stat pentru un ministru al finanțelor este un lucru sfînt și niciodată nu poate fi pus la îndoială, că atunci nu mai ești bun de ministru al finanțelor.

De altfel, mai mult niciodată nimeni nu crede cuvîntul ministrului finanțelor și nici o garanție de-a lui. Asta-i una la mîină.

A doua la mîină, dacă vă aduceți aminte, executarea acestei garanții a fost una din condițiile Acordului cu Fondul Monetar Internațional. Acest Acord este plasat pe pagina Fondului Monetar Internațional și puteți găsi că acolo este ... această acțiune urma să fie efectuată. Deci eu nu-mi închipui că Parlamentul European ar fi insistat că această acțiune este incorectă. Atîta timp cît o instituție financiară internațională, cum este Fondul Monetar Internațional, a insistat ca anume așa acțiune să fie implementată și ea... nici într-un fel nu intră în conflict nici cu funcția mea de ministru al finanțelor, nici cu principiile mele morale, dacă doriți.

În ultima instanță, vreau să vă... dați să vă asigur, stimați deputați, că eu sînt conștient de responsabilitățile pe care le are Banca Națională. De Banca Națională depinde în mare măsură creșterea economică, bunăstarea cetățenilor, stabilitatea economică din țară. Pe lîngă aceasta, eu înțeleg că Guvernatorul are ca responsabilitate continuarea aceluia parcurs de reforme care a fost implementat pînă astăzi, să conlucreze cu Ministerul Finanțelor în dezvoltarea pieței de capital și multe, multe alte obiective. *(Gălăgie în sală.)*

Eu vă asigur că sînt perfect conștient de aceste responsabilități pe care mi le asum. Și solicit să-mi acordați susținerea dumneavoastră, așa cum mi-ați acordat-o de fiecare dată pe parcursul ultimilor 3 ani.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dragi colegi,

Luînd în considerare că sîntem la final de proceduri deja, vă propun să ne mobilizăm și să trecem la procedura de vot.

Numărătorii,

Vă rog frumos să fiți foarte atenți și restul colegilor la fel, pentru a purcede la vot.

Dragi colegi,

Se supune votului adoptarea proiectului de Hotărîre cu privire la numirea Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei, a domnului Octavian Armașu, pe perioada mandatului de 7 ani, proiectul nr. 444 din 29 noiembrie 2018.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

În mod obișnuit, vă rog frumos să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 4.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 54 de voturi, proiectul de Hotărîre cu privire la numirea Guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei nr. 444 din 29 noiembrie 2018 a fost votat și adoptat. Și astfel, domnul Octavian Armașu este numit de plenul Parlamentului în calitate de Guvernator al Băncii Naționale pe perioada de 7 ani, începînd din 30 noiembrie 2018.

Domnule Armașu, (*Aplauze.*)

Vă felicităm. La mulți ani! Vă dorim succese și realizări frumoase, și să continuați lucrurile bune făcute de Banca Națională pînă la ora actuală. Și să securizați, și să dați... să asigurați și creșterea economică a Republicii Moldova, ceea ce depinde de Banca Națională. Vă felicităm.

Dragi colegi,

Acestea fiind toate subiectele care au fost programate pentru astăzi, declar închisă ședința din 29 noiembrie 2018.

Și ne vedem mîine la ora 10.00. (*Rumoare în sală.*)

Cer scuze, avem și Ora Guvernului, tot astăzi... mai greu vine.

Ora Guvernului – în două minute – începem Ora Guvernului.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Stimați colegi,

Vă rog, liniște.

Domnule secretar de stat, domnule Usatî,

Poftim la tribuna principală.

Domnul Anatol Usatî – *secretar de stat al Ministerul Economiei și Infrastructurii în domeniul construcțiilor și infrastructurii drumurilor:*

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Onorată asistență,

Urmare a examinării solicitării domnului Iurie Țap, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, expusă în cadrul ședinței Parlamentului din 8 noiembrie curent, referitor la Legea privind serviciile publice de gospodărie comunală și, în limitele competențelor sale, vă comunicăm următoarele.

Avînd în vedere faptul că legea prenotată stabilește cadrul juridic unitar pentru înființarea și organizarea serviciilor publice de gospodărie comunală în unitățile administrativ-teritoriale, iar elaborarea și promovarea politicilor statului în acest domeniu este pusă atît în sarcina Ministerului Economiei și Infrastructurii în partea ce ține de alimentarea cu energie termică, asigurarea cu transport public local și administrarea fondului locativ, public și privat, cît și în sarcina Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, și anume alimentarea cu apă, canalizare și epurarea apelor uzate și pluviale, salubritate și înverzirea localităților, considerăm oportună crearea unui grup de lucru cu participarea reprezentanților ministerelor, autorităților publice locale și agențiilor patronale ale serviciilor publice de restabilire a entității care se va ocupa cu promovarea legii date și, după caz, actualizarea acesteia în conformitate cu cerințele actuale și legislației în vigoare.

Mai mult decît atît, menționăm că ulterior adoptării noii Legi cu privire la condominiu care a fost votată azi în Parlament, actele normative conexe legate vor fi modificate și completate pentru aducerea acestora în concordanță cu noile prevederi legale, inclusiv Legea nr. 1402/2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Țap,

Poftim.

Domnul Iurie Țap:

Domnule secretar de stat,

Vă mulțumesc pentru acest răspuns.

Astăzi el este unul bun, pentru că cel pe care l-am primit în scris, semnat de domnul ministru, vorbea despre faptul că ministerul nu vede temei pentru modificarea legii. Insist asupra acestei necesități de mai mulți ani de zile și voi preciza: ați spus bine – legea prevede utilitățile publice, iar varianta pe care o avem nici nu definește bine serviciile de utilități publice, ea nu le definește la capitolul respectiv. Pentru că avem unele, cum ar fi aceeași înverzire sau iluminatul public, nici nu sînt definite. Or, de fapt, utilitățile publice sînt un segment foarte important a activității autorităților publice locale, de fapt, putem să spunem, cel de bază.

Și articolul 23 din Acordul de Asociere al Titlului IV tocmai expres spune că și autoritățile publice locale trebuie să fie dezvoltate funcțional și instituțional pentru a asigura serviciile de calitate care sînt așteptate. Chiar și astăzi a fost votat, mâine vom discuta, cred că, un proiect de lege al Guvernului, prin modificarea Legii nr. 303 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și care este unul inadecvat și tocmai nu răspunde la această întrebare, dar problema cooperării intercomunitare,

mecanismului care lipsește și care trebuie să fie reglementat și tocmai este această lege.

Mă bucur că pînă la urmă Guvernul a analizat și a examinat profund această problemă, vede înțelegerea. Pe cît va fi posibil, eu sînt gata să particip și să zic: este, de fapt, un domeniu foarte important privind politicile pentru autoritățile publice locale. Chiar și acea Strategie 2030 care va fi votată mîine, cred că, prevede anumite obiective pe care noi trebuie să le transpunem, dar fără crearea mecanismului va fi, practic, imposibil.

De fapt, și voi mai atenționa, chiar și problema organizării și funcționării serviciilor, care este propusă în acest proiect la care mă refeream, este unul inadecvat. Așa nu se poate. Noi nu vom mai avea succese.

Doresc succes ministerului și sînt gata să pun umărul. Așa putem merge înainte. Toate bune.

Domnul Anatol Usatî:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule secretar de stat.

Ședința este închisă.

Sînt întrebări?

Ședința este închisă și mîine – la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 16.36.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului
din cadrul Direcției generale documentare
parlamentară a Secretariatului Parlamentului*